

Jaarrapport 2009

Inspectie Werk en Sociale Economie

Jaarrapport 2009

**Inspectie Werk en Sociale
Economie**

Colofon

SAMENSTELLING

Vlaamse overheid
Departement Werk en Sociale Economie
Afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 Brussel
02 553 08 88
werkgelegenheid.inspectie@vlaanderen.be
www.werk.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Dirk Vanderpoorten
Secretaris-generaal

DEPOTNUMMER

D/2010/3241/213

LAY-OUT

Perplex | Aalst

DRUK

Drukkerij Michiels, Booischot

UITGAVE

juni 2010

Inhoudsopgave

0

1	Voorstelling	5
1.1	Bevoegdheden & materies	5
1.2	Personeel & IT	6
2	Vaststellingen op het terrein	7
2.1	Algemeen overzicht	7
2.1.1	Aantal controles	7
2.1.2	Wijze van optreden	8
2.2	Tewerkstelling van buitenlandse werknemers	10
2.2.1	Inleiding	10
2.2.2	Aantal controles	11
2.2.3	Vaststellingen	14
2.2.4	Werking van de Arrondissementale Cellen (AC)	17
2.2.5	Specifieke controlerondes	18
2.3	Private Arbeidsbemiddeling	26
2.3.1	Algemeen overzicht	26
2.3.2	Uitgevoerde controles	26
2.3.3	Erkenningen	28
2.3.4	Wijze van optreden	30
2.3.5	Soorten inbreuken	31
2.3.6	Gedetailleerde bespreking	32
2.3.7	Europese dienstenrichtlijn	35
2.3.8	Inhouse-uitzendkantoren	36
2.3.9	Redenen uitzendarbeid	36
2.4	Sociale Interventie	36
2.4.1	Beschrijving van de maatregel	36
2.4.2	Controle van de maatregel	37
2.4.3	Vaststellingen, inbreuken en gevolgeving	38
2.4.4	Herziening controleproces	39
2.5	Evenredige arbeidsdeelname en diversiteit	40
2.5.1	Algemeen overzicht	40
2.5.2	Werkgroep	41
2.5.3	Controles	41
2.5.4	Resultaten en wijze van optreden	44
2.5.5	Aanbevelingen	45

2.6	Taaldecreet	45
2.6.1	Algemeen overzicht	45
2.6.2	Vaststellingen	46
2.6.3	Wijze van optreden	46
2.6.4	Conclusie	47
2.7	Tewerkstellingsprogramma's, tewerkstellingsbevorderende maatregelen en opleidingsprojecten	47
2.7.1	Contingentgesco's bij de plaatselijke besturen (KB 474)	47
2.7.2.	Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden (ERSV)	53
2.7.3	Kelchtermansprojecten	56
2.8.	Sociale Economie	57
2.8.1.	Beschutte Werkplaatsen	57
2.8.2	Sociale werkplaatsen	59
2.8.3	Lokale Diensten Economie	61
2.8.4	Meerwaardeneconomie	63
2.9	Europees Sociaal Fonds en andere communautaire initiatieven	65
2.9.1	Algemeen	65
2.9.2	Cijfers	68
3	Andere inhoudelijke accenten	73
3.1	Studie risicoanalyse	73
3.2	Optimalisering inspectiedecreet	73
3.3	Structurele uitbouw kwaliteitszorg	74
3.4	Verdere uitbouw van het elektronisch inspectiedossier	74
3.5	Versterking samenwerking met andere inspectiediensten	75
4	Inning administratieve geldboeten	77
4.1	Procedure	77
4.2	Dossiers 2009	78
4.3	Besluit	80
5	Bespiegelingen 2009 en doelstellingen 2010	83
5.1	Bespiegelingen op 2009	83
5.2	Vooruitblik op 2010	86

1.1 Bevoegdheden & materies

De basis voor het optreden van de Vlaamse Inspectie Werk en Sociale Economie is het decreet van 30 april 2004 houdende het sociaalrechtelijk toezicht (of nog: het decreet tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regeling van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn).

Tevens put Inspectie Werk en Sociale Economie bevoegdheden uit andere te controleren wetgevingen van gewestelijke, federale of Europese oorsprong. Zo is zij sinds de Sint-Michielsakkoorden bijvoorbeeld eveneens bevoegd voor de controle op de wet van 30 april 1999 met betrekking tot de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

Bij Ministerieel Besluit van 6 juni 2006 werden vervolgens de sociaalrechtelijke inspecteurs aangeduid die bevoegd zijn voor het uitvoeren van controles. Dit werd bij Ministerieel Besluit van 2 februari 2009 geactualiseerd. De inspecteurs hebben zowel een administratief-financiële controlebevoegdheid als een politionele. Op die manier is ook de wet van 12 maart 1998 tot verbetering van de strafrechtspleging in het stadium van het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek (de zogenaamde “wet Franchimont”) hier van toepassing.

Het decreet van 30 april 2004 geeft de inspecteurs verschillende manieren van optreden:

- verstrekken van inlichtingen en adviezen onder meer over de meest doeltreffende middelen om de wettelijke en decretale bepalingen na te leven;
- formuleren van een waarschuwing;
- stellen van een termijn voor de overtreder om zich in orde te stellen;
- toezicht en controle uitoefenen op stukken of ter plaatse en op de verantwoording die gerechtigden moeten verstrekken aan de rechtspersonen van wie zij toelagen ontvangen;
- toezicht uitoefenen op de algemene en bij beslissingen opgelegde voorwaarden;
- processen-verbaal opstellen, waarin alle bevindingen en verhoren, alsook vastgestelde inbreuken worden opgetekend;
- voorstellen formuleren tot intrekking van de erkenning, arbeidskaart, ...
- voorstellen formuleren tot correcties op financiële tegemoetkomingen

De afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie is bevoegd voor controle op volgende materieclusters:

Activering & Arbeidsmarktbeleid

- Tewerkstelling buitenlandse werknemers
- Private arbeidsbemiddeling
- Herplaatsingsfonds / Sociale Interventie
- Evenredige arbeidsmarktdeelnemers en diversiteit
- Arrondissementele inspectiecellen (gecoördineerde acties met andere inspectiediensten)

Sociale Economie / Jobcreatie / Werkgelegenheidsstimuli

- Sociale werkplaatsen / beschutte werkplaatsen / maatwerkorganisaties / invoegbedrijven
- Werkgelegenheidsstimuli (o.a. 50+)

- Arbeid & gezin (o.a. aanmoedigingspremies)
- Lokale diensteneconomie, buurt- en nabijheidsdiensten
- Arbeidszorg
- Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden (ERSV)
- Tewerkstellingsprogramma's (o.a. gesubsidieerde contractuelen (GESCO), derde arbeidscircuit (DAC) en Wep-Plus)

Competenties & Opleiding

- Opleidingsprojecten
- Opleidingscheques voor werknemers
- Loopbaanbegeleidingscentra / leren en werken
- Titel beroepsbekwaamheid
- Maatregelen competentieagenda
- Besluiten levenslang leren
- Sectorconvenanten

ESF & Communautaire initiatieven

- Europees Sociaal Fonds (ESF)
- Transnationale projecten en communautaire initiatieven (o.a. Equal)
- Opvolging Vlaamse indicatoren

Daarnaast is Inspectie Werk en Sociale Economie ook bevoegd voor controles in het kader van het Taaldecreet van 19 juli 1973.

1.2 Personeel & IT

Inspectie Werk en Sociale Economie maakt deel uit van het Departement Werk en Sociale Economie en is als volgt georganiseerd:

- een hoofdbestuur met zetel in Brussel
- vijf provinciale teams gevestigd in Brussel (Vlaams-Brabant), Gent (Oost- en West-Vlaanderen), Antwerpen (Antwerpen) en Hasselt (Limburg).

Samengevat geeft dit volgende personeelsbezetting (situatie op 1 januari 2010):

Tabel 1.1: Personeelsbezetting

Afdelingshoofd	Staflid	Secretariaat	Team-coördinatoren, tevens inspecteur	Inspecteurs	Dossier-behandelaar	Administratief ondersteuners
1	1	1	5	29	1	4

Voor de ondersteuning van hun werkzaamheden werd het 'elektronisch inspectiedossier' ontwikkeld. Dit werd opgestart in 2008 en kadert binnen het ICT-meerjarenplan van het Departement. Dit heeft als doel de ICT-infrastructuur te moderniseren en uit te breiden, met het oog op een efficiëntere en effectievere overheid. Het elektronisch inspectiedossier heeft meer specifiek tot doel om de twee bestaande databanken volledig te integreren en het integrale procesverloop van een inspectiedossier te digitaliseren: administratieve voorbereiding, onderzoek, verslaggeving, registratie van vaststellingen, kwaliteitscontrole, ... Dit laat de afdeling meteen toe om een maximale rapportering van haar werkzaamheden te leveren, ondermeer naar ontwerp en evaluatie van beleid toe. De nieuwe applicatie verschaft ook toegang tot andere voor inspectie nuttige databanken.

Vaststellingen op het terrein

2

2.1 Algemeen overzicht

Hier wordt een overzicht gegeven van de uitgevoerde controles door Inspectie Werk en Sociale Economie gedurende de afgelopen drie jaar.

Naast de absolute aantallen per materiecluster, wordt telkens ook het percentage weergegeven ten opzichte van het totale aantal controles binnen dat jaar. Daarenboven is het stijgings- of dalingspercentage te zien tegenover het voorgaande jaar.

Tabel 2.1: Aantal uitgevoerde controles per materiecluster

Materie	2007	%	2008	%	± %	2009	%	± %
Migratie / Arrondissementale Cellen	936	33,46	1150	38,83	+ 22,86	1062	37,92	- 7,65
Private arbeidsbemiddeling / Herplaatsingsfonds	437	15,62	514	20,39	+ 38,22	368	18,81	- 28,40
			90			159		+ 76,67
Evenredige Arbeidsmarkt Deelname / Diversiteit	7	0,25	49	1,65	+ 600	97	3,46	+ 97,96
Europees Sociaal Fonds / Communautaire Initiatieven	129	4,61	107	3,61	- 17,05	137	4,89	+ 28,04
Sociale Economie	49	1,75	151	5,10	+208,16	195	6,96	+ 29,14
Tewerkstellingsbevorderende maatregelen	59	2,11	5	0,17	- 91,53	5	0,18	+/- 0
Opleidingsprojecten / Competentieagenda	51	1,82	23	0,78	- 54,90	18	0,64	- 21,74
Reguliere Tewerkstellingsprogramma's en premies	1054	37,68	820	27,68	- 22,20	740	26,42	- 9,76
Taaldecreet	75	2,68	53	1,79	- 29,33	20	0,71	- 62,26
Totaal	2797	100	2962	100	+ 5,90	2801	100	- 5,44

2.1.1 Aantal controles

Globaal is het aantal controles gedaald met 5,44 %. De daling doet zich voor in de materies migratie, bemiddeling, opleidingsprojecten en reguliere tewerkstellingsprogramma's. De redenen hiervoor zijn meervoudig. Zo was er een grotere aandacht voor de controles van de ESF-dossiers en de inhaalbeweging in deze, met een grotere tijdsbesteding voor deze dossiers tot gevolg. Tevens werd met betrekking tot een aantal sectoren en materies geopteerd om op een meer doelgerichte wijze te controleren. Anderzijds werden andere materies extra beklemtoond, zoals sociale economie en antidiscriminatie. Daarnaast moet gemeld worden dat extra inspanningen werden geleverd op het inhoudelijk vlak (themawerkgroepen) en de verhoging van de kwaliteit van het optreden (ondermeer door opleidingen), wat evenzeer een invloed had op de tijd beschikbaar voor controles. Tot slot heeft de omschakeling naar het elektronisch inspectiedossier een groot deel van de tijdsbesteding in beslag genomen.

Ondanks de daling werd het voor 2009 vooropgestelde globale objectief bereikt. De jaarlijks opgemaakte strategisch bordtabel stelde voor 2009 2705 controles in het vooruitzicht. Dit objectief werd dus gerealiseerd.

Het aantal controles in de materie migratie (tewerkstelling van buitenlandse werknemers) daalde met 7,65%, dit ten gevolge van de eerder vernoemde selectievere keuze van de te controleren objecten alsook de bijstelling van het objectief tijdens het jaar ten voordele van andere materies.

De materie arbeidsbemiddeling daalde met 28,40%. Dit is het gevolg van het lager aantal initieel vooropgestelde controles, maar ook met het dalend aantal eerste erkenningen waar op vraag een controle werd uitgevoerd. Daarenboven geldt ook hier dat selectiever werd omgegaan bij de keuze van de te controleren bureaus. Waar voorheen de controles Herplaatsingsfonds bij deze materie werden gevoegd worden deze nu afzonderlijk geregistreerd onder Herplaatsingsfonds/Sociale interventie. Hier is een aanzienlijk stijging van het optreden te noteren (+76,67%) en dit ingevolge een globale verhoging van het aantal ingediende dossiers (ten gevolge van de sociaal-economische toestand) en de verhoogde vraag naar controles.

Het in 2008 ingezette versterkt optreden inzake controles evenredige arbeidsdeelname en diversiteit werd in 2009 verder gezet. Hier wordt haast een verdubbeling (+97,96%) van het aantal controles genoteerd. Daarbij werden ook meer klachten en meldingen onderzocht.

Ook de verhoogde inzet binnen de sector sociale economie werd gecontinueerd en geïntensifieerd. Dit resulteerde in een stijging van 29,14 % ten opzichte van 2008.

Gelet op de focus inzake sociale economie en de ESF-dossiers, werden minder controles uitgevoerd bij de reguliere tewerkstellingsprogramma's (-9,76%). Toch blijven deze inspecties een aanzienlijk aandeel uitmaken van het globaal aantal uitgevoerde controles.

Zoals reeds in het jaarrapport van 2008 gesteld werden in het jaar 2009 meer ESF-controles uitgevoerd (+28,04%). Deze beheldden zowel controles in het kader van een inhaalbeweging ten gevolge van een audit van de Europese Commissie, als recurrent gesaldeerde dossiers. Daarenboven werd het inspectieproces volledig hertekend. Zo werden (en worden) de kosten door Inspectie herberekend op basis van de vaststellingen en werd de procedure Hoor-Wederhoor eveneens door Inspectie zelf georganiseerd. Deze elementen hebben, samen met de noodzakelijke opleidingen, een aanzienlijke impact gehad op de tijdsbesteding van de inspecteurs.

2.1.2 Wijze van optreden

Het inspectiedecreet voorziet in een aantal wijzen van optreden die zowel van informerende, preventieve als repressieve aard kunnen zijn. Al mag het preventief effect van de aanwezigheid op het werkveld niet onderschat worden, kan dit evenwel moeilijker kwantitatief worden uitgedrukt. Anders ligt het bij het aantal opgestelde waarschuwingen, Pro Justitia's, info doorgegeven aan andere diensten, schrappingen van premies en subsidies, alsook administratieve maatregelen. Hierbij moet worden vermeld dat niet in elke regelgeving sanctiebepalingen zijn voorzien en dat deze instrumenten slechts kunnen worden gehanteerd daar waar ze zijn voorzien.

Werd globaal genomen een daling van het aantal controles vastgesteld, dan was dat anders voor de wijze van optreden. Globaal werd voor de wetgevingen die deze mogelijkheid voorzien in 382 gevallen (24,7 %) opgetreden met een waarschuwing of een PJ. In 2008 bedroeg dit 391 gevallen (22,1%).

Deze stijging heeft in hoofdzaak te maken met:

- de selectiever en gerichtere keuze van de te controleren objecten (aanvang van risicoanalyse)
- de ernst van de vastgestelde feiten
- de grondiger aanpak en zorg voor kwaliteit van optreden
- de verhoging van de kennis door opleidingen
- de grondige voorbereiding van dossiers en samenwerking met interne en externe diensten
- de duidelijker richtlijnen met het oog op uniform optreden

Zo werden in het kader van de migratiecontroles 53 waarschuwingen uitgesproken (5,0%) wat een lichte daling is tegenover 2008 (5,9%). Anderzijds werd in 152 gevallen (14,3%) opgetreden met PJ. In 2008 was dit in 132 gevallen zo (11,4%). Samengenomen werden 205 keer maatregelen genomen in 2009 (19,3%), tegenover 200 keer in 2008 (17,4%).

Hetzelfde doet zich voor bij de materie arbeidsbemiddeling. In 2009 werden 101 waarschuwingen uitgeschreven (27,4%). In 2008 waren dat er 128 (21,1%). Het aantal opgestelde PJ's is 41 (11,1%), wat een gevoelige stijging is ten opzichte van 2008 waar 35 PJ's werden opgesteld (5,8%). Hierbij moeten ook de voorstellen tot intrekking van de erkenning gevoegd worden. In 2009 werd 6 maal een dergelijk voorstel geformuleerd (1,6%), in 2008 was dit 11 maal (1,8%). Samengenomen werd in 2009 148 keer een maatregel getroffen of voorgesteld. Dit is in 40,2% van de gevallen en is aanzienlijk hoger dan in 2008 (28,8%).

Eenzelfde fenomeen wordt vastgesteld bij de controles met betrekking tot evenredige arbeidsdeelname en diversiteit. De controles taaldecreet geven een genuanceerder wijze van optreden, hoewel de globale percentages deze van 2008 benaderen.

Bij de controles reguliere tewerkstellingsprogramma's, in belangrijke mate de gesco's bij de plaatselijke besturen, werden minder inbreuken vastgesteld op de na te leven voorwaarden. Daartegenover werden diverse correcties uitgevoerd met betrekking tot de arbeidscoëfficiënten en het ontbreken van attesten. Hoewel hier naar aantal controles ook een lichte daling tegenover het vorige jaar is vast te stellen, heeft Inspectie toch nog voor een bedrag van 680.620,27 euro correcties voorgesteld.

Binnen de sector van de sociale economie werden andermaal bij de beschutte werkplaatsen diverse tekortkomingen vastgesteld. Onverminderd het relatief kleine aantal controles blijven diverse voorwaarden zowel naar erkenning als naar kwaliteit op te volgen, zoals de bepalingen inzake veiligheid en het kwaliteitshandboek maar ook deze inzake enclavewerking en arbeidsreglementering. Ook de naleving van de privacywetgeving blijft een aandachtspunt. De sector van de lokale diensteneconomie werd in 2009 voor de eerste maal op meer systematische wijze gecontroleerd. Dat leverde een aantal vaststellingen op inzake doorstroming naar het reguliere arbeidscircuit, evenwichtige vertegenwoordiging van doelgroepen en persoonlijke ontwikkelingsplannen.

Zoals al vermeld werden in het kader van de ESF-dossiers grondige controles uitgevoerd. Grosso modo kunnen we vaststellen dat de foutenmarge daarbij onder de 2% blijft, uitzonderingen niet te na gesproken. In doelstelling 2-Kust ligt de foutenmarge gevoelig hoger. Dat doet zich ook voor in doelstelling 3-Zwaartepunt 3.

2.2 Tewerkstelling van buitenlandse werknemers

2.2.1 Inleiding

Elk jaar worden de kwantitatieve doelstellingen van de afdeling per materie vastgesteld in functie van de beleidsprioriteiten, het gemiddeld aantal mandagen dat vereist is voor de afwerking van een dossier en het aantal beschikbare inspecteurs om deze uit te voeren. Zo ook voor migratie.

In 2008 werd de doelstelling in de materie migratie gevoelig verhoogd, omdat Inspectie Werk en Sociale Economie (WSE) in 2007 maar liefst 17 inspecteurs extra kreeg toegekend, ondermeer voor de materies tewerkstelling van buitenlandse werknemers (migratie) en bemiddeling. Dit kaderde in het politiek engagement op alle bestuurlijke niveaus inzake de bestrijding van sociale fraude.

Tabel 2.2: Uitgevoerde controles materie migratie

2007		2008			2009		
uitgevoerd	index	uitgevoerd	evolutie	index	uitgevoerd	evolutie	index
936	100	1150	+ 20%	123	1062	- 6,8%	113

In 2009 werd het aantal controles lichtjes naar beneden afgerond, omdat er ten gevolge van politieke keuzes en reglementaire wijzigingen een stijgend engagement in andere materies werd verwacht. Zo werd het toezicht op de reglementering inzake anti-discriminatie en evenredige arbeidsparticipatie gevoelig opgetrokken ten gevolge van beleidsmatige keuzes in Vlaanderen. Op vraag van de Europese Commissie dienden dan weer extra inspanningen geleverd te worden inzake het toezicht op de maatregelen van het Europees Sociaal Fonds.

Het vooropgestelde streefcijfer werd voor 2009 opgesplitst in volgende subcategorieën:

300 spontane controles

Deze controles bieden de provinciale teams de mogelijkheid vrij te bepalen binnen welke regiogebonden fraudegevoelige sectoren controles zullen doorgevoerd worden.

225 controles gevraagd door externen

Deze subcategorie omvat zowel vragen die door onze partnerdienst het Vlaams Subsidieagentschap WSE worden gesteld, als door externe partners en burgers.

225 controles in het kader van de arrondissementcellen

Deze kaderen in het gezamenlijk engagement met federale inspectiediensten ter bestrijding van sociale fraude. De sectoren waarin deze controles worden uitgevoerd, zijn afhankelijk van de doelstellingen die het overkoepelend orgaan, de SIOD (Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst), vooropstelt. Traditioneel zijn horeca en bouw twee fraudegevoelige sectoren die bijgevolg nationaal uitgebreid gecontroleerd worden.

150 controles au-pair

Deze categorie werd als afdelingsoverschrijdende doelstelling gekozen omdat het een zeer gevoelige sector betreft en Inspectie WSE op basis van een gedegen steekproef uitspraken wou doen omtrent de degelijkheid van de reglementering terzake.

100 controles buitenlandse studenten

Om ook hier op basis van een gedegen steekproef uitspraken te kunnen doen over de deeglijkheid van de reglementering, werden in 2009 100 controles vooropgesteld.

In de hierna volgende rubrieken zal blijken dat – hoewel het streefcijfer elk jaar werden overschreden – het plaatje er anders komt uit te zien per subcategorie en nuancering vereist.

2.2.2 Aantal controles

In het voorbije jaar werden 1062 controles uitgevoerd, in vergelijking tot 1150 controles in 2008. Deze controles vertegenwoordigen maar liefst 2347 gecontroleerde werkgevers – waarvan 1722 in het kader van AC-controles- tegenover 2474 in 2008. Hoewel het totaal aantal uitgevoerde controles daalde met 7,65 %, daalde het aantal gecontroleerde werkgevers met slechts 5,13%.

Deze controles geschieden hetzij op eigen initiatief, hetzij op vraag van de functioneel bevoegde afdeling, hetzij op vraag van politiediensten, arbeidsauditoraten of andere diensten. Onderstaande tabel geeft weer hoe deze verschillende categorieën zich tegenover elkaar verhouden doorheen de afgelopen jaren.

Tabel 2.3: Verdeling uitgevoerde controles naar oorsprong

	2007	%	2008	%	2009	%
Eigen onderzoeken	528	56,4	489	42,5	357	33,6
Gecoördineerde acties (AC)	150	16,1	234	20,4	241	22,6
Gevraagde controles (Vlaams Subsidieagentschap WSE)	224	23,9	385	33,5	400	37,6
Gevraagde controles (andere)	34	3,6	42	3,6	64	6,2
Totaal	936	100	1150	100	1062	100

De tabel illustreert zeer duidelijk dat de categorie eigen onderzoeken de afgelopen jaren systematisch aan belang inboet ten gevolge van de opmerkelijke stijging van het aantal gevraagde controles. Zowel derden als onze partnerorganisatie het Vlaams Subsidieagentschap WSE, stelden opmerkelijk meer vragen tot onderzoek, wat onvermijdelijk gepaard gaat met een daling van het aantal onderzoeken op eigen initiatief.

EIGEN ONDERZOEKEN

De 357 onderzoeken op eigen initiatief hadden betrekking op volgende subcategorieën:

Tabel 2.4: Onderverdeling eigen onderzoeken

subcategorie	doelstelling	effectief uitgevoerd
door provinciale teams vrij te bepalen controles	300	214
particuliere huishoudens	150	96
buitenlandse studenten	100	47
Totaal	550	357

De 214 onderzoeken die binnen de provinciale teams werden ingevuld, hadden betrekking op volgend sectoren:

Tabel 2.5: Spreiding van de spontaan gevoerde onderzoeken over de sectoren

Sector	Uitgevoerde controles
Horeca	49
Bouwnijverheid	38
Kleinhandel excl auto & rijwielen	28
Overige diensten	28
Carwashes	18
Land en tuinbouw	18
Dienstenchequebedrijven	13
Verkoop & herstel auto	13
Rest	9
Totaal	214

Daarnaast werden dus 96 particuliere huishoudens gecontroleerd op eigen initiatief. Hierbij moet opgemerkt worden dat bovendien 165 van de 400 onderzoeksaanvragen van het Vlaams Subsidieagentschap WSE betrekking hadden op particuliere huishoudens. Er werden ook 12 onderzoeken binnen particuliere huishoudens doorgevoerd op vraag van andere diensten. In totaal werden bijgevolg 273 onderzoeken in particuliere huishoudens doorgevoerd. Dat maakte het ook mogelijk om onderbouwde uitspraken te kunnen doen aangaande de dege-lijkheid van de huidige reglementering ter zake. Dit komt dan later in dit verslag uitgebreid aan bod.

Van de vooropgestelde 100 controles inzake buitenlandse studenten werden er slechts 47 uitgevoerd, mede omwille van de gestegen vragen tot onderzoek door externen. Gezien het echter een doelstelling betrof die Inspectie WSE over twee jaar spreidde, is er ruimte voor correctie in 2010.

GEVRAAGDE CONTROLES

Deze groep omvat zowel de gevraagde onderzoeken vanwege het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie als van derden. Zoals hoger aangegeven, maakte deze categorie maar liefst 43,8% van het totaal aantal uitgevoerde controles uit. Grootste vragende partij met 400 onderzoeksaanvragen –37,5% van het totaal aantal uitgevoerde controles- is de eigen partnerorganisatie. Deze zijn op te splitsen in 165 gevraagde controles binnen particuliere huishoudens, en 235 overige. Deze 235 betreffen hetzij een onderzoek naar aanleiding van beroepen ingediend op basis van weigeringen in eerste aanleg, hetzij opvolgingscontroles naar aanleiding van een reeds toegekende arbeidskaart, hetzij controles vooraleer een beslissing wordt genomen over de toekenning/hernieuwing van een arbeidskaart.

De 64 gevraagde controles door derden zijn terug te voeren tot volgende partijen:

Tabel 2.6: herkomst vragen tot onderzoek door derden

Aanvrager	Aantal
Arbeidsauditoraat	25
Klacht van individuele persoon	12
ISW	1
Politie	2
RSZ	1
RVA	1
SERV	2
SI	5

Aanvrager	Aantal
DVZ	2
Andere niet gespecificeerd	13
Totaal	64

De stijging van deze vragen in de loop van de voorbije drie jaar, ervaart Inspectie WSE als een positief punt. Het geeft aan dat de bekendheid van Inspectie WSE in de buitenwereld toeneemt, ondermeer door het streven naar een maximale aanwezigheid binnen de arrondissementele cellen.

GECOÖRDINEERDE ACTIES

Inspectie WSE nam deel aan 241 gecoördineerde acties binnen de arrondissementele cellen (AC), met een gemiddelde deelname van 4 inspectiediensten en 7 gecontroleerde werkgevers per actie. Ten opzichte van vorig jaar is er slechts een kleine toename. Dit is te kaderen binnen de aanwezigheid van Inspectie WSE in de AC-werking. Toen Inspectie zich in het verleden engageerde in de bestrijding van sociale fraude, was het vanzelfsprekend dat dit engagement vorm moest krijgen binnen de AC-werking, met zijn centrale aansturing via de SIOD. Toen in 2007 de versterking van Inspectie WSE werd doorgevoerd, werd deze gelegenheid gegrepen om onze aanwezigheid binnen dit samenwerkingsplatform te maximaliseren. Dit werp onmiddellijk vruchten af, want in 2007 werd reeds aan 150 acties deelgenomen tegenover 92 in 2006. Anno 2008 was de aanwezigheid in bijna alle AC's een feit. Dat resulteerde in 234 deelnames door Inspectie WSE. Het engagement in 2009 bestond er vooral in die aanwezigheid en deelname te consolideren, waardoor er maar een kleine stijging van het aantal deelnames werd opgetekend.

Voor de inhoudelijke bespreking van de gecoördineerde acties verwijzen we naar het hoofdstuk "Werking van de Arrondissementcellen".

CONTROLES PER SECTOR

In onderstaande tabel is de top 5 van de meest bezochte sectoren in 2009 terug te vinden.

Tabel 2.7: Overzicht controles per categorie

Sector	Aantal			% t.o.v. totaal		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Particuliere huishoudens	54	225	294	5,8	19,6	27,6
Horeca	141	149	174	15,0	13,0	16,4
Bouwnijverheid	221	273	166	23,6	23,7	15,6
Land – tuinbouw	247	160	70	26,4	13,9	6,6
Kleinhandel	52	48	58	5,6	4,2	5,5
...
Totaal aantal controles	936	1150	1062	100	100	100

De leidinggevende positie die de particuliere huishoudens in 2009 innamen, is een rechtstreeks gevolg van de afdelingsdoelstelling om 150 au-pairs binnen Vlaamse gezinnen te controleren. Daarnaast waren er ook veel gevraagde onderzoeken binnen deze kwetsbare categorie. Dit bracht deze groep met stip vooraan in 2009.

Horeca, bouwnijverheid en land- en tuinbouw zijn de traditioneel fraudegevoelige sectoren, wat hun jaarlijkse terugkeer in de top-5 van de gecontroleerde sectoren verklaart. Kleinhandel haalt de 5^e plaats, omdat een zeer uiteenlopende waaier van werkgevers onder deze sector ressorteren zoals carwashes, nachtwinkels, bel- en internetwinkels en garagisten.

De eigen onderzoeken van Inspectie WSE houden daarbij quasi gelijke tred met de top-5 van sectoren zoals die door de SIOD worden vooropgesteld.

2.2.3 Vaststellingen

Het inspectieoptreden behelst zowel een informatief, preventief als repressief optreden.

Tabel 2.8: Gevolgen van de uitgevoerde controles

	Aantal controles			PV waarschuwing			Pro-Justitia		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Eigen onderzoeken	528	489	357	58	36	6	54	45	65
Gecoördineerde acties (AC)	150	234	241	-	-	1	13	37	17
Gevraagde controles (VSA)	224	385	400	7	30	46	17	38	56
Gevraagde controles (andere)	34	42	64	-	2	-	4	12	14
Totaal	936	1150	1062	65	68	53	88	132	152

REPRESSIEF OPTREDEN

Tabel 2.9: Evolutie procentueel aandeel van de PJ's naargelang de oorsprong van het onderzoek

	eigen onderzoeken			AC			VSA			andere		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Controles	528	489	357	150	234	241	224	385	400	34	42	64
PJ	54	45	65	13	37	17	17	38	56	4	12	14
%	10,23	9,20	18,21	8,66	15,81	7,05	7,59	9,87	14	11,76	28,57	21,88

Het eerder geringe aantal Pro Justitia's die voortvloeien uit deelname aan AC-acties is te verklaren door het feit dat bij inbreuken op diverse regelgevingen (gewestelijke als federale), Pro Justitia wordt opgesteld door de meest passende inspectiedienst. Dit is diegene die voor de totaliteit van de vastgestelde inbreuken of voor de meerderheid ervan over de toezichtsbevoegdheid beschikt.

In 2009 werden voor 152 van de 1062 onderzoeken Pro Justitia opgesteld (14,3%). In 2008 werden voor 132 van de 1150 onderzoeken Pro Justitia opgemaakt of 11,4%. De stijging van het aantal Pro Justitia's is terug te voeren tot de eigen onderzoeken en de gevraagde onderzoeken door het Vlaams Subsidieagentschap WSE. De Pro Justitia's opgesteld naar aanleiding van de eigen onderzoeken maken 42,76 % uit van het totaal aantal opgestelde Pro Justitia's. Ook het aantal Pro Justitia's voortkomend uit de gevraagde onderzoeken door het Vlaams Subsidieagentschap WSE steeg sterk en maakt anno 2009 maar liefst 36,8% uit van het totaal aantal opgesteld Pro Justitia's.

Tabel 2.10: procentuele evolutie van het aantal aanvragen door VSA en optreden IWSE bij deze dossiers

	2007			2008			2009		
	VSA	PJ	%	VSA	PJ	%	VSA	PJ	%
	224	12	5,4	385	38	9,9	400	56	14
% stijging van de aanvragen				72			4		
% stijging PJ					216			47	

Deze tabel maakt duidelijk dat het aantal gevraagde onderzoeken de afgelopen jaren opmerkelijk toenam, maar dat ook het procentueel aantal Pro Justitia's dat hieruit voortvloeiden exponentieel toenam. Een stijging van het aantal gevraagde onderzoeken in 2008 met 72% resulteerde in maar liefst 216% meer PJ's dan het voorgaande jaar. Ook in 2009 resulteerde 4% meer aanvragen in 47% meer PJ's. Men kan dus stellen dat een steeds betere risicoanalyse wordt doorgevoerd op de gevraagde dossiers.

De opgestelde PJ's situeren zich in de volgende sectoren.

Tabel 2.11: Pro Justitia's per sector/jaar

Sector	2007		2008		2009	
	PJ	%	PJ	%	PJ	%
Particuliere huishoudens	2	2,27	16	12,12	39	25,66
Horeca	15	17,05	22	16,67	28	18,42
Land- en tuinbouw	23	26,14	19	14,39	12	7,89
Bouw	15	17,05	15	11,36	11	7,24
Kleinhandel (excl. auto's)	8	9,09	7	5,3	11	7,24
Overige zakelijke diensten	7	7,95	20	15,15	10	6,58
Verkoop & herstel auto	0	0	11	8,33	4	2,63
Andere*	18	20,45	22	16,67	37	24,34
Totaal	88	100	132	100	152	100

* Andere sectoren zijn: cultuur, sport: 3, overige diensten: 15, overige zakelijke dienstverlening: 8; gezondheidszorg: 1; meubels, industrie: 1; vervaardiging voeding: 1; vervoer te land: 1; producten van metaal: 1; afvalwater:1; Post &telecommunicatie: 1; Groothandel: 1; Verhuur machines: 3.

Volgende tabel geeft een overzicht van het aantal inbreuken, de aard alsook van het aantal betrokken werknemers.

Tabel 2.12: Aantal en aard inbreuken alsook aantal betrokken werknemers

Aantal PJ's		Omschrijving inbreuk	Sanctie artikel	Aantal inbreuken per artikel		Aantal betrokken werknemers	
2008	2009			2008	2009	2008	2009
		Illegaal verblijf en geen arbeidskaart	12,1°a	74	65	121	81
		Wettig verblijf maar geen arbeidskaart	12,2°a	55	76	92	123
		Buitenlandse onderdaan België laten binnenkomen om er te worden tewerkgesteld of bijdragen tot dit binnenkomen, voor zover de buitenlandse onderdaan geen houder is van een AK en niet is vrijgesteld van een AK	12,1b	3	-	6	-
		Verhinderen van georganiseerd toezicht	12,2° b	-	4	8	-
		Werkgever heeft nagelaten de bevoegde overheid op de hoogte te brengen van het beëindigen van de tewerkstelling	12,2° d	-	8	24	12
		Vergoeding in welke vorm ook aanvragen of aannemen van een buitenlandse onderdaan, om hetzij voor hem een betrekking te zoeken, hetzij hem een betrekking te bezorgen, hetzij formaliteiten te vervullen die bij de wet of uitvoeringsbesluiten ervan zijn voorgeschreven	12,1 d	-	3	-	3
		Geweigerd hebben de AK aan de buitenlandse werknemer te overhandigen of hem deze bezorgd hebben tegen betaling van een bedrag of vergoeding in welke vorm ook.	12,2 C	-	2	-	2
132	152			132	158	251	221

Hierbij dient aangestipt dat in een Pro Justitia meerdere inbreuken op de regelgeving kunnen vastgesteld worden. In totaal werden er dan ook 158 inbreuken vastgesteld, gesanctioneerd door 152 Pro Justitia's tegen evenveel werkgevers. De inbreuken hadden betrekking op 221 werknemers.

INFORMATIEF – PREVENTIEF OPTREDEN

Hoger bleek dat de Inspectie Werk en Sociale Economie in 53 dossiers (5%) een PV van waarschuwing opstelde.

Tabel 2.13: Aantal en aard PV's van waarschuwing alsook aantal betrokken werknemers

PVW's		Omschrijving inbreuk	Aantal inbreuken		Aantal betrokken werknemers	
2008	2009		2008	2009	2008	2009
		Werkgever stelt werknemer te werk voor de arbeidsvergunning/-kaart werd toegekend	10	6	10	8
		Wettig verblijf maar geen arbeidskaart	6	-	6	-
		Niet overhandigen of overhandigen tegen betaling van de arbeidskaart	5	3	18	18
		Werkgever heeft nagelaten de bevoegde overheid op de hoogte te brengen van het beëindigen van de tewerkstelling	8	10	15	14
		Voor de kinderen jonger dan zes jaar kan men geen bewijs voorleggen dat er overdag in hun opvang is voorzien in gastgezin au-pair	1	1	1	1
		Het gastgezin stort maandelijks geen vast bedrag van minimaal € 450 per overschrijving op de bankrekening van de au pair als zakgeld	22	17	22	17
		Het gastgezin nam de vliegtuigkosten van de au-pair niet op zich	-	6	-	6
		Het gastgezin stelde de au pair geen persoonlijke kamer ter beschikking en/of verzekerde geen vrije toegang tot de woning	2	3	2	3
		Er werd geen aanvullende medische verzekering afgesloten voor de au-pair	3	-	3	-
		Er werd geen verzekering afgesloten met oog op vroegtijdige repatriëring van de au-pair	1	-	1	-
		Taalcursus van de au-pair niet in orde	2	4	2	4
		Gezin au-pair verklaarde zich niet akkoord inspectie toegang te verlenen tot de woning in het kader van de uitvoering van hun opdracht	2	-	2	-
		Ontbreken van een medisch getuigschrift van de werknemer	1	-	1	-
		De deelneming van de au pair aan de dagdagelijkse taken, de kinderoppas inbegrepen, overschreed 4 u per dag en/of 20 u per week	13	7	13	7
		Voorafgaandelijke waarschuwing dat er niet mag tewerkgesteld worden zonder arbeidskaart	2	2	2	2
		Bezoldiging van leidinggevende lag lager dan het in art 69 v/d wet van 3 juli 78 betreffende arbeidsovereenkomsten aangegeven bedrag	-	2	-	2
		Studenten moeten wettig in België verblijven, ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling in België voor het volgen van onderwijs met volledig leerplan, tewerkstelling buiten de schoolvakanties mag 20 uren per week niet overschrijden en verenigbaar zijn met hun studies	-	2	-	2
68	53		78	63	98	84

Tot slot werden in 2009 werden 53 PV's van Inlichting opgesteld:

Tabel 2.14: Aantal en aard PV's van Inlichting alsook betrokken dienst

Omschrijving van inbreuk	Aantal		Dienst waaraan PV werd overgemaakt
	2008	2009	
Dimona /deeltijdse arbeid / loonsvoorwaarden/ terbeschikkingstelling/ uurroosters/ studentencontracten	34	22	SI/TSW/RVA
Voedselveiligheid	/	1	Eetwareninspectie
Schijnzelfstandigheid	2	1	RSVZ
Huisvesting	1	3	Vlaamse wooninspectie
Tijdelijke werkloosheid(C3.2A)/dienstencheques	5	6	RVA
Onwettig verblijf/oneigenlijke student	4	6	DVZ
Tewerkstelling buiten grenzen arbeidskaart	1	2	Inspectie Brussels/Waals Gewest
Schijnzelfstandigheid/onbetaald werken	4	1	RSZ
In het verlengde van kantschrift of ter inlichtende titel op eigen initiatief/ vermoeden mensenhandel	5	11	Arbeidsauditoraat
Ontbreken /niet correct ingevulde plukkaart (land- en tuinbouw)	5	/	RSZ
Beroepskaart	1	/	Inspectie FOD economie
	62	53	

Uit bovenstaande tabel mag blijken dat voornamelijk PV's van Inlichtingen naar onze federale partnerdiensten werden gestuurd voor een variëteit aan inbreuken. Dat Inspectie WSE in staat is deze inbreuken te detecteren tijdens de eigen onderzoeken die worden doorgevoerd, is mede te danken aan het gevoerde beleid inzake deelname aan de arrondissementele cellen. De goede vertegenwoordiging van Inspectie WSE aan AC-acties zorgt ervoor dat veel wordt opgestoken van de bevoegdheden van de partnerdiensten en Inspectie WSE bijgevolg ook tijdens haar eigen onderzoeken een integralere controle kan doorvoeren waarbij vaker inbreuken voor partnerdiensten worden gedetecteerd. Dat het aantal nominatief daalde ten opzichte van het voorgaande jaar, betekent niet dat minder inbreuken voor de partnerdiensten werden vastgesteld. Inspectie WSE heeft binnen de AC-werking de voorbije jaren immers een steeds uitgebreider informeel netwerk opgebouwd, wat met zich meebrengt dat sneller bilateraal wordt afgesproken wanneer men weet heeft van inbreuken die tot de bevoegdheid van een partnerdienst behoren. In dergelijke gevallen doet men soms zelfs samen de controle en wordt een PV van Inlichting overbodig.

2.2.4 Werking van de Arrondissementele Cellen (AC)

Tabel 2.15: Evolutie aantal gecontroleerde werkgevers/werknemers in AC-verband

Arrondissementcel (AC)	2007		2008		2009		
	WG	WN	WG	WN	WG	WN	# acties
Antwerpen	38	188	63	179	63	185	8
Halle-Vilvoorde	130	388	202	653	136	415	16
Hasselt-Tongeren	359	2143	389	2123	384	1794	57
Leuven	86	530	140	975	220	1327	25
Mechelen	124	176	153	450	133	408	17
Sint-Niklaas – Dendermonde	120	512	36	101	17	40	6
Aalst-Oudenaarde	-	-	2	4	-	-	-
Kortrijk	43	124	244	1045	389	1270	57
Turnhout	23	77	74	296	68	178	12
Brugge-Veurne	131	385	175	495	136	602	20
Gent	94	306	237	821	176	804	23
Totaal	1148	4829	1715	7142	1722	7023	241

Inspectie Werk en Sociale Economie nam in 2009 deel aan 241 gecoördineerde acties. Tijdens deze acties werden 1722 werkgevers en 7023 werknemers gecontroleerd. Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het aantal gecontroleerden ten opzichte van 2008 constant bleef maar ten opzichte van 2007 aanzienlijk steeg. Dit is ondermeer toe te schrijven aan de versterking van de samenwerking met andere inspectiediensten in de afgelopen jaren, in het bijzonder met betrekking tot de controles op de tewerkstelling van vreemde werknemers. De aanwezigheid in 10 van de 11 arrondissementcellen speelt hierbij een rol, evenals de geleverde inspanningen op het vlak van samenwerking met andere diensten.

Elk jaar wordt vanuit de SIOD, het centraal aansturend orgaan, een jaaractieplan opgesteld. Op basis daarvan worden per sector streefcijfers per gerechtelijk arrondissement opgemaakt. Omdat Inspectie WSE met zijn beperkte bevoegdheden niet binnen elke sector een meerwaarde kan betekenen, wordt binnen de AC-werking telkens een selectie gemaakt uit de acties waarop Inspectie WSE als deelnemer intekent. Daarbij vormt de mate waarin mogelijk buitenlandse arbeidskrachten zullen worden aangetroffen een belangrijk element.

Dit resulteerde in 2009 in volgende sectorale verdeling van de acties waaraan Inspectie WSE deelnam:

Tabel 2.16: Verdeling AC-controles per sector

Sector	Aantal controles	WG	WN
Bouwnijverheid	93	776	2507
Horeca	71	436	1329
Land- en tuinbouw	37	294	2580
Kleinhandel & rijwielherstelling, excl. auto	12	69	81
Overige diensten	10	60	289
Vervaardiging voeding & drank	5	14	109
Cultuur, sport & recreatie	4	16	12
Overige zakelijke dienstverlening	2	13	24
Verkoop & herstelling auto's & rijwielen	2	13	30
Post & telecommunicatie	2	9	7
Groothandel & bemiddeling, excl. auto	1	17	32
Recyclage	1	1	1
Gezondheidszorg & maatschappelijke diensten	1	4	22
	241	1722	7023

De controles werden hoofdzakelijk uitgevoerd in de volgende drie sectoren: bouwnijverheid (93), horeca (71) en land- en tuinbouw (37). Vanuit deze controles werden door onze entiteit 17 Pro Justitia's opgesteld waarvan 3 in de land- en tuinbouw, 9 in de horeca, 2 voor de overige zakelijke dienstverlening en de rest verdeeld over de overige gecontroleerde sectoren.

2.2.5 Specifieke controlerondes

Binnen de spontane controles die regiogebonden werden uitgevoerd, werden dit jaar in navolging van de resultaten uit het verleden een aantal vervolgacties opgezet, zoals car-washes en dienstencheque-ondernemingen in Vlaams-Brabant. Hierna volgt de bespreking van de resultaten van deze controles. Let wel, de referentiegroep kan ruimer zijn dan vooropgesteld in de subcategorie, omdat telkens de totaliteit van de doorgevoerde controles in een bepaalde categorie in aanschouw werd genomen. Immers, hoe groter de gecontroleerde populatie, hoe betrouwbaarder de resultaten.

2.2.5.1 Au pairs in particuliere huishoudens

INLEIDING

De au pair-jongeren kregen een apart statuut in de regelgeving inzake buitenlandse werknemers. Een au pair-jongere verblijft bij een gastgezin waar hij of zij in ruil voor kost en inwoning ingeschakeld wordt om -op gelijke voet met de andere gezinsleden- lichthuishoudelijke taken te doen met als doel zijn/haar taalkennis te vervolmaken en zijn/haar algemene ontwikkeling te verruimen. Het vervolmaken van de taalkennis en de verruiming van de ontwikkeling moet steeds het hoofddoel van het verblijf zijn. Hiertoe werd in de regelgeving opgenomen dat au pairs maximaal vier uur per dag en twintig uur per week mogen besteden aan het verrichten van lichthuishoudelijk werk en kinderopvang. Daarnaast moeten zij ook een taal cursus volgen om minstens één van de drie landstalen te leren.

Au pairs zijn dus geen reguliere werknemers. De "klusjes" waarin zij mogen ingeschakeld worden, worden niet als arbeid beschouwd en zijn bijgevolg ook niet aan de regels van verlonde tewerkstelling onderhevig. In plaats van een loon krijgen zij een maandelijks zakgeld

van minimum € 450 waarop geen sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd zijn. Dit bedrag moet per overschrijving overgemaakt worden op een eigen bankrekening van de au pair.

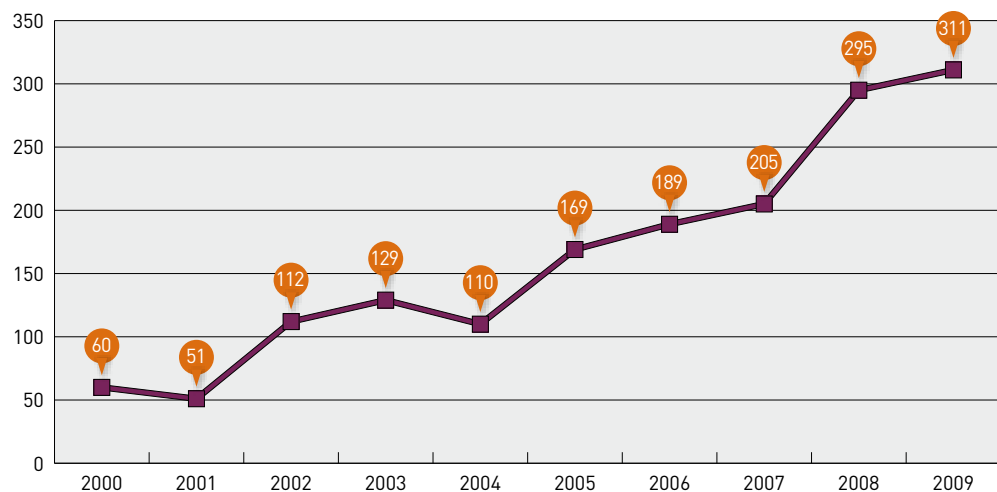
De bijzonderheid van het statuut, gecombineerd met een aantal andere specificiteiten van het statuut, maken dit soort controles niet vanzelfsprekend. De eerste moeilijkheid ligt er in dat au pairs in de privésfeer van het gezin en dus in de particuliere woning verblijven. Omdat de au pair geen werknemer is, vormt de particuliere woning geen werkplaats en moet Inspectie WSE bijgevolg steeds de expliciete toestemming van de bewoners krijgen vooraleer de woning te kunnen betreden en over te gaan tot controle. Indien deze toegang zou worden geweigerd, dient een visitatiebevel bij de gerechtelijke instanties bekomen te worden. Een tweede moeilijkheid bevindt zich in het onderscheid tussen de regelgeving en de realiteit. Conform de regelgeving behelst het au-pairstatuut een gelijkwaardige overeenkomst tussen twee partijen, waarbij beiden een zeker voordeel genieten. In de realiteit echter bevindt de au pair zich steeds in een ondergeschikte en afhankelijke positie tegenover haar gastgezin. De absolute meerderheid van de au pairs heeft weinig tot geen andere contacten of bindingen in België buiten het gastgezin. Dat plaatst hen in een zeer afhankelijke positie tegenover het gezin en creëert vaak een soort loyaliteit ten aanzien van hen, waardoor au pairs er zeer op beducht zijn belastende verklaringen aan het adres van het gezin af te leggen. Dat bemoeilijkt aanzienlijk een efficiënt toezicht op de regelgeving.

Tabel 2.17: Overzicht toegekende arbeidskaarten aan au pair-jongeren per nationaliteit (2009)

Totaal	311	100
Belangrijkste nationaliteiten	Aantal	% aandeel
Filippijnse	86	27,7
Oekraïense	28	9,0
Peruaanse	25	8,0
Indonesische	21	6,8
Braziliaanse	20	6,4
Russische	20	6,4
Kameroense	14	4,5
Chinese	10	3,2
Zuid-Afrikaanse	10	3,2
Colombiaanse	8	2,6
Marokkaanse	7	2,3
Keniaanse	5	1,6
Mexicaanse	5	1,6
Moldavische	5	1,6
Vietnamese	5	1,6

Figuur 2.1: Evolutie uitgereikte arbeidskaarten B aan au pairs

Sinds enkele jaren is er een sterke toename van het aantal afgeleverde arbeidskaarten en –vergunningen voor au pairs: het aantal steeg van 51 in 2001 naar 311 in 2009. De meest voorkomende nationaliteiten zijn de Filippijnse en de Oekraïense. Tot 2005 kwamen de meeste au pairs nog uit Polen en Bulgarije. De toetreding van deze landen tot de EU, met hieraan gekoppeld een soepelere toegang tot de arbeidsmarkt, maakt dat er minder jongeren uit deze landen als au pair naar België komen. Degenen die dat wel nog doen, zijn voor Inspectie WSE als het ware onzichtbaar, omdat ze als Europees burger niet over een arbeidskaart moeten beschikken om als au pair in een gezin aan de slag te gaan.

De evolutie van het aantal Filippijnse au pairs en de leidende positie die deze groep inneemt, is opmerkelijk. Ondanks de in 1998 door de Filippijnse overheid afgekondigde stop van de aflevering van uitreisvisa, stijgt sinds 2004 het aantal Filippijnse au pairs sterk. Uit de dossiers blijkt dat de meerderheid van deze au pairs eerst een jaar als au pair in Nederland verblijft via een au-pairbureau, om vervolgens de overstap te maken naar een Belgisch gastgezin. Slechts een beperkt aantal au pairs komt rechtstreeks uit de Filippijnen naar België. Aangezien er al enkele jaren een stijging van het aantal Filippijnse au pairs werd opgemerkt door de cel Migratie van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie, werd er vanaf april 2008 voor alle Filippijnse kandidaat-au pairs vooraf een advies gevraagd aan de afdeling Inspectie.

CONTROLES EN VASTSTELLINGEN

In 2009 voerde inspectie 273 controles uit bij (kandidaat)-au pairgezinnen. Veel van de gevraagde controles hadden betrekking op nieuwe au pairaanvragen, waarbij het meisje dus nog niet aanwezig was in het gezin op het ogenblik van controle. In dat geval beperkte de rol van Inspectie WSE zich in deze onderzoeken tot haar informatieve opdracht.

Tijdens de onderzoeken binnen de huishoudens waar de au pair wel al aanwezig was, bleek uit de gesprekken met de au pairs en gastgezinnen dat er amper au-pairjongeren naar België komen met als eerste doel hun taalkennis te verbeteren of hun algemene ontwikkeling te verruimen. Veelal betreft het meisjes die uit een derdewereldland naar Europa komen om hier enkele jaren in verschillende landen als au pair te werken en zoveel mogelijk geld naar huis te sturen om een ruime familie te onderhouden. Dat ze daarbij meer uren presteren dan wettelijk is toegestaan, deert hen ook niet zolang ze maar maandelijks een flink deel van het 'zakgeld' kunnen overmaken aan de familie in het thuisland. Anderzijds is het gros van de gastgezinnen op zoek naar een flexibele inwonende kinderopvang om het gezinsleven

gemakkelijker te maken. Doorgaans zijn beide partijen ervan overtuigd dat ze mits een onderlinge afspraak kunnen afwijken van de bestaande regelgeving. Ook merkt Inspectie WSE een grote mate van ongelijkheid in behandeling van de au pairs, die gekaderd kan worden in de afhankelijke positie die de meisjes binnen het gezin innemen. Zo wordt vaak de tussenkomst van het gezin in bepaalde kosten afhankelijk gesteld van “hoe vlot de samenwerking loopt”. Concreet komt het er dan op neer dat -wanneer een gastgezin meent dat het meisje haar ‘plichten’ niet nakomt- het gastgezin zelfstandig mag beslissen of en in welke mate het tussenkomt in de reiskosten en/of het zakgeld. Blijkbaar zijn gezinnen zich niet bewust van het feit dat een engagement binnen het au-pairstatuut een engagement van beide partijen omvat.

Tabel 2.18: Overzicht optreden Inspectie WSE in relatie tot de gedane vaststellingen

Artikel	Omschrijving inbreuk	Pro Justitia	PV van Waarschuwing	Totaal	
Wet 30/4/'99	12, 1 A	Illegaal verblijf en geen arbeidskaart	19	2	21
	12,2 D	Het vragen van een vergoeding voor het zoeken of bezorgen van een betrekking of voor het aanvragen van een arbeidskaart	3	-	3
	12, 2 A	Wettig verblijf maar geen arbeidskaart	14	1	15
	12,2 C	Niet overhandigen of overhandigen tegen betaling van de arbeidskaart	1	1	2
	12,2 D	Werkgever heeft nagelaten de bevoegde overheid op de hoogte te brengen van het beëindigen van de tewerkstelling	2	3	5
KB 9/6/'99	25,4-5	Verplichting voor de au pair tot het volgen van cursussen met als doel een basiskennis van de omgangstaal te verwerven	-	3	3
	26, 4	Het gastgezin moet maandelijks een vast bedrag van minimaal €450 per overschrijving storten op de bankrekening van de au pair als zakgeld	-	17	17
	26,5	Ten gunste van de au pair een aanvullende verzekering gesloten hebben voor het waarborgen van de risico's inzake medische, farmaceutische of hospitalisatiekosten	-	2	2
	26,6	Het gastgezin moet de au pair een persoonlijke kamer ter beschikking stellen en vrije toegang tot de woning verzekeren	-	5	5
	26,8	Het gastgezin verbindt zich ertoe een verzekering af te sluiten voor eventuele voortijdige repatriëring van de au pair	-	8	8
	27	De deelneming van de au pair aan de dagdagelijkse taken, de kinderopvang inbegrepen, mag niet meer dan 4 u per dag en 20 u per week bedragen; zij mag niet het hoofdoel van het verblijf uitmaken	-	8	8
Totaal			39	50	89

Bij 73 controles werden één of meerdere inbreuken vastgesteld. Daarbij ging het om:

- 39 Pro Justitia's
In 33 gevallen betreft het tewerkstelling zonder de benodigde arbeidskaart. Dit omvat zowel de au pairs die zonder arbeidskaart aan het werk werden aangetroffen, als de au pair en gastgezinnen die niet voldeden aan de voorwaarden zoals gesteld in het KB van 9 juni 1999 onder de afdeling 'au pair-jongeren' en die -als gevolg van de bepalingen zoals opgenomen in artikel 29 van dat KB- dientengevolge verondersteld worden te zijn aangeworven met een arbeidsovereenkomst voor dienstboden.
- 50 PV's van Waarschuwing
Meestal gaat het om inbreuken betreffende de correcte uitbetaling van het zakgeld, de betaling van de reiskosten van de au pair of de maximaal toegelaten tijd die mag besteed worden aan lichthuishoudelijk werk en kinderopvang.

In totaal werden bij 27% van de controles een of meerdere inbreuken vastgesteld, voor 2008 was dit nog bij 33% van de gevallen. Hier zijn een aantal plausibele verklaringen voor te

vinden: gezinnen die al een keer controle hebben gekregen, kennen de formele regels beter. Daarnaast mogen we ook niet uitsluiten dat er gezinnen zijn die ook beter weten hoe ze de bestaande regelgeving kunnen omzeilen. Vooral de au-pairbureaus spelen hierin vaak een dubieuze rol.

AU PAIRBUREAUS EN HUN ROL

De commercialisering van het au-pairstatuut komt duidelijk tot uiting op de internetsites van een aantal au-pairbureaus. Zonder veel omwegen wordt er gesteld dat het au-pairstatuut een goedkope oplossing biedt voor een substantiële verlichting van het huishoudelijke werk. Zij komen tussen als bemiddelaar om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Daarbovenop staan deze bureaus ook dikwijls in voor andere zaken, zoals de opleiding van de au pairs in een trainingscentrum van het bureau of de partnerorganisatie in het thuisland of het gastland, zorgen voor vliegtickets en de benodigde formaliteiten zoals de aanvraag van arbeidskaarten, visa, enz. Hiervoor worden bovendien soms exuberante vergoedingen gevraagd. Naast de 'bemiddelingsvergoeding' die bureaus aan de gastgezinnen vragen, zijn er ook bureaus die een vergoeding aan de au pairs vragen. Enkel indien kan aangetoond worden dat deze vergoeding betrekking heeft op het aanvragen van een arbeidskaart en –vergunning kan Inspectie hiertegen optreden zoals tweemaal gebeurde in 2009. In realiteit worden deze kosten uiteraard op allerlei andere posten ingeschreven, zoals opleiding en dergelijke meer.

Gezinnen doen vaak een beroep op dergelijke bureaus omdat het een wijdververspreide mythe blijkt te zijn dat er onnoemlijk veel administratie bij het aanvragen van een au pair zou komen kijken en dat de administraties 'welwillender' zouden staan tegenover aanvragen als ze door een "professioneel bureau" zouden zijn ingediend. In realiteit merkt Inspectie WSE vooral dat de aanvragen die door dergelijke bureaus worden ingediend 'makkelijker' de toets van de administratie doorstaan, omdat alle antwoorden volgens het boekje worden gegeven. Zo wordt nooit meer dan 20 uur ingevuld op de vraag hoeveel uur de au pair klusjes op zich zal nemen, zit er stevast een standaardbriefje in van het dichtstbijzijnde Huis van het Nederlands als zou voor de au pair al een afspraak voor een taaltest gepland zijn. Wanneer dan tijdens het bezoek van Inspectie WSE blijkt dat de in het dossier opgegeven situatie niet strookt met de werkelijkheid en het gezin beweert dat de werkelijke situatie wel werd besproken met het au-pairbureau, wordt dit uiteraard ontkend door het au-pairbureau in kwestie. Ook gaven meerdere meisjes in het gesprek aan dat er tijdens de au-pairhappenings die door deze bureaus worden georganiseerd, instructies worden gegeven aangaande de te verwachten vragen van inspectie en hoe ze daarop dienen te antwoorden. Uiteraard wordt dit steeds ten stelligste ontkent door de betrokken bureaus. Op het einde van de rit is het het gezin en vooral het au-pairmeisje dat het gelag betaalt, want de huidige wetgeving biedt geen houvast om op te treden tegen het au-pairbureau. Slechts in één dossier kon Pro Justitia worden opgesteld tegen het au-pairbureau omdat het via haar website al stelde dat de au pair tot 30 uur per week mocht werken. Daar beschikte Inspectie WSE over het onomstotelijk bewijs dat de overheid in de aanvraagdossiers bewust werd misleid. Inspectie WSE herkwalficeerde de meisjes als dienstbode, wat van het au-pairbureau een niet-erkend bemiddelingskantoor maakte, wat op zijn beurt weer strafbaar is.

Met de nieuwe bemiddelingsreglementering in 2010, waarbij men ten gevolge van de Europese dienstenrichtlijn niet meer over een erkenning dient te beschikken om aan werving en selectie te doen, verdwijnt echter ook hier één van de weinige middelen die Inspectie WSE ter beschikking stonden om de intermediair in deze procedure aan te pakken. Als men echter weet dat van de 273 doorgevoerde controles, in maar liefst 111 keer een au-pairbureau betrokken was, kan men niet anders dan concluderen dat de huidige regelgeving werkelijk geen houvast biedt om tegen deze praktijken op te treden.

CONCLUSIE

In 2008 en 2009 controleerde Inspectie WSE aanzienlijk meer au pairs dan de voorgaande jaren. De aanhoudende aandacht voor deze categorie leidde tot een grotere opmerkzaamheid bij alle actoren. Toch werden nog steeds in een kwart van de dossiers formele inbreuken vastgesteld. De inbreuken tegen de geest van de wet liggen nog veel hoger: voor de absolute meerderheid van zowel au pairs als gastgezinnen staat de transactie van het verrichten van flexibele huishoudelijke hulp tegen het betalen van een vergoeding centraal en niet de culturele uitwisseling.

Deze controleronde bevestigde jammer genoeg wat reeds in het verleden werd gesteld: de summiere regelgeving waaraan de au pairs en de gastgezinnen dienen te voldoen en de onaangepaste controlewijze zetten de deur open voor misbruiken. Evenmin beschikt inspectie over een instrumentarium dat toelaat alle actoren in de procedure aan te pakken. Inspectie blijft dan ook pleiten voor een afschaffing van het au-pairstatuut.

Daarbij willen we er op wijzen dat er voldoende alternatieven zijn voor jongeren om naar België te komen in het kader van een culturele uitwisseling of het volgen van onderwijs, zonder dat er een aspect van verdoken arbeid in een ondergeschikte positie aan gekoppeld is. Jongeren die naar België komen met als hoofddoel geld te verdienen door te werken in een gezin, kunnen dit nog steeds in het kader van een arbeidsovereenkomst als inwonende dienstbode. Hierbij zouden zij volledig beschermd zijn als werknemer en kunnen zij genieten van alle rechten die verbonden zijn aan dit statuut. Tevens kan men als buitenlands student zijn horizon en algemene ontwikkeling verruimen, waarbij men zelfs als student met een arbeidskaart een centje kan bijverdienen.

In afwachting van de aanpassing van de regelgeving, zal Inspectie WSE de komende jaren extra aandacht besteden aan de au-pairbureaus als cruciale informatieschakel naar de gezinnen toe.

2.2.5.2 Carwashes

Omdat een gelijkaardige actie in 2008 binnen het team Vlaams-Brabant behoorlijke resultaten opleverde, werd besloten ook dit jaar een teamgebonden controle in deze sector door te voeren. In totaal werden 18 bedrijven gecontroleerd. Bij 11 ondernemingen werden op het ogenblik van controle geen inbreuken vastgesteld. De overige 7 werkgevers waren goed voor volgende inbreuken:

Tabel 2.19: Vastgestelde inbreuken en optreden

Inbreuk	aantal werkgevers	optreden IWSE		
		PVW	PJ	PVI
wet van 30 april 1999 betreffende tewerkstelling van buitenlandse werknemers				
• tewerkstelling van een persoon zonder wettig verblijf	2		2	
• tewerkstelling van een persoon in wettig verblijf maar zonder arbeidskaart	1		2	
decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van talen				
• het opstellen van arbeidsovereenkomsten in de Franse taal terwijl de maatschappelijke zetel zich in het Vlaamse Gewest bevindt	1		1	
bevoegdheden partnerdiensten				
• vermoeden mensenhandel	2			FGP
• geen beroepskaart / schijnzelfstandigheid	1			FOD economie
• identiteitsverwisseling + vermoeden mensenhandel	1			DVZ en FGP
• zwartwerk (geen dimonamelding)	1			TSW

Bij maar liefst 38,8% van de gecontroleerde carwashes werden inbreuken vastgesteld. Daarbij ging het steeds om kleine éénmanszaken waar de wagens vaak nog met de hand worden gewassen. De “ketens” die met zelfstandige geranten werken, bleken steeds in orde te zijn. Opvallend was ook dat een werkgever waarbij tijdens een eerste inspectiebezoek een werknemer zonder arbeidskaart was aangetroffen, deze tijdens een tweede bezoek later dat jaar nog steeds zonder arbeidskaart werkte. Die werkgever werd bijgevolg dan ook tweemaal gesanctioneerd. De zaken waar verborgen slaappleatsen en verblijfsruimtes werden aangetroffen en waar Inspectie WSE een vermoeden van mensenhandel had, bleken steeds in Indisch/Pakistaanse handen te zijn.

2.2.5.3 Controles dienstencheque-bedrijven

In 2008 werd bij 30% van de gecontroleerde dienstencheque-ondernemingen in de provincie Vlaams-Brabant een PJ opgesteld door Inspectie WSE. Bijgevolg werd deze subcategorie dit jaar opnieuw door het team Vlaams-Brabant onder de loep genomen. Er werd opnieuw een steekproef van twintig bedrijven genomen en onder de inspecteurs verdeeld. Hierbij werd erop toegezien geen bedrijven op te nemen die vorig jaar al door Inspectie WSE aan controle werden onderworpen. In de loop van het jaar werden 13 van de voorgenomen controles volledig afgewerkt. Voor 7 dossiers loopt het onderzoek verder in 2010. Van de 13 gecontroleerde bedrijven, werden er bij 7 geen inbreuken vastgesteld. Bij de overige 6 werden volgende inbreuken vastgesteld:

Tabel 2.20: Vastgestelde inbreuken en optreden

Inbreuk	aantal werkgevers	aantal werknemers	optreden IWSE		
			PVW	PJ	PVI
wet van 30 april 1999 betreffende tewerkstelling van buitenlandse werknemers					
• tewerkstelling van een persoon in wettig verblijf maar zonder arbeidskaart	6	12		6	
• tewerkstelling van een persoon zonder wettig verblijf en arbeidskaart	1	1		1	
decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van talen					
• het opstellen van arbeidsovereenkomsten in de Franse taal terwijl de maatschappelijke zetel zich in het Vlaamse Gewest bevindt	2			2	

Maar liefst 46% van de gecontroleerde bedrijven begingen inbreuken tegen de wettelijke bepalingen. Inspectie WSE heeft de indruk dat dit hier niet noodzakelijk kwaad opzet mee gemoeid is. Het betreft doorgaans een gebrekkige kennis die de zaakvoerders van deze ondernemingen hebben aangaande sociale wetgeving en arbeidsrecht, waartoe de bepalingen inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers behoort. De zaakvoerders in kwestie horen steeds verbijsterd aan wat daar allemaal bij komt kijken. Doorgaans verlieten ze zich op hun sociaal secretariaat of derden om vreemde werknemers met een gerust gemoed te werk te stellen. Zelden informeerden ze zich bij de bevoegde overheden terzake. De aanwezigheid van inspectie bij dergelijke ondernemingen blijft dus zeker een must.

2.2.5.4 Buitenlandse studenten

De tewerkstelling van buitenlandse werknemers wordt geregeld in de wet van 30 april 1999. De wet stelt dat de werkgever die een buitenlandse werknemer wenst tewerk te stellen vooraf een arbeidsvergunning moet hebben verkregen van de bevoegde overheid.

Het KB van 9 juni houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers stelt in art.2,18° dat studenten die wettig in België verblijven en die in een onderwijsinrichting in België ingeschreven zijn voor het volgen van onderwijs met een volledig leerplan, uitsluitend voor de arbeidsprestaties tijdens de schoolvakanties zijn vrijgesteld van de verplichting tot het verkrijgen van een arbeidskaart.

Het is in dit kader dat de afdeling Inspectie controles verricht met betrekking tot studenten. In de jaaractieplannen van 2009 werd opgenomen dat 100 controles zouden worden uitgevoerd. Door andere prioriteiten zijn er in 2009 slechts 47 controles verricht. De andere worden verder afgewerkt in 2010.

In onderstaande tabel wordt verwezen naar de aangetroffen nationaliteit, het aantal gecontroleerde studenten, de eventuele vastgestelde inbreuk en het gevolg dat eraan gegeven werd.

Tabel 2.21: Overzicht van de vaststellingen bij controles buitenlandse studenten

Nationaliteit	Aantal gecontroleerd	Inbreuk	Gevolg
Kameroen	6	<ul style="list-style-type: none"> Vragen statuut Zonder AK Geen student advies geen verlenging Geen [3] 	PVI naar DVZ PJ WG art 12,2°,a PVI naar DVZ
Nigeria	2	Geen [2]	
China	15	<ul style="list-style-type: none"> Geen AK Geen AK Statuutverandering eindstudies Intrekking AK (geen student) Geen [11] 	PJ art12,2°,a PJ art12,2°,a PVI naar DVZ
Oeganda	1	Geen	
Kameroen	2	Geen [2]	
Indonesië	3	Geen AK Geen [2]	PJ art 12,2°,a
Ethiopië	1	Geen	
Tanzania	1	Geen	
Polen	1	Geen	
Colombia	1	Geen	
Bangladesh	4	<ul style="list-style-type: none"> Statuut Geen AK Geen AK Geen 	PVI naar DVZ PJ art 12,2°,a PJ art 12,2°,a
Zimbabwe	1	Geen	
Turkije	1	Meer dan 20 uur gewerkt	PWV tegen WN en PJ tegen WG art 17,6
Bulgarije	1	Geen	
Marokko	1	Geen	
Kongo	2	<ul style="list-style-type: none"> Huwelijk Belg geen AK nodig Geen 	PVI naar DVZ
Nepal	1	Geen	
Cambodja	1	Geen student	Intrekking AK en PVI naar DVZ
Filippijnen	1	Geen	

De studenten kwamen uit 19 verschillende landen. 15 van de 47 studenten kwamen uit China. Zij vertegenwoordigden de grootste groep, gevolgd door studenten uit Kameroen (6), Bangladesh (4) en Indonesië (3).

Voor 33 van de 47 studenten (70%) verliep de tewerkstelling conform de wetgeving. In de overige gevallen werd als volgt opgetreden:

- 7 Pro Justitia's (15%) waarvan 6 voor het tewerkstellen van een student zonder arbeidskaart (art.12,2,a) en 1 voor het meer dan 20 uur werken (art 17,6°),
- 6 PV's van Inlichtingen naar DVZ gestuurd,
- 2 voorstellen gedaan voor intrekking van de arbeidskaart,
- 1 advies gegeven voor het niet verlengen van de arbeidskaart.

Uit deze cijfers kan niet worden vastgesteld dat de tewerkstelling van de studenten aanleiding geeft tot grote misbruiken. Om een volledig beeld te krijgen zullen de controles

die in 2009 gepland waren doch die door omstandigheden niet zijn kunnen doorgaan, mee opgenomen worden in 2010.

Samen met de controles studenten die ook in 2010 zijn opgenomen in het jaaractieplan van de afdeling zal men een realistisch beeld kunnen schetsen van de omstandigheden waarin deze tewerkstelling heeft plaatsgevonden.

2.3 Private Arbeidsbemiddeling

2.3.1 Algemeen overzicht

Onder private arbeidsbemiddeling zoals bepaald in het decreet van 13 april 1999 betreffende private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest ("decreet private arbeidsbemiddeling"), worden de volgende activiteiten bedoeld:

- activiteiten uitgeoefend door een tussenpersoon, die erop gericht zijn werknemers bij te staan bij het zoeken van een nieuwe tewerkstelling of werkgevers bij het zoeken van werknemers; onder de term "werknemer" wordt eveneens werkzoekende of zelfstandige begrepen;
- uitzendarbeid: het in dienst nemen van werknemers, om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een bij of krachtens hoofdstuk II van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, toegelaten tijdelijke arbeid. Tijdelijke arbeid is volgens deze wet slechts toegestaan in de volgende gevallen:
 - ter vervanging van een vaste werknemer;
 - om te beantwoorden aan een tijdelijke vermeerdering van werk;
 - om te zorgen voor de uitvoering van een uitzonderlijk werk;
 - de tewerkstelling in het kader van een tewerkstellingstraject.
- outplacementactiviteiten, waarbij begeleidende adviezen en diensten in opdracht en op kosten van een werkgever aan een ontslagen of met ontslag bedreigde werknemer worden verstrekt om deze in staat te stellen zo vlug mogelijk een betrekking bij een nieuwe werkgever te vinden of een beroepsactiviteit als zelfstandige te ontplooiën.

De rechtspersoon of de natuurlijke persoon die, onder welke naam dan ook, (één van) deze beschreven activiteiten uitoefent, wordt in de reglementering en verder in de tekst "het bureau" genoemd en dient hiertoe over een erkenning te beschikken. Gezien er verschillende vormen van arbeidsbemiddeling kunnen/mogen uitgeoefend worden, dient het bureau per sector/activiteit van arbeidsbemiddeling over een afzonderlijke erkenning te beschikken.

2.3.2 Uitgevoerde controles

Tabel 2.22: Overzicht aantal controles per sector

	2007		2008		2009	
	n	%	n	%	n	%
Uitzendarbeid	101	13,71	125	20,70	95	25,81
Sport	29	8,70	19	3,15	15	4,08
Artiest	51	18,39	53	8,77	31	8,42
Werving&selectie	117	28,09	164	27,15	178	48,37
Outplacement	15	17,73	17	17,72	9	2,45
Herplaatsingsfonds	52		90			
Uitzend bouw	6	1,00	8	1,32	5	1,36

	2007		2008		2009	
	n	%	n	%	n	%
Uitzend artiest	1	0,33	3	0,50	1	0,27
Andere	65	12,05	125	20,70	34	9,24
Totaal	437	100	604	100	368	100

In totaal werden 368 controles uitgevoerd in de bemiddelingssector in 2009. De daling ten opzichte van 2008 is enerzijds te verklaren door de gewijzigde afdelingsdoelstellingen die voor 2009 slechts 260 controles in de sector arbeidsbemiddeling vooropstelden. Anderzijds worden de controles Herplaatsingsfonds sinds 2009 niet meer bij de private arbeidsbemiddeling (outplacement) ondergebracht. Er werden 159 controles Herplaatsingsfonds uitgevoerd in 2009.

Opvallend is dat bijna de helft van de controles werd uitgevoerd in de sector werving & selectie. Dit hangt deels samen met het aantal controles naar aanleiding van nieuwe erkenningen (zie verder).

In 2008 vonden 20 controles plaats bij buitenlandse bureaus. In 2009 is dit aantal gestegen tot 29.

De categorie "andere" is als volgt samengesteld:

Tabel 2.23: Detail categorie 'andere'

Categorie 'andere'	
Gebruiker	14
Geen activiteiten vastgesteld	3
Geen erkenning nodig (na onderzoek)	12
Verder onderzoek nodig	4
Firma niet terug te vinden	1

Van de gebruikers waren er 8 sportclubs, de overige waren firma's die een beroep deden op een bureau voor de levering of de selectie van personeel.

Er werden 12 onderzoeken uitgevoerd in het kader van de opsporing van niet erkende bureaus, waarbij na onderzoek bleek dat er geen bemiddelingsactiviteiten werden uitgevoerd en er bijgevolg geen erkenning nodig was. Het gaat hier bijvoorbeeld om ondernemingen waarvan na onderzoek bleek dat zij louter in onderaanneming werken uitvoeren.

De sterke daling van het aantal controles bij "anderen" ten opzichte van 2008 is te wijten aan de controlerondes bij dienstenchequebedrijven en sportclubs die in 2008 plaatsvonden.

In de tabel hieronder kan teruggevonden worden wat de aanleiding van de uitgevoerde controle was. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- **Nieuwe erkenning:** op vraag van de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling (SERV) worden controles uitgevoerd bij nieuw erkende bureaus, en dit bij voorkeur ongeveer 9 maanden na het verkrijgen van de erkenning. Doel van deze controles is enerzijds na te gaan of het bureau reeds effectief werd opgestart en of de erkenning dus dient behouden te blijven. Anderzijds is dit een goed moment om bij reeds opgestarte bureaus na te gaan of de regelgeving is gekend en wordt gevolgd.
- **AS (Aanvraag – Schrapping):** deze onderzoeken gebeuren op vraag van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie.
 - Aanvraag: er werd in het verleden een aanvraagdossier ingediend bij het Subsidieagentschap, maar dit dossier was onvolledig. Op vragen van het Subsidieagentschap werd niet gereageerd. Doel van deze controles is na te gaan of

het bureau al dan niet actief is als bureau voor private arbeidsbemiddeling zonder erkenning.

- Schraping: de erkenning van het bureau werd geschrapt. Er wordt bij deze controles nagegaan of de activiteiten effectief zijn stopgezet.
- **Klacht**
- **Gevraagd onderzoek:** deze onderzoeken worden uitgevoerd op vraag van een derde partij, zoals de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling, het Subsidieagentschap, Federgon, andere inspectiedienst, arbeidsauditoraat, ...
- **Spontaan onderzoek:** dit onderzoek wordt gegenereerd door Inspectie Werk en Sociale Economie zelf, hetzij op initiatief van de afdeling (SCA), hetzij op eigen initiatief van de inspecteur (SCI).

Tabel 2.24: Aanleiding van de controles

	Nieuwe erkenning	AS	Klacht	Gevraagd onderzoek	SCA	SCI
Uitzendarbeid	3		9	14	29	40
Sport	4		1	2	1	7
Artiest	12		2	4	1	12
Werving&Selectie	70	2	8	15	2	81
Outplacement	4		1	1		3
Uitzend bouw					1	4
Uitzend artiest						1
Ander			3	11	3	17
Totaal	93	2	24	47	37	165

Opvallend hierbij is het hoge aantal spontane controles inspecteur en controles naar aanleiding van nieuwe erkenningen in de sector werving&selectie.

Het aantal controles dat wordt geïnitieerd op basis van klachten (6,52% van het totale aantal controles) ligt bijna 3 keer hoger dan het cijfer van 2008 (2,33% van het totale aantal controles).

2.3.3 Erkenningen

Onderstaande tabel toont een opsplitsing van de controles naar erkende en niet-erkende bureaus. De controles in de categorie "andere" vinden vanzelfsprekend plaats bij niet-erkende instanties.

Tabel 2.25: Overzicht opsplitsing controles bij erkende en niet-erkende bureaus

Sector	Erkende bureaus			Niet-erkende bureaus		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Uitzendarbeid	89	98	72	12	27	23
Sport	16	16	13	13	3	2
Artiest	48	45	25	3	8	6
Werving&Selectie	94	144	150	23	20	28
Outplacement	67	107	8			1
Uitzend bouw	5	7	4	1	1	1
Uitzend artiest	1	1	1		2	
Andere				65	125	34
Totaal	320	418	273	117	186	95

Er werden 334 controles uitgevoerd bij bureaus (met uitsluiting van de categorie 'andere'): 273 bij erkende bureaus en 61 bij niet-erkende bureaus. Dit betekent dat 16,58% van de controles werd uitgevoerd bij niet-erkende bureaus. Op het totaal van 368 controles (met inbegrip van de categorie 'andere') werden er 25,82% uitgevoerd bij niet-erkende instanties.

Net zoals de vorige jaren, worden meer controles uitgevoerd bij erkende bureaus dan bij niet-erkende bureaus. Grotendeels is dit te wijten aan de vraag van de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling om nieuw erkende bureaus binnen een termijn van 9 maanden na hun erkenning te controleren. Op die manier werden in 2009 93 controles uitgevoerd tegenover 143 in 2008.

De 29 controles bij buitenlandse bureaus hadden betrekking op 5 erkende en 23 niet-erkende bureaus. Bij 1 niet-erkend bureau werd 2 maal controle uitgevoerd. Van de 28 bureaus was dus 85,71% niet erkend.

Tabel 2.26: Aantal inbreuken

Sector	Aantal controles			Aantal inbreuken		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Uitzendarbeid	101	125	95	104	81	51
Sport	29	19	15	12	13	9
Artiest	51	53	31	31	30	7
Werving&Selectie	117	164	178	75	115	130
Outplacement	67	107	9	12	12	4
Uitzend Bouw	6	8	5	4	5	5
Uitzend Artistiek	1	3	1	1	3	0
Ander	65	125	34	3	5	6
Totaal	437	604	368	242	264	214

Deze tabel geeft het aantal inbreuken weer dat tijdens de controles werd vastgesteld. Een inbreuk bestaat in het niet naleven van de regelgeving betreffende de private arbeidsbemiddeling. Deze inbreuken zijn soms vatbaar voor een strafsanctie of een administratieve geldboete. In de andere gevallen is enkel een voorstel tot intrekking van de erkenning of omzetting van de erkenning van onbepaalde duur in een erkenning van bepaalde duur mogelijk. Tijdens de 368 controles werden 214 inbreuken vastgesteld. Dit betekent dat in 58,15% van de controles inbreuken werden vastgesteld, tegenover 43,71% in 2008 en 45,82% in 2007. Hierbij dient aangestipt te worden dat tijdens één controle meerdere inbreuken op de regelgeving kunnen vastgesteld worden.

De meeste controles werden uitgevoerd in de sector werving&selectie (48,37%). Het is dan ook niet verwonderlijk dat in deze sector ook de meeste inbreuken voorkomen (60,75%).

Tabel 2.27: Aanleiding controles

Aanleiding controle	Aantal controles	Aantal inbreuken
Nieuwe erkenning	93	84
AS	2	0
Klacht	24	12
Gevraagd onderzoek	47	18
Spontane controle afdeling (SCA)	37	45
Spontane controle inspecteur (SCI)	165	55
Totaal	368	214

Uit deze tabel blijkt dat de meeste inbreuken voorkomen bij de controles van de nieuw erkende bureaus. Bij deze bureaus (25,27% van de gecontroleerde bureaus) werden er 84 inbreuken (39,25% van het totale aantal inbreuken) vastgesteld. Dit toont het belang aan van de systematische controles van nieuw erkende bureaus en de preventieve en informatieve rol van Inspectie terzake. De meeste inbreuken hadden betrekking op administratieve formaliteiten (vermelding erkenningsnummer, ophangen of ter beschikking houden van de Tekst met de Rechten). In 2 gevallen was er nog geen gebruik gemaakt van de erkenning. In 1 geval werd illegale tewerkstelling vastgesteld. In 1 geval werd de gedragscode overtreden. In 1 geval werd door het bureau een te hoog commissieloon gevraagd. In 1 geval had het bureau het exclusieve bemiddelingsrecht bedongen bij een sollicitant.

2.3.4 Wijze van optreden

Tabel 2.28: Sanctioneringsmethoden

Sector	Aantal waarschuwingen			Aantal pro justitia's			Voorstellen tot intrekking		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Uitzendarbeid	52	41	24	6	15	18	3	5	3
Sport	4	6	5	5	1	2	1		1
Artiest	19	18	8	4	4	3		1	
Werving&Selectie	46	50	57	6	13	11		5	2
Outplacement Herplaatsingsfonds	7	7	4			1	1		
Uitzend Bouw	3	2	2	1	1				
Uitzend Artistiek	1	2							
Andere		2	1	1	1	6			
Totaal	132	128	101	23	35	41	5	11	6

In bovenstaande tabel worden de sanctioneringsmethoden opgesomd. Zoals reeds vermeld, kunnen meerdere inbreuken gebundeld worden in één sanctioneringsmethode.

In 2009 werd in 27,45% van de controles PV van Waarschuwing opgesteld, tegenover 21,19% in 2008 en 30,21% in 2007. In 2009 werd in 11,14% van de controles Pro Justitia opgesteld, tegenover 5,79% in 2008 en 5,26% in 2007. Het aantal Pro Justitia's, gemeten ten opzichte van het aantal controles, is dus verdubbeld.

De strafbepalingen waarbij een Pro Justitia kan worden opgesteld, zijn de volgende:

- een bureau exploiteren zonder regelmatige erkenning (gesanctioneerd door art. 19, 1° van het decreet private arbeidsbemiddeling);
- het vorderen van een commissieloon buiten de perken van het decreet, of een onrechtmatige vergoeding vragen (gesanctioneerd door art. 19, 2° van het decreet private arbeidsbemiddeling);
- wetens en willens een beroep doen op een bureau zonder erkenning (gesanctioneerd door art. 19, 3° van het decreet private arbeidsbemiddeling);
- activiteiten uitoefenen die leiden tot tewerkstelling zoals bepaald in art. 5, 5° van het decreet (gesanctioneerd door art. 19, 4° van het decreet private arbeidsbemiddeling);
- het overtreden van de gedragscode (gesanctioneerd door art. 19, 5° van het decreet private arbeidsbemiddeling);
- verhindering van toezicht (gesanctioneerd door art. 24, 3° van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht);
- bevel tot aanplakking of overhandiging van documenten werd niet nagekomen (gesanctioneerd door art. 24, 1° van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht);

- een inbreuk waarvoor een geldboete werd opgelegd werd niet geregulariseerd (gesanctioneerd door art. 24, 2° van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht);
- overtreding van het decreet van 8 mei 2002 met betrekking tot evenredige arbeidsdeelname (gesanctioneerd door art. 11 van dit decreet).

Het voorstel tot intrekking van de erkenning blijft een weinig gehanteerd sanctioneringsmiddel. Dit komt enerzijds doordat hiervoor reeds een bepaalde procedure bestaat -advies door de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling en beslissing door de Minister- en anderzijds omdat dit tot gevolg heeft dat de activiteiten moeten stopgezet worden en het bijgevolg -naar tewerkstelling van eigen personeel- een zeer zware sanctie betreft. De reden waarom een intrekking van de erkenning werd voorgesteld was 2 keer illegale tewerkstelling van een vreemde werknemer, 2 keer samenwerking met een niet erkend bureau, 1 keer exclusieve terbeschikkingstelling bij 1 gebruiker en 1 keer exclusieve bemiddeling van de sollicitant.

2.3.5 Soorten inbreuken

In onderstaande tabel kan u het soort overtreding vinden voor alle soorten bemiddeling, met bijhorend de wijze van optreden (Pro Justitia, PV van Waarschuwing of Voorstel tot Intrekking van de erkenning).

Uit de cijfers blijkt dat er in 2009 41 Pro Justitia's werden opgesteld en 170 PV's van Waarschuwing. Verschillende inbreuken worden vaak gebundeld in 1 Pro Justitia of PV van Waarschuwing. Dit verklaart het verschil tussen het aantal inbreuken vervat in een Pro Justitia/PV van Waarschuwing en het aantal Pro Justitia's/PV's van Waarschuwing. Het gebeurt soms ook dat er naar aanleiding van 1 controle zowel een Pro Justitia als een PV van waarschuwing wordt opgemaakt.

Tabel 2.29: Algemeen overzicht inbreuken

Art.	beschrijving	# Inbreuken		# Pro Justitia		# Waar-schuwingen		# Voorstel intrekking	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Decreet private arbeidsbemiddeling									
5,4°	voldoen aan de verplichtingen van de sociale en fiscale wetgeving		1				1		
5,5°	activiteiten in overeenstemming met de openbare orde		1		1				
5,7°	objectieve behandeling		2				2		
5,8°	eerbiediging persoonlijke levenssfeer, aangifte databestand CBPL	22	12			22	12		
5,12°	tewerkstelling vreemde werknemers	7	2		2			7	2
5,14°	inzage en afschrift dossier		1				1		
5,15°	tijdige en volledige informatie		1				1		
5,16°	reëel jobaanbod bij vacatures	5	3			5	3		
5,17°	gedragscode	21	36	6	1	14	35	1	
5,18°	kwaliteit en deskundigheid		1				1		
6	voorafgaande erkenning	50	46	27	30	23	16		
7, §4	overdracht erkenning kenbaar maken		1				1		
8, §1, 5°	exclusieve terbeschikkingstelling bij 1 gebruiker		1						1
11, §1, 4°	samenwerking met een niet erkend bureau		2				2		2
11, §1, 6°	exclusieve bemiddeling		1				1		1
13/1	tekst met de rechten uithangen of overhandigen	55	38			54	38	1	
13/4	erkenningsnummer op briefwisseling en advertenties	68	55			66	55	2	
19, 3°	wetens en willens een beroep doen op een niet-erkend bureau		5		5				
Besluit Vlaamse Regering 8 juni 2000									
7§2/1&2	hoogte commissieloon	5	1			5	1		

Art.	beschrijving	# Inbreuken		# Pro Justitia		# Waar-schuwingen		# Voorstel intrekking	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Toezichtsdecreet									
24, 3°	verhinderig van toezicht *		3		2				
Andere									
		31		4		24		3	
Totaal		264	217	37	41	213	170	14	6

* Tegen 1 bureau werd 1 PJ opgesteld wegens verhinderig van toezicht én geen erkenning; PJ werd enkel meegeteld bij artikel 6

In 2009 werden de meeste inbreuken vastgesteld op het niet vermelden van het erkenningsnummer op briefwisseling en advertenties, geen voorafgaande erkenning, het niet overhandigen of uithangen van de tekst met de rechten en de gedragscode. De inbreuken op de gedragscode hebben betrekking op het schriftelijk op de hoogte brengen van de kandidaten van de genomen beslissing, correcte informatieverstrekking, vorming vast personeel, vertrouwelijke behandeling van inlichtingen, opvragen van referenties en medische gegevens, schriftelijke bemiddelingsopdracht, een duidelijk en objectief beeld geven van de uitgeoefende activiteiten en de werkingsmodaliteiten en het gebruik van het Nederlands conform de taalwetgeving. De inbreuken op art. 5, 8° hebben meestal betrekking op het ontbreken van een aangifte van een geautomatiseerd databestand bij de Commissie ter Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

2.3.6 Gedetailleerde bespreking

2.3.6.1 Uitzendarbeid

CONTROLES

In de sector uitzendarbeid, d.i. zowel gewone uitzend, als uitzend in de bouwsector en de artistieke sector, heeft Inspectie Werk en Sociale Economie 101 controles uitgevoerd in 2009. Dit is een lichte daling ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze controles hadden 77 keer betrekking op erkende uitzendbureaus (76,24%) en 24 keer op niet-erkende uitzendbureaus (23,76%).

Van de 95 controles hadden er 16 betrekking op buitenlandse bureaus. Slechts 1 beschikte over een erkenning.

De aanleiding voor de uitgevoerde controles is als volgt:

Tabel 2.30: Aanleiding uitgevoerde controles uitzendarbeid

	Uitzend	Uitzend bouw	Uitzend artistiek	Totaal
Nieuwe erkenning	3			3
ASA				0
Klacht	9			9
Gevraagd onderzoek	14			14
Spontane controle	69	5	1	75
Totaal	95	5	1	101

Het hoogste aantal controles in de uitzendsector ontstaat op initiatief van de afdeling, een team of een inspecteur zelf. Dit is in overeenstemming met de doelstelling van de afdeling om voldoende aandacht te besteden aan de eigen onderzoeken.

Slechts 3 controles werden uitgevoerd naar aanleiding van een vraag van de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling om nieuw erkende bureaus te controleren. In 2008 waren er dat nog 13. Aangezien alle nieuw erkende bureaus onderzocht worden, kan hieruit afgeleid worden dat in de uitzendsector steeds minder nieuwe bureaus een erkenning aanvragen of verkrijgen.

VASTSTELLINGEN, INBREUKEN EN GEVOLGGEVING

In totaal werden bij deze 101 controles 60 inbreuken vastgesteld. Deze inbreuken werden gesanctioneerd door middel van 18 Pro Justitia's en 39 PV's van Waarschuwing. Er werd in 3 gevallen een voorstel tot intrekking van de erkenning geformuleerd.

In de onderstaande tabel worden alle vastgestelde inbreuken vermeld, daar waar in 2008 enkel de 5 meest voorkomende inbreuken apart werden vermeld en de overige inbreuken werden ondergebracht bij de 'andere' inbreuken.

De meest voorkomende inbreuk is het niet beschikken over een voorafgaande erkenning. Het betrof 22 uitzendbureaus, waarvan 14 buitenlandse. De discrepantie tussen het aantal inbreuken (24) op de vereiste van voorafgaande erkenning en het aantal uitzendbureaus (22) heeft te maken met het feit dat in 1 geval in eerste instantie een PV van waarschuwing werd opgemaakt tegen een niet erkend bureau. Toen bij de opvolgingscontrole werd vastgesteld dat het uitzendbureau nog steeds actief was en nog geen erkenning had aangevraagd, werd alsnog een PJ opgesteld. In 2 gevallen werd bij een opvolgingscontrole vastgesteld dat de erkenningsprocedure ondertussen was opgestart en er in afwachting daarvan geen activiteiten van uitzendarbeid werden verricht. De discrepantie tussen het aantal inbreuken op artikel 6 (24) en het aantal keer dat werd opgetreden (21) is deels te verklaren door de opvolgingscontroles. Daarnaast werd 1 bureau tijdens het onderzoek failliet verklaard.

De overige meest voorkomende inbreuken hebben betrekking op administratieve formaliteiten, zoals het niet vermelden van het erkenningsnummer op de briefwisseling of vacatures of het niet uithangen of overhandigen van de tekst met de rechten. In 2008 werden hier nog 45 inbreuken vastgesteld, tegenover 21 in 2009. Hieruit kan afgeleid worden dat de PV's van waarschuwing en de PJ die in 2008 werden opgesteld naar aanleiding van vastgestelde inbreuken, en die werden verstuurd zowel naar het bureau waar de inbreuk werd vastgesteld als naar de maatschappelijke zetel van het bureau, hun ontradend effect niet gemist hebben. Een combinatie van inbreuken kan leiden tot een voorstel tot intrekking van de erkenning.

Tabel 2.31: Overzicht inbreuken uitzend

Art.	beschrijving	# Inbreuken		# Pro Justitia		# Waar-schuwingen		# Voorstel intrekking	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Decreet private arbeidsbemiddeling									
5,4°	voldoen aan de verplichtingen van de sociale en fiscale wetgeving		1				1		
5, 5°	activiteiten in overeenstemming met de openbare orde		1		1				
5, 12°	tewerkstelling vreemde werknemers	5	2		2			5	2
5, 15°	tijdige en volledige informatie		1				1		
5, 16°	reëel jobaanbod bij vacatures	5	2			5	2		
5, 17°	gedragscode	5	7	5	1		6		
6	voorafgaande erkenning	19	24	11	14	8	7		
8, §1, 5°	exclusieve terbeschikkingstelling bij 1 gebruiker		1				1		1
13/1	tekst met de rechten uithangen of overhandigen	22	9			21	9	1	
13/4	erkeningsnummer op briefwisseling en advertenties	23	12			22	12	1	
Andere									
		10		2		8			
Totaal		89	60	18	18	64	39	7	3

2.3.6.2 Werving en selectie

CONTROLES

In de sector werving & selectie heeft Inspectie Werk en Sociale Economie 178 controles uitgevoerd in 2009, tegenover 164 in 2008. Van deze controles hadden er 150 (84,26%) betrekking op erkende bureaus en 28 (15,73%) op niet-erkende bureaus.

Van de 178 controles hadden er 7 betrekking op buitenlandse bureaus. Het betrof 3 erkende en 4 niet erkende bureaus.

De aanleiding voor de uitgevoerde controles is als volgt:

Tabel 2.32: Aanleiding uitgevoerde controles werving en selectie

	Werving & Selectie
Nieuwe erkenning	70
AS	2
Klacht	8
Gevraagd onderzoek	15
Spontane controle	83
Totaal	178

Het hoogste aantal controles ontstond op initiatief van de afdeling, een team of een inspecteur zelf. Dit is in overeenstemming met de doelstelling van de afdeling om voldoende aandacht te besteden aan de eigen onderzoeken.

Daarnaast werden 70 controles uitgevoerd naar aanleiding van een vraag van de Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling om nieuw erkende bureaus te controleren. In 2008 waren er dat 74.

VASTSTELLINGEN, INBREUKEN EN GEVOLGGEVING

In totaal werden bij deze 178 controles 136 inbreuken vastgesteld. Deze inbreuken werden gesanctioneerd door middel van 11 Pro Justitia's, 114 PV's van Waarschuwing en 2 voorstellen tot intrekking van de erkenning.

In de onderstaande tabel worden alle vastgestelde inbreuken vermeld, daar waar in 2008 enkel de 5 meest voorkomende inbreuken apart werden vermeld en de overige inbreuken werden ondergebracht bij de 'andere' inbreuken.

De meest voorkomende inbreuken hebben betrekking op het niet vermelden van het erkenningsnummer op de briefwisseling of vacatures, geen erkenning, het niet uithangen of overhandigen van de tekst met de rechten, het niet respecteren van de gedragscode en het optreden als bureau voor private arbeidsbemiddeling zonder voorafgaande erkenning.

De discrepantie tussen het aantal inbreuken (28) op de vereiste van voorafgaande erkenning en het aantal optredens van inspectie via PV of PJ (17), is als volgt te verklaren. De controles hadden betrekking op 24 bureaus. Bij 3 bureaus werd een opvolgingscontrole gedaan om na te gaan of ondertussen een erkenning werd aangevraagd of de activiteiten werden gestaakt. In 2 gevallen ging het om opvolgingscontroles om na te gaan of bureaus waarvan de erkenning geschrapt werd, sindsdien nog activiteiten uitvoerden. Eén bureau weigerde na 2 PJ's nog steeds een erkenning aan te vragen. In 1 geval ging het om een bureau dat enkel informeerde naar de mogelijkheden van het uitvoeren van activiteiten van arbeidsbemiddeling, maar uit-

eindelijk niet is opgestart. Eén bureau had de activiteiten stopgezet tijdens het onderzoek en één bureau dat werkte via een website ontmantelde deze tijdens het onderzoek.

Tabel 2.33: Overzicht inbreuken werving & selectie

Art.	beschrijving	# Inbreuken		# Pro Justitia		# Waarschuwingen		# Voorstel intrekking	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Decreet private arbeidsbemiddeling									
5, 7°	objectieve behandeling		2				2		
5, 8°	eerbiediging persoonlijke levenssfeer, aangifte databestand CBPL	18	11			18	11		
5, 14°	inzage en afschrift dossier		1				1		
5, 16°	reëel jobaanbod bij vacatures		1				1		
5, 17°	gedragscode	9	26	1		7	26	1	
6	voorafgaande erkenning	20	28	11	10	9	7		
7, §4	overdracht erkenning kenbaar maken		1				1		
11, §1, 4°	samenwerking met een niet erkend bureau		2				2		2
13/1	tekst met de rechten uithangen of overhandigen	24	26			24	26		
13/4	erkeningsnummer op briefwisseling en advertenties	30	37			29	37	1	
Toezichtsdecreet									
24, 3°	verhinderend van toezicht		1		1				
Andere									
		14		1		9		4	
Totaal		115	136	13	11	96	114	6	2

2.3.7 Europese dienstenrichtlijn

De Europese regelgeving i.c. de Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (of de Europese dienstenrichtlijn) is van toepassing op bureaus voor private arbeidsbemiddeling. Deze richtlijn is niet van toepassing op de uitzendbureaus.

De Europese dienstenrichtlijn tracht de belemmeringen betreffende de toegang tot en de uitoefening van dienstenactiviteiten te beperken en dit zowel op het vlak van vestiging in een lidstaat als op het vlak van het verrichten van een dienstenactiviteit in een andere lidstaat zonder vestiging (vrij verkeer van diensten).

De Europese dienstenrichtlijn heeft geen rechtstreekse werking ten opzichte van particulieren maar moest door de lidstaten in nationale wetgeving worden omgezet vóór 28 december 2009.

De interne werkgroep bemiddeling van de afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie werd bevestigd bij de opmaak van het ontwerp van decreet. Hiervoor werd samen gezeten met de juridische cel van de stafdiensten. De werkgroep leverde een inhoudelijke bijdrage. De werkgroep boog zich onder andere over de sanctieartikelen, het activiteitenverslag en andere inhoudelijke bepalingen. De afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie was ook vertegenwoordigd in de besprekingen met VDAB, VSA en het kabinet van dit ontwerpdecreet.

Dit dossier zal verder opgevolgd worden in 2010.

2.3.8 Inhouse-uitzendkantoren

In 2009 was één van de deeldoelstellingen binnen de controles private arbeidsbemiddeling, de controle op een aantal inhouse-kantoren.

Inhouse-uitzendkantoren zijn aparte filialen van (meestal grote) uitzendbureaus die in het bedrijf van (eveneens grote) gebruikers gevestigd zijn. Meestal is er één consultant die deeltijds of voltijds in het bedrijf aanwezig is om in te spelen op de meest actuele personeelsbehoeften. Deze snelle dienstverlening heeft mogelijk ook gevolgen voor de kwaliteit ervan (dimona, verblijfs- en arbeidstitels). Vaak wordt door het uitzendkantoor ook aan payrolling gedaan voor de klant, als een vorm van 'proefperiode' voor latere eventuele indiensttreding, met hetzelfde risico van dien.

Inspectie Werk en Sociale Economie organiseerde in de loop van 2009 een rondvraag bij 95 erkende uitzendorganisaties. Een zeer beperkt deel daarvan werkt met inhouse-kantoren. Inspectie heeft concrete gegevens ontvangen van 8 organisaties, die samen 116 actieve inhouse-vestigingen hebben. Minstens één grote organisatie moet deze gegevens nog overmaken. De controles zullen onaangekondigd worden uitgevoerd in de loop van 2010. Daarbij zal aandacht besteed worden aan de specificiteit van deze vorm van uitzendarbeid.

2.3.9 Redenen uitzendarbeid

Vanuit de vaststelling op het terrein dat meer en meer bedrijven uitzendkantoren gebruiken als werving- en selectiekantoren en dat uitzendkrachten worden ingeschakeld met de bedoeling de meest geschikte krachten op termijn vast aan te werven -waarbij de periode van tewerkstelling als uitzendkracht dan fungeert als proeftijd- heeft Inspectie in 2009 bij 21 uitzendbureaus een vragenronde gedaan met betrekking tot de redenen van uitzendarbeid, payrolling, schadebedingen etc. Uit deze bevraging kunnen een aantal conclusies getrokken worden:

- uitzendbureaus doen ook aan werving en selectie, waarbij dan een selectiefee gevraagd wordt of een minimale voorafgaande periode van tewerkstelling van de kandidaat als uitzendkracht;
- 18 van de 21 uitzendbureaus geven toe dat zij regelmatig aan payrolling doen, waarbij de gebruiker de kandidaat-werknemer naar het uitzendbureau stuurt om zich in te schrijven en gedurende een proefperiode als uitzendkracht te werken alvorens vast in dienst te kunnen treden;
- uit de arbeidsovereenkomsten blijkt weliswaar nog steeds dat de voornaamste redenen van uitzendarbeid tijdelijke vermeerdering van werk en vervanging naar aanleiding van de schorsing van de arbeidsovereenkomst zijn, maar in het licht van de tweede conclusie kan gesteld worden dat meest voorkomende reden het uittesten van de kandidaat-werknemer is.

2.4 Sociale Interventie

2.4.1 Beschrijving van de maatregel

Het **Herplaatsingsfonds** werd opgericht in 2000. Het is een instrument dat bijna 10 jaar werd gebruikt om de outplacementbegeleiding van alle ontslagen werknemers te financieren wanneer het bedrijf of de organisatie niet meer over de middelen beschikt om dit zelf te bekostigen. Dit kan het geval zijn bij faillissement, het bekomen van een gerechtelijk akkoord en

voor ondernemingen in moeilijkheden die voldoen aan de voorwaarden van het gerechtelijk akkoord. Bijkomende voorwaarde is dat de ontslagen personeelsleden tewerkgesteld waren in het Vlaamse Gewest.

Op 1 maart 2009 werden de activiteiten van het Herplaatsingsfonds van het Subsidieagentschap Werk en Sociale Economie overgeheveld naar de VDAB. Het decreet en het uitvoeringsbesluit van het Herplaatsingsfonds werden opgeheven. De werkzaamheden van het Herplaatsingsfonds werden geïntegreerd in de VDAB-werking. De overheveling zorgt voor een administratieve vereenvoudiging en creëert één loket waar iedereen terecht kan met vragen over o.a. collectief ontslag, faillissement, De dienst heet voortaan **Sociale Interventie** (ipv Herplaatsingsfonds) en ook de sociale interventieadviseurs (SIA's) en de tewerkstellingscellen zijn er ondergebracht.

De inhoudelijke wijzigingen aan de regelgeving zijn de volgende:

- Er is een uitbreiding van de doelgroepwerknemers. In het kader van de faillissementsdossiers kunnen nu ook werknemers die tot 1 jaar voor het faillissementsvonnis bij de onderneming werkten outplacementbegeleiding krijgen.
- Er is eveneens een uitbreiding van de doelgroepwerkgevers. Vzw's die in financiële moeilijkheden zijn kunnen ook een aanvraag tot financiering van outplacement indienen.
- VDAB kan ambtshalve een dossier opstarten indien er na één maand nog geen aanvraagdossier werd ingediend.
- De Raad van Bestuur van de VDAB neemt de taken van de Begeleidingscommissie van de SERV over.

De voorwaarde tot uitvoering van de begeleiding conform de aanvullende gedragscode blijft volledig behouden en de wijze van subsidiëring op basis van koppenfinanciering blijft bestaan.

De tegemoetkoming per begeleide werknemer bedraagt nu € 2.290, inclusief btw, jaarlijks indexeerbaar. De mogelijkheid blijft bestaan om de basispremie aan te vullen met een extra tegemoetkoming van maximaal € 575, inclusief btw, per deelnemer. Deze aanvullende tegemoetkoming mag enkel worden aangewend voor de opleiding die nodig is voor het behoud en de versterking van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en van de activiteiten inzake herkenning, erkenning en certificatie van verworven competenties. Tevens blijft bijkomend voorzien dat het outplacementbureau een forfaitair bedrag van € 57, inclusief btw, per gecontacteerde ex-werknemer ontvangt voor de vergoeding van de werkingskosten voorafgaand aan de outplacementbegeleiding.

2.4.2 Controle van de maatregel

De normale looptijd van een dossier outplacementbegeleiding blijft behouden op 24 maanden.

Op het einde van elke outplacementbegeleiding waar financiële steun is verleend door het sociaal interventiefonds vraagt de dienst Sociale Interventie van VDAB aan Inspectie Werk en Sociale Economie om een controle uit te voeren bij het outplacementkantoor dat instaat voor de begeleiding in dat dossier. Tijdens deze controle toetst Inspectie de werkwijze van het bureau aan het voorgeschreven stappenplan uitgeschreven in de aanvullende gedragscode. Doelstelling is om per persoon na te gaan of een voldoende kwaliteitsvolle begeleiding werd verstrekt en bijgevolg de forfaitaire tegemoetkoming kan worden toegekend. De vaststellingen van deze toetsing worden uitvoering beschreven in het inspectieverslag dat wordt overgemaakt aan het sociaal interventiefonds. Op vraag van Inspectie werd deze werkwijze

in de loop van 2009 herbekeken en werd beslist om met ingang van 1 januari 2010 een andere werkwijze te hanteren (zie verder).

Gezien voor elk dossier de begeleiding 2 jaar duurt, hadden de controles Herplaatsingsfonds die in 2009 werden uitgevoerd voornamelijk betrekking op dossiers die werden opgestart op basis van de vorige regelgeving (cfr. decreet van het Herplaatsingsfonds van 18 mei 1999 en het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2006). In uitzonderlijke gevallen kan een dossier op vraag van het outplacementbureau vervroegd worden afgesloten wanneer de begeleiding van alle deelnemers werd gestopt omdat voor elk van hen vroegtijdig een resultaat werd bereikt. In 2009 was dit ook enkele malen het geval.

In 2009 werden 159 dossiers Herplaatsingsfonds gecontroleerd t.o.v. 90 in 2008. Dit is een stijging met 76,6 % tegenover het vorige jaar en met 205,7 % tegenover 2007. Deze stijging is het gevolg van de jaarlijkse stijging van het aantal goedgekeurde aanvraagdossiers. Aanvullend dient vermeld dat het aandeel van de kleine tot zeer kleine dossiers steeds groter wordt in verhouding tot het geheel van aanvragen. Identiek met 2008 werden ook in 2009 controles Herplaatsingsfonds uitgevoerd bij 12 verschillende bureaus.

Via deze controles wil Inspectie Werk en Sociale Economie vooral nagaan of het bureau voor alle deelnemers een voldoende kwaliteitsvolle begeleiding heeft aangeboden. Tijdens de controle ter plaatse bij het bureau zelf worden de persoonlijke dossiers van de deelnemers ingekeken zodat Inspectie zich een beeld kan vormen van het aantal contactmomenten tussen bureau en werkzoekende. Tijdens dit bezoek wordt tevens aandacht besteed aan de inhoud van de gegeven begeleiding. Ook de inschrijvingsformulieren of intentieverklaringen worden nagekeken. Aansluitend op de controle bij het bureau worden enkele deelnemers steekproefsgewijs telefonisch gecontacteerd. Hierbij wordt nagegaan of het aantal contactmomenten doorgegeven door het bureau met de werkelijkheid overeenstemt en wordt gevraagd aan de deelnemer of hij tevreden was over de genoten begeleiding.

Indien blijkt dat de kwaliteit en/of kwantiteit van de begeleiding onvoldoende is, kan dit financiële gevolgen hebben in die zin dat Inspectie WSE kan voorstellen om één of meerdere gevraagde premies te schrappen.

2.4.3 Vaststellingen, inbreuken en gevolggeving

In 2009 werd door Inspectie WSE tijdens de hiervoor beschreven controles 68 maal voorgesteld om één of meerdere premies te schrappen ingevolge het onrechtmatig aanvragen van de outplacementbureaus van één of meerdere premies.

Tabel 2.34: Verhouding aanvaarde/gevraagde premies

Jaar	2007	2008	2009
# controles	52	90	159
Maximale premie	€ 3.436.460,90	€ 3.627.760,29	€ 5.315.963,00
Gevraagde premie	€ 1.980.209,42	€ 1.959.101,63	€ 2.914.532,00
Verhouding gevraagde / maximale premie	57,62%	54,00%	54,83 %
Aanvaarde premie	€ 1.717.335,07	€ 1.227.260,76	€ 1.592.516,00
Verhouding aanvaarde / maximale premie	49,97%	33,83%	29,96 %
Verhouding aanvaarde / gevraagde premie	86,72%	62,64 %	54,64 %

Uit de registratie van de dossiers Herplaatsingsfonds blijkt dat in de 159 gecontroleerde dossiers de som van de maximale premies een bedrag vertegenwoordigt van € 5.315.963. De maximale premie is het oorspronkelijke bedrag dat aan de curator werd vooropgesteld via het Ministerieel Besluit houdende toekenning van een tegemoetkoming in het kader van het Herplaatsingsfonds. Wanneer bij de effectieve opstart van de outplacementbegeleiding is gebleken dat een groot deel van de ex-werknemers in tussentijd een nieuwe job heeft gevonden, wordt het bedrag van de oorspronkelijke tegemoetkoming gereduceerd. In dit geval wordt het bedrag van de verminderde tegemoetkoming als maximumpremie genomen.

Van dit vooropgestelde bedrag van € 5.315.963 (maximale tegemoetkoming) werd er door de outplacementbureaus € 2.914.532 effectief gevraagd. Dit is het bedrag dat door de outplacementbureaus werkelijk gevraagd wordt bij het indienen van hun eindrapport. Uiteraard wordt in dit laatste bedrag eveneens rekening gehouden met mogelijke herziening al uitgevoerd bij de start van de begeleiding. De gevraagde premie is 54,83 % van de maximale tegemoetkoming.

Bij uitvoering van de controles ter plaatse vertrekt Inspectie Werk en Sociale Economie van dit effectief gevraagd bedrag van € 2.914.532. De vaststellingen als gevolg van de controles ter plaatse resulteerden in een voorstel tot toekenning van premies voor een totaal van € 1.592.516. Dit is 29,96 % van de maximale premies of 54,64 % van de gevraagde premie. Met andere woorden, de controles ter plaatse van 159 dossiers Herplaatsingsfonds resulteerden in 2009 in een besparing van € 1.322.008 subsidies tegenover de effectief gevraagde subsidies vanuit de outplacementbureaus.

De voorstellen tot schrapping van één of meerdere premies zijn steeds een gevolg van de vaststelling dat er een onvoldoende kwaliteitsvolle outplacementbegeleiding aan een aantal kandidaten werd aangeboden. Deze vaststelling kan van tweeërlei aard zijn:

- onvoldoende aantal contactmomenten tussen bureau en werkzoekende
- de inhoud van de aangeboden begeleiding aan bepaalde deelnemers is onvoldoende

In de aanvullende gedragscode (bijlage bij het BVR van 6 februari 2009) wordt in 11 artikelen gedetailleerd omschreven waaraan dient te worden voldaan om te kunnen spreken van kwaliteitsvolle outplacementbegeleiding. Een verdere bespreking van al deze punten zou ons hier echter te ver leiden.

De onwil bij de outplacementbureaus om voldoende deelnemersregistratie door te voeren is nagenoeg verdwenen in tegenstelling tot vroeger. Dit is volgens Inspectie enerzijds een gevolg van het feit dat de verplichting tot registratie werd opgenomen in de nieuwe regelgeving. Volgens punt 4 van de aanvullende gedragscode wordt het outplacementbureau nu verplicht om een overzicht bij te houden van de deelname van de betrokkenen aan alle collectieve en/of individuele begeleidingssessies. Door VDAB werden, na overleg met Inspectie Werk en Sociale Economie, nog nieuwe voorstellen geformuleerd om de van toepassing zijnde aanvullende gedragscode verder te verfijnen. Anderzijds heeft Inspectie van bij de start van de controles Herplaatsingsfonds al getracht om de bureaus ervan te overtuigen om meer en meer gedetailleerde deelnemersregistratie uit te voeren in functie van het bewijzen van het aanbieden van een kwalitatieve begeleiding. Inspectie is van mening dat het toepassen van een consequente wijze van controle na een aantal jaren ook zijn vruchten oplevert.

2.4.4 Herziening controleproces

In 2009 heeft Inspectie Werk en Sociale Economie het initiatief genomen om het van toepassing zijnde controleproces te herzien.

Eenzijds zal deze vernieuwde aanpak de mogelijkheid bieden om op te treden als extern controle-orgaan buiten het administratief proces. Dit is een actie die kadert in het verder stroomlijnen van de controleprocessen van de verschillende materies. Anderzijds is het voorstel tot herziening van het controleproces een gevolg van het jaarlijks toenemend aantal te behandelen dossiers in deze materie. Het is vanzelfsprekend dat het aantal aanvragen op jaarbasis in deze materie in periodes van laagconjunctuur veel hoger is vergeleken tot periodes van hoogconjunctuur.

In overleg met de VDAB heeft Inspectie WSE een nieuw controleproces uitgeschreven.

Tot en met 2009 werden alle goedgekeurde dossiers gecontroleerd. Gezien het jaarlijks stijgend aantal dossiers is het voor Inspectie WSE niet meer haalbaar om met het huidig aantal VTE inspecteurs alle dossiers te blijven controleren, mede rekening houdende met de vooropgestelde doelstellingen in andere materies. Vanaf 2010 zal via risicoanalyse en steekproef-trekking een selectie gemaakt worden van de saldo dossiers die zullen worden onderworpen aan een controle. Het aantal te controleren saldo dossiers zal jaarlijks bepaald worden.

2.5 Evenredige arbeidsdeelname en diversiteit

2.5.1 Algemeen overzicht

Op 26 oktober 2007 werd een intentieverklaring tot discriminatiebestrijding op de Vlaamse arbeidsmarkt ondertekend door intermediairs (VDAB, Federgon), sociale partners (vakbonden), het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding (CGKR) en door eigen organisaties of gebruikersorganisaties van kansengroepen (GRIP, KifKif, Minderhedenforum). Deze organisaties engageerden zich om tot een goede samenwerking en informatiedoorstroming te komen met Inspectie Werk en Sociale Economie, op het gebied van discriminatiebestrijding op de Vlaamse arbeidsmarkt.

In het verlengde daarvan besteedde Inspectie in de eerste helft van 2009 bijzondere aandacht aan de totstandkoming van de samenwerking met de Cel Gelijke Kansen van de Vlaamse overheid en de hieraan verbonden Meldpunten Discriminatie, naar aanleiding van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid.

Deze inspanningen leidden tot het protocol van 4 juni 2009 betreffende de samenwerking tussen het Departement Werk en Sociale Economie, de Cel Gelijke Kansen en het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding. Dit protocol moet zorgen voor een gestructureerde aanpak van arbeidsgerelateerde discriminatie, waarbij wordt uitgegaan van de verwachtingen van de klachtindiener en waarbij een bemiddelend optreden maximaal wordt ondersteund met de beschikbare instrumenten uit het diversiteitsbeleid.

In 2009 werd het 'Actieplan ter Bestrijding van Arbeidsgerelateerde Discriminatie' (ABAD) door het Departement Werk en Sociale Economie verder uitgewerkt. Voor Inspectie concreteerde zich dit in extra vorming met betrekking tot het diversiteitsbeleid en de discriminatiebestrijding. Zo was er ook de opleiding EAD-Toolbox, waarbij EAD staat voor 'evenredige arbeidsdeelname en diversiteit'. Hieraan namen naast Inspectie Werk en Sociale Economie ook een brede waaier van makelaars in diversiteit deel (projectontwikkelaars en diversiteitsconsulenten). Tevens nam Inspectie deel aan de vorming 'doelgroepen en discriminatie'. Voor

de nog niet opgeleide inspecteurs werd in 2009 een bijkomende opleiding 'antidiscriminatie' aangeboden. Hierdoor kon Inspectie haar aantal controles binnen de materie aanzienlijk doen toenemen.

2.5.2 Werkgroep

In 2009 werd binnen de afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie de EAD-werkgroep verder gezet. Deze werkgroep heeft tot doel een gestructureerde aanpak van arbeidsgerelateerde discriminatie uit te werken. De belangrijkste actiepunten waren:

- aanbieden van een EAD-overlegplatform voor inspecteurs;
- deelnemen aan en organiseren van vormingen met betrekking tot discriminatie en diversiteitsbeleid,
- opstellen van checklists en samenwerkingsovereenkomsten.

In de werkgroep ging niet alleen aandacht uit naar het decreet van 8 mei 2002 houdende de evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet van 10 juli 2008 houdende het kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid. In 2009 werd ook de focus gelegd op de totstandkoming en uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst van 4 juni 2009.

Vanuit de werkgroep werd de externe vorming aan de vertegenwoordigers van de Meldpunten Discriminatie en aan de Cel Gelijke Kansen voorbereid. Twee inspecteurs gaven deze opleiding op 25 juni 2009.

Zowel in de centrumsteden Antwerpen, Turnhout en Leuven zijn er al goede contacten tussen leden van de werkgroep EAD en de lokale Meldpunten Discriminatie. Hierbij neemt Inspectie Werk en Sociale Economie actief deel bij de lokale bijeenkomsten rond tewerkstelling en discriminatie waar naast bespreking van lokale cases gewerkt wordt aan een proactief optreden. Daar waar de bemiddeling van de Meldpunten Discriminatie met betrekking tot arbeidsmarktgerelateerde discriminatie niet slaagt, staat Inspectie Werk en Sociale Economie klaar om binnen het kader van haar bevoegdheden op te treden.

In Gent en Genk zijn de contacten met het Meldpunt Discriminatie nog niet structureel uitgebouwd. In 2009 beperkten deze contacten zich in deze twee centrumsteden tot informele contacten en een algemene voorstelling van Inspectie Werk en Sociale Economie.

2.5.3 Controles

In 2009 werden door Inspectie Werk en Sociale Economie ongeveer dubbel zoveel EAD-controles afgewerkt als in 2008, respectievelijk 97 en 49. Dat was nog eens een aanzienlijke stijging ten opzichte van 2007.

Tabel 2.35: Aantal EAD-controles

Jaar	2007	2008	2009
Totaal aantal controles EAD	7	49	97

De EAD-controles worden opgedeeld in twee clusters: controles diversiteit en controles antidiscriminatie. Er werden in 2009 3 diversiteitprojecten financieel en inhoudelijk gecontroleerd. Tevens werden in 2009 94 controles in het kader van antidiscriminatie uitgevoerd. Van deze 94 dossiers waren er 17 afkomstig van het elektronisch meldpunt op Werk.be. Acht van

deze klachten hadden betrekking op Vlaamse overheidsinstellingen (onderwijs). Bij de andere klachten betrof het bureaus voor private arbeidsbemiddeling.

Tabel 2.36: Aantal EAD-controles opgedeeld naar clusters (2009)

Aantal controles	controles Diversiteitsprojecten	controles Antidiscriminatie (94)	
		Spontane controles	Klachten/ meldingen
97	3	77	17
100%	3,09%	79,38%	17,52%

2.5.3.1 Controles antidiscriminatie (decreet evenredige participatie op de arbeidsmarkt van 8 mei 2002)

In 2009 slaagde Inspectie Werk en Sociale Economie erin het aantal specifieke antidiscriminatie-controles meer dan te verdubbelen. Deze toename was hoofdzakelijk toe te schrijven aan de stijging van het aantal spontane controles gericht op naleving van de bepalingen uit het decreet van 8 mei 2002 betreffende de evenredige participatie op de arbeidsmarkt (EPA-controles)

Tabel 2.37: Antidiscriminatie-controles

Aantal antidiscriminatie controles	2008	2009
Spontane controles	23	77
Klachten en meldingen	17	17
Totaal	40	94

SPONTANE CONTROLES

In 2009 slaagde Inspectie Werk en Sociale Economie erin het aantal spontane controles meer dan te verdubbelen. Deze toename was hoofdzakelijk toe te schrijven aan de stijging van het aantal controles gericht op naleving van de bepalingen uit het decreet van 8 mei 2002 betreffende de evenredige participatie op de arbeidsmarkt (EPA-controles). Hierbij werden hoofdzakelijk controles uitgevoerd bij intermediaire organisaties op de arbeidsmarkt. Deze controle gebeurde meestal in combinatie met een controle private arbeidsbemiddeling. De gecontroleerde intermediaire organisaties waren zowel erkende als niet erkende bemiddelingsbureaus.

KLACHTEN/MELDINGEN VIA HET ELEKTRONISCH MELDINGSFORMULIER OP WERK.BE

In totaal werd in 2009 39 maal een klachten- en meldingsformulier betreffende arbeidgerelateerde discriminatie ingevuld. In 2008 werden door Inspectie WSE 25 elektronische klachten en meldingen ontvangen, waarbij wel vermeld moet worden dat het formulier pas op 25 mei 2008 online ging.

Tabel 2.38: Overzicht klachten/meldingen via Werk.be

Gebruik van meldingsformulier op Werk.be	Aantal in 2008 25	Aantal in 2009 39
Particulieren	11	25
Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR)	10	7
Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding (VDAB)	2	2
Vlaamse meldpunten discriminatie	2	3
vakbonden	0	2

Er is een duidelijke toename van het gebruik van het formulier op Werk.be door particulieren.

Inspectie Werk en Sociale Economie stelt evenwel vast dat heel wat meldingen onontvankelijk zijn. Van de 39 meldingen/klachten werden in 2009 17 onderzoeken opgestart.

Van deze 8 klachten en 9 meldingen (totaal 17), zijn er 10 afkomstig van particulieren en 7 van organisaties (CGKR, Meldpunten, VDAB en vakbonden). De discriminatiegronden die hierbij werden ingeroepen waren verscheiden.

De beschermde criteria die zijn opgenomen in het decreet zijn beperkt tot geslacht, een zogenaamd ras, etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Dit is in verhouding tot de andere wetgeving met betrekking tot discriminatie een beperkte lijst. Een verruiming van de discriminatiegronden zou het relatief hoge cijfer van onduidelijke discriminatiegrond kunnen verlagen. De 3 dossiers met betrekking tot de discriminatiegrond godsdienst/overtuiging hebben betrekking op een onderzoek naar het dragen van een hoofddekseel in het onderwijs.

Tabel 2.39: Discriminatiegrond

Aangeduide discriminatiegrond/ beschermde criteria	2008	2009
Leeftijd	3	2
Zogenaamd ras	3	2
Geslacht	1	2
Etnische afstamming	2	2
Handicap	1	0
Seksuele geaardheid	1	0
Godsdienst/overtuiging	0	3
Geen/onduidelijk	14	6

Uit analyse van de 17 dossiers, blijkt dat 12 klachten tevens gemeld waren bij een vakbondsorganisatie.

2.5.3.2 Diversiteitsprojecten en -plannen

In 2009 werd niet specifiek gecontroleerd op de diversiteitsprojecten en -plannen. Er werden in 2009 slechts 3 controles uitgevoerd binnen deze cluster, tegenover 9 in 2008. Deze inspecties zijn zowel inhoudelijk als financieel van aard. Er zijn er geen strafbepalingen van toepassing, dus de controles gebeuren op basis van het diversiteitsplan en de bijbehorende richtlijnen. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de plannen inhoudelijk effectief werden uitgevoerd. Daarnaast worden ook de ingebrachte kosten gecontroleerd in relatie tot het goedgekeurde project. Er wordt ook aandacht besteed aan eventuele dubbele financiering.

De selectie van deze controles in 2009 gebeurde na grondige selectie van de afdeling Beleid, Team Activering en Arbeidsmarktbeleid. Bij deze 3 controles werd in 2009 een korting voorgesteld van € 7982,53. Dit op een totaal gecontroleerd bedrag van € 57061. Uit deze beperkte cijfers zijn echter geen conclusies te trekken over het geheel van de uitgevoerde diversiteitsplannen. Voor 2010 wordt echter in de planning opgenomen om deze diversiteitsplannen en -projecten structureel te controleren op inhoud en financiële criteria.

2.5.4 Resultaten en wijze van optreden

Naar aanleiding van het actieplan evenredige arbeidsdeelname (EAD) werden in het voorjaar 2009 bijkomende opleidingen voorzien voor sociaalrechtelijke inspecteurs. Hierdoor groeide het aantal opgeleide inspecteurs en kon dankzij de ervaring die in 2008 werd opgebouwd het aantal uitgevoerde controles stijgen tot 97 in 2009.

In 2009 werd aan de hand van checklists, opgemaakt door de EAD-werkgroepleden, gericht gecontroleerd. Er werd door Inspectie Werk en Sociale Economie 22 maal opgetreden bij de 94 EPA-controles. Dit is in bijna 23% van de controles. Indien men de PV's van Inlichting meerekent (4), stijgt dit percentage tot 28%.

Tabel 2.40: EPA-controles

Wijze van optreden/ aantal controles	PV van Waarschuwing	PV van Inlichting	PV van Waarschuwing met Termijnstelling	Pro Justitia - PJ
2008 (40)	6			
2009 (94)	11	4	5	6

Op de 3 resterende diversiteitsdossiers, werden zoals hoger vermeld kortingen voorgesteld op de ingediende kosten.

PRO JUSTITIA

De 6 Pro Justitia's werden opgesteld lastens erkende private arbeidsbemiddelingsbureaus. Meestal werd door Inspectie Werk en Sociale Economie tevens een gelijklopende PJ opgesteld voor een overtreding van het decreet private arbeidsbemiddeling.

Deze vaststellingen worden overgemaakt aan de SERV-adviescommissie private arbeidsbemiddeling. Dit heeft in 2009 éénmaal geleid tot de effectieve toepassing van artikel 11 van het bemiddelingsdecreet van 13 april 1999. Artikel 11 bepaalt dat de minister na advies van deze SERV-commissie over kan gaan tot de intrekking van de erkenning. Tevens kan de minister op basis van deze wetgeving een erkenning beperken in de tijd.

De 6 Pro Justitia's hebben betrekking op vaststellingen en inbreuken op artikel 5 van decreet van 8 mei 2002 houdende de evenredige participatie op de arbeidsmarkt. Driemaal betrof het overtredingen op artikel 5, §2,1°. Dit betekent dat er discriminerende voorwaarden of selectiecriteria werden vastgesteld tijdens de controles. De andere drie Pro Justitia's werden opgesteld voor overtredingen met betrekking tot de discriminerende toegang tot de arbeidsmarkt. Het betrof overtredingen op artikel 5 §2, 3-5-6.

Van deze Pro-Justitia's kwamen er 3 tot stand naar aanleiding van een klacht via het elektronische meldingsformulier op Werk.be.

PV VAN WAARSCHUWING (MET TERMIJNSTELLING)

In 2008 werden in totaal 6 schriftelijke PV van Waarschuwingen opgesteld door Inspectie Werk en Sociale Economie naar aanleiding van EPA-controles. In 2009 steeg dit aantal tot 11 Waarschuwingen en 5 PV's van Waarschuwing met termijnstelling. Hieruit blijkt dat Inspectie de nodige aandacht besteedt aan remediërend optreden. Het betreft hier vooral waarschuwingen om databases in die mate aan te passen dat de kans op discriminatie verkleind wordt.

PV VAN INLICHTINGEN

Bij vaststellingen van overtredingen van de federale antidiscriminatiewet waarvoor Inspectie Werk en Sociale Economie niet bevoegd is, werd een PV van Inlichting opgemaakt voor de

bevoegde instanties. In 2009 werden in deze 4 PV's van Inlichting opgesteld. Drie ervan waren bestemd voor het Toezicht op de Sociale Wetten en eentje voor de Sociale Inspectie van het Brussels Gewest. Naast deze PV's van Inlichting opgesteld door inspecteurs, werden door het hoofdbestuur 10 meldingen/klachten doorgespeeld naar federale inspectiediensten.

2.5.5 Aanbevelingen

De EAD-controles in 2008 werden door Inspectie Werk en Sociale Economie gezien als een groeipad dat de inspecteurs op weg moest zetten naar een meer efficiënt optreden binnen het gehele EAD-gebeuren. Door de nodige vorming en opgedane expertise op het terrein, werd de aanpak van arbeidsmarktgerelateerde discriminatie in 2009 geoptimaliseerd. In 2010 zal de EAD-vorming binnen de Inspectie Werk en Sociale Economie zich focussen op de diversiteitsplannen.

Een verdere verbetering van het decreet met betrekking tot het klokkenluiderstatuut kan het aantal meldingen verhogen. Tevens kan de verruiming van de discriminatiegronden leiden tot meer klachten en of meldingen.

Een aanpassing van het decreet dringt zich ook op inzake de aanpak van indirecte discriminatie. Momenteel ontsnappen de werkgevers die vallen onder het decreet aan strafvervolging zodra de inspecteurs vaststellen dat het gaat om indirecte discriminatie.

Verder dienen ook de te controleren actoren uitgebreid te worden, zodat bijvoorbeeld de gebruikers bij uitzendarbeid zich niet langer kunnen laten indekken door dit uitzendbureau. Het stellen van discriminatoire eisen door de gebruikers van uitzendarbeid kan nu niet gesanctioneerd worden. Inspectie wenst dan ook volledig bevoegd te worden om alle actoren bij private arbeidsbemiddeling te kunnen controleren (en indien nodig te verbaliseren).

2.6 Taaldecreet

2.6.1 Algemeen overzicht

Zoals voorgaande jaren, heeft Inspectie Werk en Sociale Economie ook controles uitgevoerd met betrekking tot de naleving van het Septemberdecreet in het kader van de taalwetgeving.

In tegenstelling tot voorgaande jaren kwamen in 2009 enkel bedrijven uit de privésector aan bod. Er werd immers vastgesteld dat de organisaties in de social-profit sector betreffend decreet degelijk naleefden.

De bevoegdheid van Inspectie is nog steeds gebaseerd op het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen (het zogenaamde septemberdecreet).

Het overgrote deel van deze taalcontroles vond plaats in het kader van het integrale inspectieoptreden, dit wil zeggen naar aanleiding van controles op andere bevoegdheidsdomeinen zoals arbeidsbemiddeling en migratie.

Er werd ook opnieuw de nodige aandacht besteed aan taalcontroles in de Vlaamse Rand.

Tabel 2.41: Opsplitsing controles taalwetgeving

	Aantal	Procentueel
Controles Vlaamse Rand	8	40 %
Controles ander	12	60 %
Totaal	20	100 %

In 2009 werden door Inspectie Werk en Sociale Economie 20 controles uitgevoerd in het Vlaamse Gewest, waarvan 8 in de Vlaamse Rand.

Er werd eveneens opgetreden naar aanleiding van klachten specifiek gericht op de toepassing van het taaldecreet.

De controles beogen zicht te krijgen op:

- De naleving van de wetgeving op het taalgebruik tussen werknemers en werkgevers;
- Het taalgebruik met betrekking tot de wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

Wanneer de overtredingen dermate ernstig werden bevonden en de werkgevers geen aanpassingen wilden doorvoeren, werd opgetreden door middel van Pro Justitia of schriftelijke of mondelinge waarschuwing.

2.6.2 Vaststellingen

Tijdens de taalcontroles in 2009 werden de volgende overtredingen vastgesteld:

Tabel 2.42: Vaststellingen / overtredingen controles taalwetgeving

	Andere	Vlaamse Rand
Computerprogramma's	0	0
Akten en bescheiden	1	0
Sociale documenten	5	8
Totaal	6	8

Er werden 14 overtredingen vastgesteld.

Deze hadden voor het overgrote deel betrekking op het taalgebruik in de relatie werkgever-werknemer, meer bepaald sociale documenten die niet in het Nederlands waren opgesteld. Het betrof vooral arbeidsovereenkomsten, loonfiches en arbeidsreglementen. In één geval werd vastgesteld dat het ontvangstenboek niet Nederlandstalig was opgesteld.

2.6.3 Wijze van optreden

Tabel 2.43: Wijze van optreden controles taalwetgeving

	PV van Waarschuwing	Pro Justitia	Totaal	Aantal controles	% # PJ of PVW / # controles
Vlaanderen	2	3	5	12	41 %
→ Vlaamse Rand	5	4	9	8	59 %

Er werd door Inspectie WSE 7 maal een PV van Waarschuwing opgesteld en 7 maal Pro Justitia voor overtreding op het Septemberdecreet. Dit gebeurde wegens het opstellen

van anderstalige loondocumenten en arbeidsovereenkomsten zonder dat hiervan een Nederlandstalig origineel bestond. Naar gelang de grootte van de inbreuk, werd opgetreden door middel van PV van Waarschuwing of Pro Justitia.

2.6.4 Conclusie

Gelet op de controleresultaten van 2009, waarbij 14 overtredingen werden vastgesteld op een totaal aantal controles van 20, stelt Inspectie Werk en Sociale Economie voor om de taalcontroles verder te zetten.

2.7 Tewerkstellingsprogramma's, tewerkstellingsbevorderende maatregelen en opleidingsprojecten

2.7.1 Contingentgesco's bij de plaatselijke besturen (KB 474)

2.7.1.1 Beschrijving van de maatregel

Op 1 januari 1987 werd het stelsel van de contingentgesco's opgestart bij de lokale en provinciale besturen met als toenmalige doelstelling een aantal vroegere tewerkstellingsmaatregelen te harmoniseren in één nieuwe maatregel. De filosofie bleef identiek, namelijk het creëren van jobs voor werkzoekenden.

Op basis van contingentovereenkomsten die zijn afgesloten tussen de plaatselijke besturen en de Vlaamse minister van Werk, kunnen nu alle gemeenten, OCMW's, intercommunales, provinciebesturen, politiezones en autonome gemeentebedrijven beschikken over een contingent van gesubsidieerde contractuelen. De besturen mogen in grote mate zelf beslissen binnen welke activiteiten ze deze gesco's tewerkstellen in zoverre de taken van sociaal, cultureel of openbaar belang zijn en uitgevoerd worden in de niet-commerciële sector. De te volgen procedure is relatief eenvoudig en vergt een minimum aan administratief werk.

In deze maatregel werden in 2008 20.275 voltijdse equivalenten (VTE) als contingentgesco's tewerkgesteld. Bij volledige invulling van alle goedgekeurde contingentovereenkomsten kunnen maximaal 23.135 VTE worden tewerkgesteld via KB 474. In 2008 bedroeg de totale bezettingsgraad van deze maatregel bijgevolg 87,63 %.

Tabel 2.44: Tewerkgestelde VTE KB 474

Controlejaar	Refertejaar	Tewerkgestelde VTE
2009	2008	20.275
2008	2007	21.065
2007	2006	20.831
2006	2005	20.866

Ondanks het feit dat in het refertejaar 2008 een daling van het totaalcijfer van de tewerkgestelde contingentgesco's werd vastgesteld zijn er nog heel wat besturen die de vraag herhalen of er nog mogelijkheid bestaat tot uitbreiding van het toegekende gesco-contingent. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de meeste besturen bij een mogelijke uitbreiding van

hun contingent zouden akkoord gaan met subsidiëring op basis van het lagere premiebedrag. Binnen dit stelsel van de contingentgesco's bestaan er immers twee premiebedragen: € 10.907,32 per voltijds equivalent op jaarbasis voor de gesco's die werden toegewezen in het basiscontingent en € 5.701,55 voor de gesco's die werden toegewezen in een bijkomend contingent. De premiebedragen zijn niet onderhevig aan index of anciënniteit. De RSZPPO is belast met de uitbetaling van de premie.

De premies worden slechts toegekend wanneer wordt voldaan aan volgende voorwaarden:

- het plaatselijk bestuur past de voordelen van de loopbaanonderbreking toe op zijn personeel;
- de contingentgesco's verrichten werkzaamheden in de niet-commerciële sector.

Bovendien dient te worden voldaan aan de criteria zoals gestipuleerd in de contingent-overeenkomst met betrekking tot:

- het behoud van het globaal aantal personeelsleden;
- het behoud van het eigen aantal personeelsleden;
- het behoud van de verhouding eigen personeel t.o.v. globaal personeel;
- bij bijkomende aanwervingen of definitieve vervangingen van contingentgesco's dient minstens ¼ van hen te worden gerecrueteerd uit de risicogroepen op de arbeidsmarkt (enkel voor de conventies afgesloten vanaf 2003 en later).

2.7.1.2 Controle van de maatregel

In 2009 voerde Inspectie Werk en Sociale Economie de jaarlijkse controle uit bij 698 plaatselijke besturen. Alle besturen worden voorafgaandelijk aan de controle aangeschreven. In de brief wordt aangegeven welke info en documenten moeten worden voorbereid en ter beschikking zijn van de inspecteur op het moment van de controle ter plaatse. Deze aanpak, gekoppeld aan de opgebouwde controle-expertise evenals de kennis van het werkkterrein, heeft voor gevolg dat de controleronde gesco's KB474 uiterst accuraat en efficiënt wordt georganiseerd en uitgevoerd. Op die manier kan de personeelsinzet voor deze controles tot een minimum worden beperkt. Ondanks de dalende personeelsinzet en de daaruit voortvloeiende dalende tijdsbesteding voor deze controles over de jaren heen, hebben deze nog altijd een belangrijk financieel resultaat tot gevolg. Zoals verder in de tekst meer wordt verduidelijkt, werd op basis van de controleverslagen van Inspectie Werk en Sociale Economie betreffende het werkingsjaar 2008 voor meer dan € 680.000 gerecupereerd.

De uitgevoerde controleronde in 2009 had dus betrekking op het kalenderjaar 2008 en was tweeledig. Enerzijds werd een controle uitgevoerd op de naleving van de hiervoor uiteengezette voorwaarden en criteria waaraan het bestuur moet voldoen overeenkomstig de afgesloten gesco-contingentovereenkomst (de inhoudelijke controle). Anderzijds werd het saldo van de gesco-betoelaging op jaarbasis berekend. Hierbij wordt het verschil gemaakt tussen het premiebedrag waarop het bestuur effectief aanspraak kan maken op basis van de werkelijke prestaties van de contingentgesco's en de uitbetaalde voorschotten die door de RSZPPO werden gestort (de financiële controle).

INHOUDELIJKE CONTROLE

Volgende tabel geeft een overzicht van het aantal inbreuken met betrekking tot de te vervullen voorwaarden en criteria:

Tabel 2.45: Inbreuken voorwaarden en criteria KB 474

Te vervullen voorwaarden & criteria	Wetgeving: Uitvoeringsbesluit van 27/10/1993	Aantal inbreuken			
		2008	2007	2006	2005
Toepassing voordelen loopbaanonderbreking	art. 17§1	2	4	0	0
Uitvoeren van commerciële taken	art. 17§2	0	0	0	0
Criteria betreffende behoud personeelsbestand	art. 17§4	3	14	13	28
¼ aanwervingen uit de risicogroepen	art. 17§4	8	2	8	0

Hieronder worden de vastgestelde inbreuken nader besproken per deelrubriek.

A. TOEPASSING VOORDELEN LOOPBAANONDERBREKING

Bij 2 besturen werd vastgesteld dat zij de voordelen van de loopbaanonderbreking niet conform toepassen op hun personeel. Concreet betekent dit dat deze besturen ten onrechte bepaalde graden of niveaus van het personeel uitsluiten van de voordelen op loopbaanonderbreking.

B. CRITERIA BETREFFENDE BEHOUD PERSONEELSBESTAND

Als gevolg van de politiehervormingen werden de gemeentebesturen met ingang van 1 januari 2003 verplicht om nieuwe contingentovereenkomsten af te sluiten met de Vlaamse overheid. Binnen deze nieuwe contingentovereenkomsten konden de gemeentebesturen hun historisch opgebouwde personeelsreserve niet meer benutten. Inspectie stelde vast dat er in het referentejaar 2008 nog slechts bij drie gemeentebesturen problemen zijn met betrekking tot het bereiken van de opgelegde verhouding eigen personeel tegenover het globaal personeelsbestand. Hoe langer de periode na het afsluiten van een nieuwe contingentovereenkomst, hoe eenvoudiger het wordt voor een lokaal bestuur om opnieuw een zekere personeelsreserve op te bouwen aangezien de dienstverlening van de plaatselijke openbare besturen normaliter nog altijd uitbreiding neemt.

Tabel 2.46: Criteria behoud personeelsbestand KB474

Controlejaar	Refertejaar	Aantal besturen
2009	2008	3 – 0,43%
2008	2007	14 – 2,01 %
2007	2006	13 – 1,87 %
2006	2005	28 – 4,04 %

Bij kleine besturen kunnen er veel vlugger problemen opduiken omdat het vertrek én niet onmiddellijk vervangen van één eigen personeelslid verhoudingsgewijze zwaarder doorweegt bij de berekening van de breuk eigen personeel ten opzichte van globaal personeel.

C. AANWERVING RISICOGROEPEN

Sinds de implementatie van de nieuwe contingentovereenkomsten stelde Inspectie vast dat er bij een klein aantal lokale besturen problemen waren met betrekking tot de verplichting tot het aanwerven van 1 op 4 nieuwe contingentgesco's uit de risicogroepen. Voor dit onderdeel hebben wij voor referentejaar 2006 bij 8 lokale besturen problemen vastgesteld. Voor het referentejaar 2007 waren er nog slechts 2 lokale besturen met problemen. Een verklaring voor dit uiterst laag cijfer was mogelijk te vinden in de uitbreiding van het aantal categorieën werkzoekenden behorende tot de risicogroepen. In het referentejaar 2008 zijn er echter opnieuw 8 besturen welke niet voldoen aan de verplichting tot het aanwerven van 1 op de 4 contingentgesco's uit de risicogroepen.

Samenvattend kan gesteld worden dat het aantal vastgestelde inbreuken als gevolg van het niet vervullen van een of meerdere voorwaarden en/of criteria beperkt is en verder daalt. In het referentejaar 2007 waren er 20 soortgelijke inbreuken op 698 dossiers of 2,86 %. In het referentejaar 2008 verminderde dit aantal inbreuken tot 13 op 698 dossiers of 1,86 %. Inspectie WSE blijft van oordeel dat dit beperkt aantal inbreuken voornamelijk het resultaat is van een jarenlange strikte, consequente en jaarlijkse opvolging van de vooropgestelde voorwaarden en criteria bij de besturen.

FINANCIËLE CONTROLE

Het subsidiebedrag waarop een lokaal bestuur recht heeft, wordt berekend op basis van de werkelijke arbeidsprestaties van de contingentgesco's van het bestuur. Deze worden uitgedrukt in een arbeidscoëfficiënt. Een contingentgesco die voltijds werkt zonder enige vorm van afwezigheid heeft op kwartaalbasis een arbeidscoëfficiënt gelijk aan 1. Deeltijds werken, verlof zonder wedde en afwezigheden wegens arbeidsongeval of ziekte buiten de gewaarborgde periode worden in mindering gebracht.

Vooraleer te kunnen overgaan tot de berekening van het jaarsaldo dient te worden onderzocht of correcties van de aangeleverde arbeidscoëfficiënten noodzakelijk zijn. Deze correcties kunnen worden ondergebracht in een 4-tal categorieën:

- A. correcties wegens het ontbreken van attesten;
- B. correcties wegens het niet-behoren tot de vooropgestelde werknemerscategorie;
- C. correcties wegens het overschrijden van de maximale arbeidscoëfficiënt;
- D. andere correcties op de aangeleverde arbeidscoëfficiënten.

A. CORRECTIES WEGENS HET ONTBREKEN VAN ATTESTEN

Elk lokaal bestuur dient voor elke gesco die zij tewerkstelt in het bezit te zijn van 2 attesten (respectievelijk afgeleverd door VDAB en RVA) waaruit blijkt dat betrokkene voldoet aan de toelatingsvoorwaarden voor tewerkstelling binnen KB 474. In 2009 werd vastgesteld dat het aantal besturen met ontbrekende attesten opnieuw aanzienlijk gestegen is tegenover de vorige controleronde. Hiervoor is geen onmiddellijke verklaring.

Tabel 2.47: Correcties ontbreken van attesten KB 474

Controlejaar	Referentejaar	Aantal	Procentueel
2009	2008	23	3,29%
2008	2007	14	2,01 %
2007	2006	13	1,87 %
2006	2005	19	2,73 %

Indien een openbaar bestuur voor een bepaalde coningentgesco niet de geldige attesten kan voorleggen heeft dit voor gevolg dat betrokkene niet tewerkgesteld is als gesco en wordt de daaraan gekoppelde subsidie geschrapt voor de betreffende periode. Bijkomend heeft het bestuur voor dergelijke personen onrechtmatig een gedeeltelijke vrijstelling van de patronale bijdragen bekomen.

B. CORRECTIES WEGENS HET NIET-BEHOREN TOT DE VOOROPGESTELDE WERKNEMERSCATEGORIE

Regelmatig wordt vastgesteld dat ten gevolge van fouten van het sociaal secretariaat of de personeelsdienst van een lokaal bestuur, werknemers met een ander statuut toch zijn opgenomen in de categorie van de contingentgesco's. Het betreft voornamelijk gesco's BKO, wep-plussers, gewone contractuelen, dienstencheque-contracten, activa's en sociale maribel. Door

opvraging van arbeidsovereenkomsten, verificatie met lijsten vanuit de Easypay-databank en vergelijking van de verschillende kwartaallijsten kunnen dergelijke vergissingen worden opgespoord. Deze vaststellingen resulteren opnieuw in een schrapping van de bijhorende arbeidscoëfficiënten voor de betreffende periodes. Ook in deze categorie bestaat de mogelijkheid dat het bestuur voor deze personen onrechtmatig een vermindering van de RSZ-werkgeversbijdrage heeft bekomen.

C. CORRECTIES WEGENS HET Overschrijden VAN DE MAXIMALE ARBEIDSCOëFFICIËNT

In de contingentovereenkomst tussen het plaatselijk bestuur en de Vlaamse overheid wordt vastgelegd hoeveel VTE op jaarbasis aan contingentgesco's het bestuur maximaal mag tewerkstellen. Indien een bestuur in de praktijk meer gesco's in dienst nam dan toegekend binnen het contingent, spreekt men van een overschrijding van de maximale arbeidscoëfficiënt.

In 2009 werd met betrekking tot het werkingsjaar 2008 bij 60 of 8,6 % van de besturen de maximumcoëfficiënt overschreden. Dit is een daling tegenover het vorige controlejaar want in het werkingsjaar 2007 waren er nog 72 besturen die de maximumcoëfficiënt overschreden. Hoewel bij overschrijding van het maximumcontingent slechts de maximale premie wordt toegekend, kan het betreffende bestuur ook hier onrechtmatig een gedeeltelijke vrijstelling van de patronale bijdragen hebben bekomen. Al deze overschrijdingen worden echter gemeld aan de RSZPPO zodat zij kunnen overgaan tot regularisatie van de nog verschuldigde RSZ.

Tabel 2.48: Correcties wegens het overschrijden van de maximale arbeidscoëfficiënt KB 474

Controlejaar	Refertejaar	Aantal besturen	Procentueel
2009	2008	60	8,6 %
2008	2007	72	10,31 %
2007	2006	74	10,66 %
2006	2005	69	9,94 %

De meeste overschrijdingen zijn in de praktijk minimaal en zijn ondermeer te wijten aan het onmiddellijk vervangen van gesco-personeel in geval van ziekte binnen de gewaarborgde periode. Er blijft echter een kleine harde kern van lokale besturen die meer dan 1 VTE "onechte" gesco's aanwerven bovenop hun contingent. Voor het werkingsjaar 2008 zijn er een 5-tal besturen die behoren tot deze harde kern. Dit is een daling met 3 besturen ten opzichte van het jaar ervoor. De systematische overschrijding kan mogelijk in de hand worden gewerkt doordat de RSZPPO geen boetes oplegt aan besturen die jaar na jaar de maximumcoëfficiënt overschrijden. Het heeft wel de mogelijkheid om de correcte patronale bijdragen te innen. Inspectie Werk en Sociale Economie stelt ten aanzien van de RSZPPO voor om te werken met een systeem van verwijlintresten zodat er geen opportuniteitseffecten zijn voor de lokale besturen om dit systeem te misbruiken.

D. OVERIGE CORRECTIES OP DE AANGELEVERDE ARBEIDSCOëFFICIËNTEN

Hiervoor werd al uiteengezet dat de werkelijke arbeidsprestaties van een contingentgesco worden uitgedrukt in een arbeidscoëfficiënt. Die wordt samengesteld en aangeleverd door het sociaal secretariaat of de personeelsdienst van het betreffende bestuur. Bijgevolg dienen de aangeleverde arbeidscoëfficiënten te worden getoetst op hun juistheid. Het betreft dan het nakijken mogelijke afknottingen, negatieve coëfficiënten, te hoge coëfficiënten, niet in mindering gebrachte arbeidsongevallen, niet of verkeerd in rekening gebrachte periodes van inactiviteit, ...

Samenvattend kan worden gesteld dat in 2009, met betrekking tot het werkingsjaar 2008, bij 125 van de 698 besturen (of 17,91 %) correcties op de arbeidscoëfficiënten werden

doorgevoerd om één of meerdere van de hiervoor besproken redenen. Deze correcties komen overeen met een bedrag van € 680.620,27 dat dankzij het optreden van Inspectie Werk en Sociale Economie gerecupereerd wordt door de Overheid.

Belangrijk is te benadrukken dat het hierbij niet gaat om voorstellen tot correcties maar om effectieve terugvordering van middelen die onmiddellijk in mindering werden gebracht op het ogenblik van de berekening van het subsidiebedrag voor het betreffende werkingsjaar voor elk bestuur. De RSZPPO, die belast is met de uitbetaling van de subsidies, verrekent de door Inspectie vastgelegde saldobedragen ook in de verdere betaling van de maandelijkse voorschotten.

Tabel 2.49: Correcties arbeidscoëfficiënt KB 474

Controlejaar	Refertejaar	Aantal correcties	Procentueel
2009	2008	125	17,91 %
2008	2007	215	30,80 %
2007	2006	270	38,90 %
2006	2005	273	39,34 %

2.7.1.3 Herziening controleproces

In 2009 heeft Inspectie Werk en Sociale Economie het initiatief genomen om het van toepassing zijnde controleproces te herzien. Dit enerzijds om tegemoet te komen aan de wens van het beleid (vorige kabinet) om het aantal controles “KB 474” op jaarbasis af te slanken. Anderzijds zal deze vernieuwde aanpak ook de mogelijkheid bieden om op te treden als extern controle-orgaan buiten het administratief proces. Dit is een actie die kadert in het verder stroomlijnen van de controleprocessen over de verschillende materies heen.

In overleg met het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSA WSE) heeft Inspectie WSE een nieuw controleproces uitgeschreven. Tot en met 2009 werden jaarlijks alle besturen gecontroleerd, zowel wat betreft het aspect “afrekening” als het aspect “criteria”. Inspectie WSE wil beide aspecten blijven meenemen in haar controles, maar vanaf 2010 zal het in plaats van jaarlijks alle besturen te controleren via risicoanalyse en steekproeftrekking een selectie maken van de besturen die onderworpen zullen worden aan een controle.

Vanaf 2010 zullen de lokale besturen zelf jaarlijks de nodige gegevens voor afrekening van de premies en het vervullen van de criteria aanleveren aan het VSA WSE, samen met een verklaring op eer. Het subsidieagentschap zal de doorgegeven bedragen aanvaarden en zorgt dat de betaling van het jaarsaldo (na verrekening met de voorschotten) kan gebeuren. Via deze werkwijze is het agentschap niet langer afhankelijk van het inspectieverslag om de jaarlijkse eindafrekening te maken. In het nieuw controleproces verdeelt Inspectie WSE de controles na afsluiting van het administratief proces over een periode van 2 jaar waardoor het aantal controles op jaarbasis tot de helft wordt teruggebracht. Deze nieuwe aanpak zal echter geen invloed hebben op de uitgeschreven werkwijze van de inspecteurs bij hun controle ter plaatse. Enkel de te controleren periode zal worden verdubbeld.

Gezien alle besturen gecontroleerd worden over een periode van 2 jaar wordt uiteindelijk toch een dekkingsgraad van 100 % behouden. Dit is vrij belangrijk omdat het totaalbedrag van de jaarlijks uitbetaalde premies door het VSA WSE groot is, en bijgevolg het totaal van correcties resulterend uit de tweejaarlijkse controles van Inspectie WSE ook een bedrag van belangrijke omvang is. Het garanderen van 100 % controles over 2 jaar is ook van belang

ten aanzien van het Rekenhof, omdat zij ook hun goedkeuring dienen te verlenen bij de uitbetaling van de subsidies via tussenkomst van een derde partij (RSZPPO).

2.7.2. Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden (ERSV)

2.7.2.1. Beschrijving van de maatregel

Om een betere afstemming tussen het economische en sociaal beleid op regionaal vlak te bekomen besliste de Vlaamse Regering op 24 januari 2003 om de Streekplatformen te fuseren met de Subregionale Tewerkstellingscomités (STC's) binnen ERSV's. Er werden maximaal 15 Regionale Samenwerkingsverbanden vooropgesteld. In de praktijk werden slechts 5 ERSV's opgericht (één per provincie).

Van deze ERSV's wordt verwacht dat ze het subregionaal overleg ondersteunen tussen:

- de sociale partners in de regio binnen de opgerichte SERR's (Sociaal-Economische Raad van de Regio)
- de sociale partners, de gemeenten en de provincie binnen de opgerichte RESOC's (Regionaal Economisch en Sociaal Overlegcomité)

De juridische basis werd gecreëerd door het Decreet van 29 april 2004 betreffende het statuut, de taken en de bevoegdheden van de ERSV's, de SERR's en de RESOC's. Het besluit van de Vlaamse Regering van 22 oktober 2004 regelt de erkenning en subsidiëring van de Regionale Samenwerkingsverbanden.

In 2006 werden voor het eerst controles uitgevoerd op de ERSV-subsidiedossiers met betrekking tot het eerste werkjaar 2005. Net als voorgaande jaren werden in 2009 de 5 ERSV's gecontroleerd. Daar aan de ERSV's, via subsidiebesluiten, toelagen worden toegekend door de Vlaamse minister van Werk evenals de Vlaamse minister van Economie, worden de controles door Inspectie WSE uitgevoerd samen met Inspectie Economie.

2.7.2.2 Vaststellingen

Bij de controles wordt uitgegaan van het principe dat de Vlaamse overheid optreedt als eerstelijnsfinancierder.

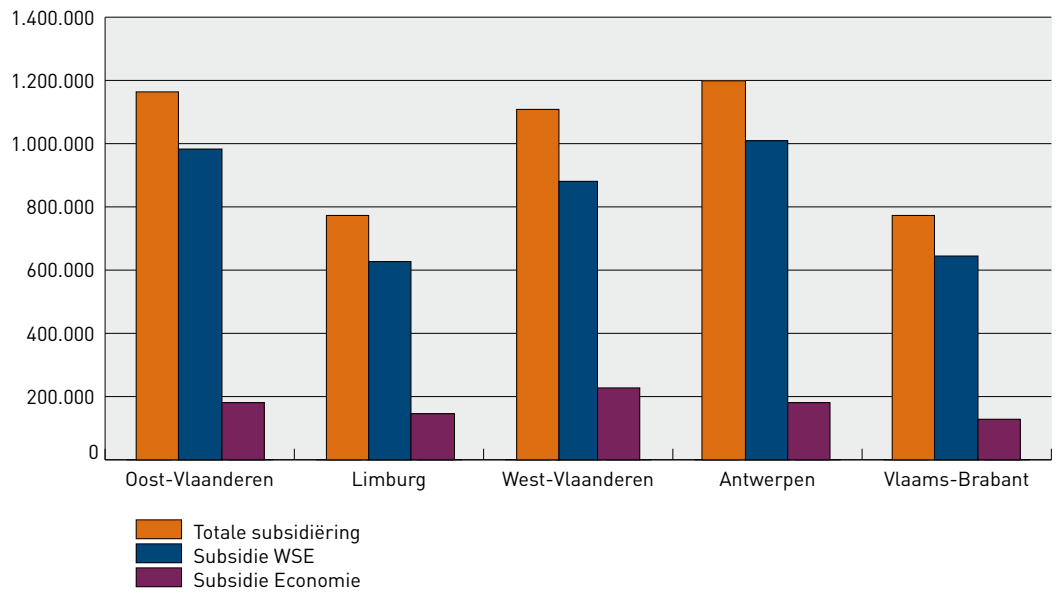
Bij de uitgevoerde controles bleek, net als voorgaande jaren, dat binnen de ERSV's de gemaakte en bewezen kosten (die beantwoorden aan de normen en criteria opgelegd vanuit de administraties Economie en Werk) de maximale betoelaging vanuit de Vlaamse gemeenschap overtreffen.

Enkel bij Vlaams-Brabant lagen de ingediende werkingskosten (met inbegrip van aanleg sociale reserve) voor het werkjaar 2008 lager dan de maximale subsidiëring vanuit de Vlaamse Overheid, namelijk 633.570,16 € ingebrachte kosten tegenover en maximum toelage van 770.019,23 €.

Tabel 2.50: Toegekende subsidies aan de ERSV's werkjaar 2008 (in euro)

ERSV	Totale subsidiëring	Subsidie WSE	Subsidie Economie
Oost-Vlaanderen	1.167.672,39	984.012,00	183.660,39
Limburg	776.655,26	629.873,00	146.782,26
West-Vlaanderen	1.107.343,72	884.371,00	222.972,72
Antwerpen	1.196.982,39	1.013.322,00	183.660,39
Vlaams-Brabant	770.019,23	646.727,00	123.292,23
Totaal	5.018.672,99	4.158.305,00	860.367,99

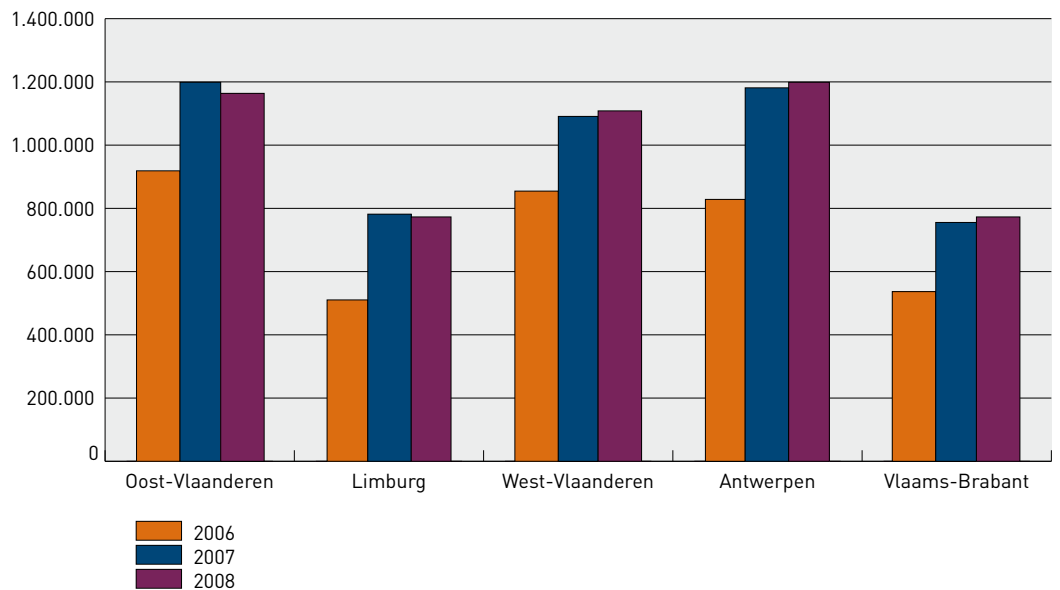
Figuur 2.2: Toegekende subsidies aan de ERSV's werkjaar 2008 (in euro)

Tabel 2.51: De evolutie van de totale betoelagingen aan de ERSV's (Economie & WSE) over de 3 voorgaande jaren

Totale subsidiëring	2006	2007	2008
Oost-Vlaanderen	920.333,00	1.202.270,00	1.167.672,39
Limburg	510.010,00	785.785,00	776.655,26
West-Vlaanderen	858.023,00	1.091.142,00	1.107.343,72
Antwerpen	828.038,00	1.179.427,00	1.196.982,39
Vlaams-Brabant	535.654,00	758.237,00	770.019,23
Totaal	3.654.064,00	5.018.868,00	5.020.680,99

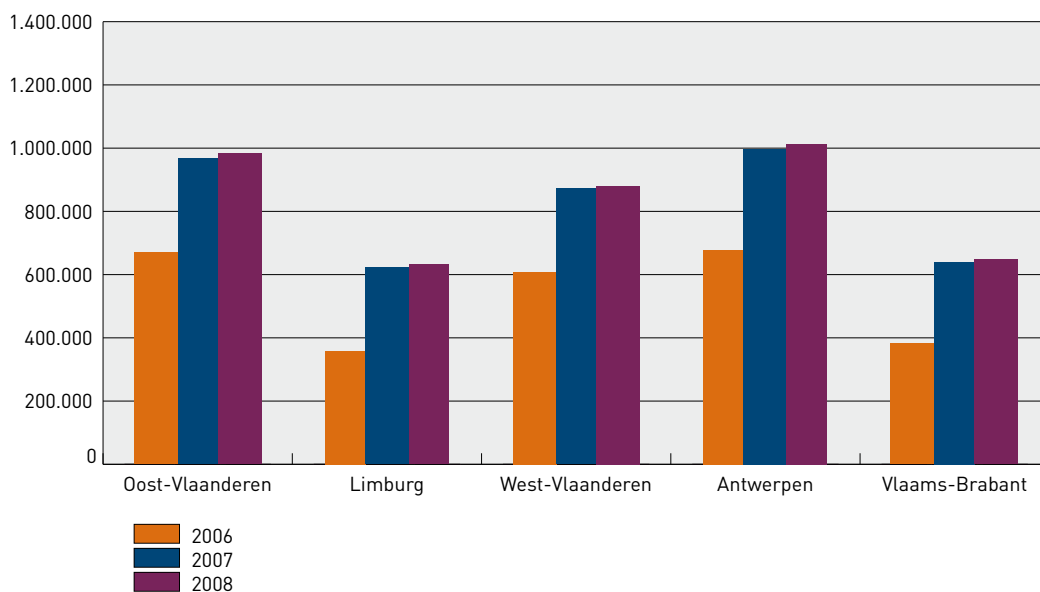
Figuur 2.3: De evolutie van de totale betoelagingen aan de ERSV's (Economie & WSE) over de 3 voorgaande jaren (in euro)

Tabel 2.52: Evolutie van de totale betoelagingen aan de ERSV's vanuit WSE over de 3 voorgaande jaren

WSE	2006	2007	2008
Oost-Vlaanderen	670.333,00	969.470,00	984.012,00
Limburg	360.010,00	620.565,00	629.873,00
West-Vlaanderen	608.025,00	871.302,00	884.371,00
Antwerpen	678.038,00	998.347,00	1.013.322,00
Vlaams-Brabant	379.887,77	636.677,00	646.727,00
Totaal	2.698.299,77	4.098.368,00	4.160.313,00

Figuur 2.4: Evolutie van de totale betoelagingen aan de ERSV's vanuit WSE over de 3 voorgaande jaren (in euro)

2.7.2.3 Problematiek van oversubsidiëring

Sommige ERSV's worden ook via andere kanalen betoelaagd zoals het Provinciebestuur, Gemeenten, ...

Indien alle overige betoelagingen bij de subsidiëring vanuit de Vlaamse overheid worden gevoegd, overstijgen de inkomsten ruim de gemaakte kosten. Bovendien moet worden opgemerkt dat bij de opstart van de ERSV's ook nog financiële reserves werden overgedragen komende uit de vereffening van de ontbonden Streekplatforms en STC's.

Dit alles heeft voor gevolg dat de ERSV's momenteel over aanzienlijke financiële reserves beschikken. Daarom werd in 2009 een overleg georganiseerd met de Vlaamse Vereniging voor Steden, Gemeenten & Provincies om na te gaan hoe dubbele of te hoge subsidiëring kan worden vermeden. Hierbij is het de bedoeling te onderzoeken of het niveau van betoelaging vanuit de Vlaamse overheid op hetzelfde niveau moet gehandhaafd worden. Vanuit de afdeling Beleid van het Departement WSE zal verder overleg worden georganiseerd met alle subsidiërende instanties.

Ondanks de vaststelling dat de ERSV's aanzienlijke financiële reserves aan het aanleggen zijn, wordt vastgesteld dat de globale betoelaging vanuit de Vlaamse overheid systematisch toeneemt. Dit kan worden toegeschreven aan het feit dat de subsidies worden toegekend op basis van de ingediende jaarprogramma's. Gezien de toenemende bevoegdheden en

opdrachten van de ERSV's binnen het beleidsdomein 'Werk', werden ook de subsidies opgetrokken.

Momenteel beschikken de ERSV's over volgende financiële reserves (sociale reserves inbegrepen):

Tabel 2.53: Financiële reserves ERSV's (in euro)

ERSV	Reserves op 31 december 2009
Oost-Vlaanderen	999.442,77
Limburg	1.407.844,23
West-Vlaanderen	2.172.023,00
Antwerpen	812.602,97
Vlaams-Brabant	187.768,07
Totaal	5.579.681,04

Eind 2009 beschikten de ERSV's over meer financiële reserves dan de betoelaging die toegekend werd voor het werkjaar 2008 vanuit Economie en Werk samen.

In 2009 werd voor het eerst ook het BNCTO (Brussels Nederlandstalig Comité voor Tewerkstelling en Opleiding) gecontroleerd. Daar deze instantie geen subsidies ontvangt vanuit het Departement Economie van de Vlaamse overheid, werd enkel een controle uitgevoerd door de inspecteurs van WSE. Hierbij werd vastgesteld dat de gemaakte en bewezen kosten de maximale betoelaging vanuit de Vlaamse overheid overtreffen: 232.404,16 € kosten tegenover een maximale subsidie van 221.451,00 €. Het boekjaar werd dus met verlies afgesloten. Dit verlies kon worden opgevangen door het eigen vermogen. Na aftrek van het verlies bedroeg het eigen vermogen op 31 december 2009 nog 23.558,73 €.

2.7.3 Kelchtermansprojecten

Zoals voorgaande jaren, werden alle opleidingsprojecten binnen de tewerkstellingsmaatregel Gesco Veralgemeend Stelsel gecontroleerd. Deze projecten hebben als doel de organisatie en opleiding van doelgroepwerknemers.

Sinds de opstart van dit initiatief zijn een beduidend aantal van deze projecten weggevallen, vooral wegens het verdwijnen van de promotor, het gebrek aan doelgroepwerknemers en/of het uitdoven van bepaalde soorten opleidingen in regio's waarin de promotoren dergelijke activiteiten ontplooiden. Het feit dat meerdere projecten bij een promotor tot één dossier werden samengevoegd, speelde eveneens een rol in de herleiding van het aantal.

In 2009 waren aldus nog 17 dergelijke projecten lopende.

Zoals in 2008 werd in 2009 slechts één controleronde uitgevoerd. Deze had betrekking op de saldering van de opleidingspremies toegekend in 2008, met name het financiële aspect. De controle met betrekking tot de evaluatie van de werking (het inhoudelijke aspect en de doorstromingsresultaten) werd niet uitgevoerd. Het ontbreken van deze laatste controle is te verklaren door het feit dat de regelgeving rond de opleidingsprojecten substantieel gewijzigd werd in het najaar van 2008. Op het vlak van de inhoudelijke werking van de opleidingsprojecten kunnen derhalve weinig vaststellingen worden gemeld.

Met betrekking tot de saldering van de opleidingspremies werden in tien dossiers kortingen voorgesteld. Deze kortingen bedroegen samen 19.628,08 euro (tegenover 2.442,57 euro in 2007).

De belangrijkste redenen voor deze kortingen waren:

- ontbreken van facturen of facturen buiten de referentieperiode
- kosten die door de promotor zélf moeten gedragen worden (zoals onroerende voorheffing en wettelijke bekendmakingen)

Er werd eveneens nagegaan of er sprake was van dubbele subsidiëring, met name of het opleidingsproject nog beroep deed op andere subsidiëringssystemen (vooral met betrekking tot ESF- of VDAB-steun).

2.8. Sociale Economie

2.8.1. Beschutte Werkplaatsen

INBREUKEN

Inspectie Werk en Sociale Economie controleerde in 2009 18 beschutte werkplaatsen.

Volgende inbreuken werden vastgesteld. De eerste kolom bevat het effectieve aantal werkplaatsen waar inbreuken werden vastgesteld, de tweede het bijbehorende procentueel aandeel. De onderstaande tabel geeft de inbreuken op vlak van kwaliteit en erkenning weer.

Tabel 2.54: Overzicht inbreuken bij beschutte werkplaatsen

	2009		2008	
	Aantal werkplaatsen	%	Aantal werkplaatsen	%
Inbreuken op vlak van kwaliteit				
Inbreuken tegen de veiligheidsvoorschriften in en rond de gebouwen	6	33	11	48
Inbreuk tegen de hygiëne	2	11	1	4
Kwaliteitshandboek : procedures niet gevolgd	13	72	11	48
Inbreuken op vlak van de erkenningsvoorwaarden				
Inbreuk tegen de privacywetgeving	8	44	8	35
Onregelmatigheden i.v.m. enclavewerking	5	28	7	30
Raad van Bestuur : niet onbezoldigd	1	5	1	4
Functioneren sociale dienst	3	17	1	4
Inbreuk op de reglementering arbeidsovereenkomsten	3	17	5	22
Inbreuken op het arbeidsreglement	6	33	3	13
Inbreuken in verband met de mededelingen op uithangborden binnen de werkplaats	3	17	3	13

In 6 van de gecontroleerde werkplaatsen werden geen inbreuken vastgesteld. 7 werkplaatsen waren goed voor 1 tot 4 inbreuken en in 5 werkplaatsen werden van 5 tot 10 inbreuken vastgesteld op de reglementering.

VASTSTELLINGEN IN VERBAND MET HET KWALITEITSHANDBOEK

Inspectie stelde vast dat in de helft van de beschutte werkplaatsen het kwaliteitshandboek niet of onvoldoende werd bijgehouden en dat de erin beschreven procedures onvoldoende werden toegepast. Wij menen dat hiervoor drie mogelijke verklaringen zijn.

Eenzijds zijn er die werkplaatsen die investeren in productgerichte kwaliteitsborgingssystemen zoals ISO en die op basis hiervan nalaten het kwaliteitshandboek bij te werken of de omschreven procedures toe te passen.

Ten tweede heeft de sector zich in 2009 gericht op de nieuwe “kwaliteitswijzer”, een assessmentmodel gemeenschappelijk voor de beschutte en sociale werkplaatsen. Dit model is nog niet operationeel maar zou op termijn het kwaliteitshandboek in de beschutte werkplaatsen moeten vervangen. Uit de reacties die inspectie mocht opvangen tijdens haar inspectieronde hebben een aantal werkplaatsen hieruit menen te begrijpen dat het bijhouden van het kwaliteitshandboek en de toepassing van de beschreven procedures niet langer hoefde.

Ten derde werd aan inspectie in een aantal beschutte werkplaatsen meegedeeld dat zij zich voornamelijk op het economisch aspect van hun activiteiten hebben gericht, uit zorg voor het behoud van de arbeid voor hun werknemers waardoor zij minder aandacht hebben besteed aan de procesbeschrijving van de begeleiding van de werknemers.

Inspectie stelde vast dat in 6 werkplaatsen de veiligheid in en om de gebouwen onvoldoende gegarandeerd is. Hierin is omvat het ontbreken van evacuatieplannen bij het uitbreken van brand, de beschikbaarheid van brandblussers, het aanwezig zijn van materialen in stookruimtes en het belemmeren van de toegang tot vluchtwegen en branddeuren.

VASTSTELLINGEN IN VERBAND MET DE ERKENNINGSCRITERIA

Naar analogie met de feiten omschreven in het jaarverslag 2008 hebben 8 beschutte werkplaatsen nagelaten de documenten met betrekking tot het rijksregisternummer in het kader van de persoonlijke levenssfeer te actualiseren voor die personeelsleden die gebruik maken van dit nummer tijdens hun werkzaamheden binnen de werkplaats.

Enclavewerking betekent dat werknemers van een beschutte werkplaats onder leiding en toezicht van een eigen begeleider activiteiten uitvoeren in andere bedrijven. Inspectie stelde vast dat in 5 gevallen er geen toestemming was verkregen vanuit het Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie tot het uitvoeren van enclavewerkzaamheden. In één geval werd een doelgroepwerknemer uitgestuurd naar een reguliere werkgever zonder begeleiding vanuit de werkplaats. Het gezag en toezicht werd aldus overgedragen aan de reguliere werkgever wat een inbreuk is op de Wet van 24 juli 1987 op het vlak van terbeschikkingstelling.

FINANCIËLE CONTROLES

De prestaties van de werknemers, zoals vermeld op de individuele rekeningen, werden steekproefsgewijs vergeleken met de prestatieaangiften aan het Vlaams Subsidieagentschap WSE. Inspectie stelde vast dat er geen verschillen waren tussen beide.

GENOMEN MAATREGELEN

Twee beschutte werkplaatsen ontvingen een Proces-Verbaal van Waarschuwing om zich in regel te stellen inzake de vastgestelde inbreuken. De anderen kregen een mondelinge waarschuwing. In één geval werd de inbreuk met een PV van Inlichting overgemaakt aan de federale dienst Toezicht Sociale Wetten.

KLACHTEN

Inspectie ontving één klacht van een doelgroepwerknemer. Deze klacht handelde over pesterijen tussen doelgroepwerknemers onderling. Gezien deze klacht niet voorkwam in het klachtenhandboek van de betrokken werkplaats en deze dus niet prioritair binnen de

werkplaats werd behandeld -wat expliciet een voorwaarde is voor klachten van doelgroepwerknemers- werden geen verdere acties ondernomen.

METHODOLOGIE

Naar analogie met andere submateries in de cluster sociale economie werden de controles opgesplitst in twee inspectiemomenten, namelijk een onaangekondigd bezoek met betrekking tot de kwaliteitscontrole en een aangekondigd bezoek met betrekking tot de erkenningscriteria. Deze methode van werken was tevens aanbevolen door Ago & KPMG naar aanleiding van de procesanalyse "sociale economie".

De gebruikte checklisten met betrekking tot onze controlemethodiek werden onder de loep genomen en aangepast. Alle items die niet direct in regelgeving terug te vinden waren werden geëlimineerd, zodat alle inbreuken aan regelgeving konden worden gelinkt. Dit maakt dat inspectie zich uitsluitend richt op zijn kernopdracht, met name het uitvoeren van inspecties binnen het wettelijk kader.

BESCHOUWINGEN

Inspectie stelde tijdens de rondgang in de werkplaatsen vast dat heel wat afdelingen niet of met een beperkte bezetting aan het werk waren. Uit de gesprekken met de directies bleek dat de tijdelijke werkloosheid vaak erg hoog opliep, tot 40% van de capaciteit van de werkplaats. De oorzaak hiervan moet volgens de verantwoordelijken van de werkplaatsen bij de economische crisis worden gelegd. Indien een regulier bedrijf getroffen wordt door de crisis, dan wordt volgens hen de samenwerking met de beschutte werkplaats stopgezet om werkloosheid in het eigen bedrijf te vermijden. Het zoeken van nieuwe opdrachten en het vrijwaren van de lopende opdrachten bleek in 2009 één van de grootste objectieven voor de bezochte werkplaatsen.

2.8.2 Sociale werkplaatsen

Het decreet van 14 juli 1998 betreffende sociale werkplaatsen heeft als doelstelling voorzieningen te erkennen die werkgelegenheid willen verschaffen aan zeer moeilijk bemiddelbare werkzoekenden via het opzetten van bedrijfsactiviteiten in een beschermde werkomgeving.

Sociale werkplaatsen richten zich tot werkzoekenden die:

- minstens 5 jaar inactief zijn
- geen diploma hoger secundair onderwijs gehaald hebben
- door een cumulatie van persoons- en omgevingsgebonden factoren geen arbeidsplaats in het reguliere arbeidscircuit kunnen verwerven of behouden, maar die onder begeleiding tot het verrichten van arbeid in staat zijn.

De tewerkstelling van deze doelgroepwerknemers wordt gesubsidieerd via loonsubsidies en omkaderingssubsidies.

De sociale werkplaatsen kaderen binnen het stelsel van de gesubsidieerde contractuelen, maar dienen nog te voldoen aan een aantal bijkomende verbintenissen.

In 2009 werden 52 controles uitgevoerd bij sociale werkplaatsen.

Tabel 2.55: Overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties en aantal arbeidsplaatsen

Jaar	Inspecties	Arbeidsplaatsen
2007	19	1268
2008	69	5652
2009	52	1152

De sociale werkplaatsen werden zowel inhoudelijk als financieel gecontroleerd.

INHOUDELIJKE CONTROLE

Bij de 26 inhoudelijke controles werd eerst nagegaan of de inhoudelijke werking van de sociale werkplaats in overeenstemming was met de verleende goedkeuring. Vervolgens werd nagekeken of de sociale werkplaats voldeed aan de wettelijke verplichtingen.

Het decreet legt de verbintenis op dat na de aanwerving van iedere doelgroepwerknemer binnen de 3 maanden een individueel begeleidingsplan dient opgemaakt te worden. Er werd vastgesteld dat de invulling van de individuele begeleidingsplannen sterk verschillend is al naargelang de werkplaats. Tevens werd vastgesteld dat begeleidingsdossiers niet altijd geactualiseerd werden.

In het algemeen worden de toegekende arbeidsplaatsen goed ingevuld, toch blijken er een aantal promotoren te zijn die geen zicht meer hebben op de in te vullen arbeidsplaatsen. Hierdoor gaan arbeidsplaatsen verloren wegens het niet tijdig invullen of vervangen.

Er blijkt slechts een minimale doorstroming van de doelgroepwerknemers naar een tewerkstelling in de reguliere sector.

FINANCIËLE CONTROLE

Financieel werden er eveneens 26 controles gedaan. Een financiële controle omvat een nazicht van de prestaties en uitbetalingen van alle tewerkgestelde doelgroepwerknemers en omkaderingspersoneelsleden over een periode van vijf jaar. De Cel Betalingen van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSA WSE) voert immers correcties uit tot vijf jaar terug.

Bij deze controles worden veelvuldig onjuistheden vastgesteld, voornamelijk bij het invullen van de werkstaten/prestatiestaten. Eén van de mogelijke verklaringen is dat er veel kennis verloren gaat door het personeelsverloop op de personeelsdienst van de promotoren. Hierdoor kan er kennis verloren gaan en worden er gemakkelijk fouten gemaakt. Inspectie WSE geeft tijdens de controle ook advies aan de werkgever.

Op basis van het cijfermateriaal van het Vlaams Subsidieagentschap kan men vaststellen dat er 70.850,55 euro werd teruggevorderd bij de gecontroleerde promotoren, alsook dat er 188.618,20 euro werd bijbetaald aan deze promotoren.

Tabel 2.56: Overzicht financiële controles sociale werkplaatsen

	2007	2008	2009
Bedrag terugvorderingen	€ 22.476,43	€ 268.677,61	€ 70.850,55
Bedrag bijbetalingen	€ 28.956,71	€ 436.931,73	€ 188.618,20

2.8.3 Lokale Diensten Economie

INLEIDING

Eind 2006 trad het decreet lokale diensteneconomie (LDE) in werking. Halverwege 2008 waren er al 116 projecten lokale diensteneconomie goedgekeurd. In de doelstellingen van de afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie was er voor de tweede jaarhelft van 2009 een eerste controleronde voorzien in deze sector. Er werden 50 projecten geselecteerd, verspreid over de verschillende provincies. De selectie was gebaseerd op de goedkeuringsdatum van de projecten. Het waren projecten die al (bijna) een jaar actief waren. Al de geselecteerde projecten werden gecontroleerd en er zijn in totaal 55 controles bij 44 verschillende promotoren uitgevoerd. Twee ervan waren opvolgingscontroles na een PV van Waarschuwing. Daarnaast werden 3 extra projecten op initiatief van de inspecteur gecontroleerd omdat een promotor nog andere projecten lopend had dan de geselecteerde. In de gecontroleerde projecten samen waren er goedkeuringen voor 335 VTE doelgroepwerknemers.

De inspecties gebeurden onaangekondigd en bestonden uit twee delen. Een inhoudelijk luik waarbij werd nagegaan of de promotor zich hield aan de wettelijke bepalingen van het decreet en een financieel luik waarbij werd nagekeken of de subsidies toegekend door het Subsidieagentschap overeenstemden met de prestaties geleverd door de werknemers.

DOELGROEP

Al de in dienst genomen doelgroepwerknemers voldeden aan de voorwaarden. Uit de controle bleek dat de nodige attesten steeds aanwezig waren. Wel werd vastgesteld dat er wat betreft het percentage in dienst zijnde alloctonen duidelijke verschillen zijn per provincie. In West Vlaanderen, Limburg en Vlaams-Brabant is hun aanwezigheid in het circuit van de lokale diensteneconomie laag: minder dan 10% van de doelgroepwerknemers is er alloctoon. In Oost-Vlaanderen is dit 30% en in Antwerpen meer dan 60 %.

BEGELEIDING VAN DE WERKNEMER

Uit de inspecties is gebleken dat de begeleiding en vorming van de doelgroepwerknemers bij de promotoren voldoende waren. Wel bleken 11 promotoren geen Persoonlijke Ontwikkelingsplannen opgesteld te hebben. Dit is een inbreuk op artikel 3, §1, 5° van het BVR van 5 oktober 2007. Deze 11 promotoren (20% van het totale aantal gecontroleerde promotoren) hebben een waarschuwing gekregen. Bij twee ervan is al een opvolgingscontrole uitgevoerd en ze hebben zich in orde gesteld. Er waren geen opmerkingen wat betreft de arbeidsomstandigheden.

ONDERSTEUNING VAN DE WERKGEVER

De wettelijke vereisten in verband met de omkadering werden steeds nageleefd. Dat wil zeggen dat een omkaderingspersoneelslid voltijds ter beschikking moet zijn en minimaal één derde van zijn tijd moet instaan voor de begeleiding. Verschillende promotoren deden op dat vlak zelfs extra inspanningen waarvoor zij geen subsidies ontvangen. Inspectie merkt op dat er wel zeer grote verschillen zijn in verband met de omkaderingsnorm. Het gaat hier over dikwijls kleine projecten waarbij men een omkaderingspersoneelslid toegewezen krijgt voor 1 à 3 doelgroepwerknemers. Maar wanneer het grote projecten betreft met meer dan 10 doelgroepwerknemers, dan is de norm van 1 omkaderingslid per 10 doelgroepwerknemers in feite te weinig als men dit vergelijkt met bijvoorbeeld sociale werkplaatsen of Wep-Plus.

DOORSTROMING

Uit de inspecties blijkt dat de doorstroming vanuit de lokale diensteneconomie naar het normaal economisch circuit zeker niet groot is. Dit niettegenstaande verschillende promotoren daar veel aandacht aan besteden. Een aantal onder hen tracht de doelgroepwerknemers na het wegvallen van de sine premie te laten doorstromen maar dit lukt vaak niet. Er worden meer doelgroepwerknemers ontslagen dan er doorstromen naar het normaal economisch circuit. De redenen van ontslag zijn dikwijls een gebrek aan arbeidsattitude, dronkenschap, onwettige afwezigheid alsook medische redenen. Van het totale aantal werknemers dat doorstroomt, zijn er bovendien nog een groot aantal die naar een andere betrekking bij de promotor doorgroeien.

DIENSTVERLENING

Er blijken wat betreft de kwaliteit van de dienstverlening geen problemen te zijn. Ofwel worden er diensten specifiek aan klanten geleverd, waarbij men meestal specifieke sociale tarieven hanteert op basis van het inkomen van de gebruikers. Ofwel, wanneer er geen aparte sociale tarieven zijn, geeft het OCMW hiervoor steun aan de sociaal zwakkeren.

KLAVERBLADFINANCIERING

Het algemeen principe van de klaverbladfinanciering bestaat uit de loonsubsidies vanuit het Vlaamse Werk en Sociale Economie en de sine toelage vanuit de federale overheid. Deze worden soms aangevuld met specifieke toelagen vanuit Vlaanderen voor toerisme, kinderopvang, enz. Veelal is er ook een klantenbijdrage, die echter in het geheel beperkt is gezien de sociale tarieven die gehanteerd worden. Al deze financieringen samen zijn nog niet kostendekkend. Ofwel geven de lokale besturen nog een extra bijdrage, ofwel dragen zij eenvoudigweg de tekorten zodat men steeds een sluitende begroting heeft. Uit de inspecties is gebleken dat hier een probleem naar de promotoren schuilt. Bij het opstellen van de begrotingen is men ervan uitgegaan dat al de doelgroepwerknemers een sine toelage zouden ontvangen. Vermits de sine uitkering degressief is en er weinig doorstroming is, valt de sine voor vele werknemers na een tijd weg en zitten de promotoren met een tekort in hun begroting. Sommigen hebben zelfs contracten gegeven met de ontbindende voorwaarde dat wanneer de sine vergoeding zou wegvallen, het contract beëindigd wordt. Tevens werden sommige werknemers waar de sine toelage stopte ontslagen. De meesten trachten echter de werknemers zonder sine toelage te laten doorstromen, wat niet eenvoudig is. Ondertussen groeien de tekorten of het deel dat de lokale besturen moeten bijpassen. Verschillende projectverantwoordelijken kijken dan ook angstig uit naar de jaarcijfers van 2009 en de beslissingen die de politiek verantwoordelijken daarop gaan nemen.

SUI GENERIS

De promotor is verplicht een aparte sui generis lokale diensteneconomie op te richten indien er nog andere activiteiten zijn. Dit wordt beoordeeld op basis van drie criteria: een specifieke verantwoordelijke, een aparte boekhouding en een duidelijk identificeerbare afdeling. Deze verplichting wordt aangevoeld als eerder kunstmatig. De aanduiding van een verantwoordelijke per afdeling stelt geen probleem. Het voornaamste probleem zijn de eigen rekeningen en de aparte registratie van de financiële stromen. Er ontbreken duidelijke criteria om dit te bepalen. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk of er een volledige aparte boekhouding moet zijn of dat afzonderlijke kostenposten voldoende zijn. Inspectie stelt zich de vraag wat er in die kostenposten moet opgenomen worden. Bijvoorbeeld OCMW's hebben een eigen onderhoudsdienst en daarnaast een karweidienst aan huis binnen de lokale diensteneconomie. Het gebruik van voertuigen, gereedschappen en materialen is niet gemakkelijk op te splitsen. Het probleem stelt zich ook met de overheadkost. Deze is ook niet terug te vinden in de aparte

kostenrekeningen. Er zijn in de inspectieronde van 2009 twee waarschuwingen opgemaakt wegens het ontbreken van aparte rekeningen.

CONCLUSIES / AANBEVELINGEN

Uit de controleronde die Inspectie WSE in 2009 hield kunnen een aantal zaken geconcludeerd worden:

- Er dienen duidelijkere criteria te komen over wat de minimale vereisten zijn van een sui generis afdeling, vooral dan wat betreft de boekhouding.
- Meer dan 20 % van de promotoren voldoet niet aan de verplichting tot het opstellen van Persoonlijke Ontwikkelingsplannen. Er zou moeten bepaald worden waaruit een POP minimaal dient te bestaan zodat dit kan afgetoetst worden. Tevens zou dit duidelijk gecommuniceerd moeten worden aan de promotoren.
- Er zijn te grote verschillen in de toekenning van omkaderingspersoneel.
- Algemeen kan gesteld worden dat er veel zeer kleine projecten zijn. Dit heeft tot gevolg dat er een grote versnippering is van middelen die efficiënter zouden kunnen gebruikt worden.

2.8.4 Meerwaardeneconomie

Invoegbedrijven en -afdelingen worden gereguleerd door het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie en dat van 15 juli 2005 betreffende de erkenning en financiering van invoegbedrijven.

De maatregel richt zich in het BVR van 8 september 2000 op personen uit de kansengroepen die in een trajectmatige begeleidingsactie zijn opgenomen. In het BVR van 15 juli 2005 worden deze categorieën nauwer omschreven:

- personen die minimaal 6 of 12 maanden inactief zijn (volgens leeftijd) of minimaal 6 maanden gerechtigd zijn op leefloon of financieel maatschappelijke hulp én maximaal over een diploma hoger secundair onderwijs beschikken
- personen met een arbeidshandicap die minimaal 6 maanden inactief zijn
- deeltijds werkzoekende leerlingen van het deeltijds beroepssecundair onderwijs

De tewerkstelling van de invoegwerknemers wordt gesubsidieerd via loonsubsidies.

De erkende invoegbedrijven dienen algemeen aan een aantal verbintenissen te voldoen:

- de invoegwerknemers met arbeidsovereenkomsten van onbepaalde duur in dienst nemen
- de invoegwerknemers de in de sector vigerende lonen uitbetalen
- in geen geval middelen hanteren die marktverstoring zijn op het vlak van prijszetting
- bij vermindering van het aantal invoegwerknemers de administratie en de trajectbegeleider van de VDAB hiervan op de hoogte brengen en aan de ontslagen invoegwerknemers het recht bieden om een beroep te doen op een erkend outplacementbureau
- jaarlijks de jaarrekening en werkgelegenheidscijfers bezorgen aan de administratie, evenals een inhoudelijke rapportering
- op verzoek van de administratie de nodige gegevens bezorgen om een monitoringsysteem uit te bouwen
- elke wijziging van de erkenningscriteria aan de voorafgaande goedkeuring van de minister onderwerpen

Voor de invoegbedrijven en -afdelingen die erkend zijn volgens enerzijds het BVR van 8 september 2000 of anderzijds dat van 15 juli 2005, worden specifiek nog een aantal bijkomende verbintenissen bepaald.

In 2009 werden 52 controles uitgevoerd binnen de meerwaardeneconomie. Dit werd opgesplitst in 20 inhoudelijke controles, 20 financiële controles en 12 gecombineerde inhoudelijk/financiële controles. Bij 10 controles (5 inhoudelijke en 5 financiële) betrof het een invoegbedrijf met dienstencheques.

INHOUDELIJKE CONTROLES

Bij de inhoudelijke controles werd onderzocht of voldaan werd aan de erkenningscriteria, de opgelegde verbintenissen en de in de conventie eventueel bijzondere en bijkomend gestelde voorwaarden. Er werd eveneens onderzocht of er geen zware en/of herhaalde inbreuken werden gepleegd tegen de arbeids- en sociale wetgeving.

Tabel 2.57: Overzicht inbreuken bij inhoudelijke controles in de meerwaardeneconomie

Regelgeving	Omschrijving Artikel	Aantal Inbreuken
BVR 08/09/00 art. 11,1°	binnen de drie jaar volgend op de datum van betekening van de erkenningsbeslissing het minimum aantal van 3 voltijdse equivalenten invoegwerknemers tewerkstellen	1
BVR 08/09/00 art. 11,5°	gedurende minstens vier jaar na de laatste uitbetaling van een premie voor een invoegwerknemer het aantal voltijdse equivalenten invoegwerknemers handhaven met uitzondering van de gevallen zoals bepaald in artikel 35 van dit besluit	1
BVR 08/09/00 art. 19,2°	de invoegafdelingwerknemers met arbeidsovereenkomsten van onbepaalde duur in dienst nemen	1
BVR 08/09/00 art. 19,4°	gedurende minstens drie jaar na de laatste uitbetaling van een premie voor een invoegwerknemer het aantal voltijdse equivalenten invoegwerknemers handhaven met uitzondering van de gevallen zoals bepaald in artikel 35 van dit besluit	1
BVR 08/09/00 art. 35	Enkel indien het noodzakelijk is voor de economische leefbaarheid van het bedrijf, kan de werkgever het aantal tewerkgestelde invoegwerknemers verminderen. Hij richt hiertoe voorafgaandelijk een gemotiveerd verzoek aan de administratie.	1
BVR 15/07/05 art. 10,5°	gedurende minstens twee jaar na de laatste uitbetaling van de loonpremie voor een invoegwerknemer het aantal voltijds equivalente invoegwerknemers handhaven met uitzondering van de gevallen, vermeld in artikel 25	2
BVR 15/07/05 art. 10,6°	als het aantal tewerkgestelde invoegwerknemers verminderd wordt, de administratie en de trajectbegeleider van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding hiervan op de hoogte brengen en aan de ontslagen invoegwerknemers het recht bieden om een beroep te doen op een erkend outplacementbureau	2

De promotoren vermeldden dat de toeleiding niet altijd zo vlot verloopt en dat er vaak moeilijkheden zijn om kandidaten te vinden die voldoen aan de voorwaarden voor invoegwerknemer. Dit probleem komt in de ene sector al meer voor dan in de andere. Wanneer er bovendien nog een specifieke kennis gevraagd wordt, is dit een extra moeilijkheid, zoals in de sector van de bouw en de scheepsbouw. Deze sectoren blijken minder afgestemd op de invoegmaatregel.

In het kader van het niet handhaven van het aantal invoegwerknemers verklaren veel promotoren dat zij niet op de hoogte zijn van deze verbintenis en dat zij ervan uitgingen dat aangezien er toch geen subsidies meer betaald worden, zij geen verplichtingen meer hebben. Hierbij kan de rol van de incubatiecentra, omtrent de begeleiding van de invoegbedrijven en -afdelingen, in vraag gesteld worden.

De controles resulteerden in het voorstellen van de volgende sancties:

- 3 voorstellen tot betaling van de boete van 6.200 € per verminderde invoegwerknemer
- 1 voorstel tot terugbetaling van de premies die ontvangen werden voor de werknemer met een contract van bepaalde duur

FINANCIËLE CONTROLES

Bij de financiële controles werd onderzocht of de door de werkgever afgeleverde documenten (o.a. individuele fiches, arbeidsovereenkomsten, prestatiestaten) correct en conform de regelgeving werden ingevuld, dit wil zeggen zowel in overeenstemming met de effectieve werksituatie en gepresteerde uren van de invoegwerknemers, als in overeenstemming met de vooropgestelde coderingen.

Hierbij werden veelvuldig onjuistheden of onregelmatigheden vastgesteld bij het invullen van de prestatiestaten van de invoegwerknemers door de werkgevers. Als gevolg hiervan werden financiële correcties doorgevoerd door het Vlaams Subsidieagentschap WSE.

Op basis van het cijfermateriaal van het Subsidieagentschap kan men vaststellen dat er 7.528,92 euro werd teruggevorderd bij de gecontroleerde bedrijven, alsook dat er 81.567,46 euro werd bijbetaald aan deze bedrijven.

SAMENVATTENDE TABELLEN

Tabel 2.58: Aantal uitgevoerde inspecties meerwaardeneconomie

	Aantal inspecties	Aantal arbeidsplaatsen
2007	16	134
2008	61	2834
2009	52	1646

Tabel 2.59: Overzicht gecontroleerde dienstencheque-ondernemingen

	Aantal gecontroleerde ondernemingen	Aantal gecontroleerde dienstencheque-ondernemingen
2008	51	10
2009	42	10

Tabel 2.60: Overzicht financiële correcties

	Terugvordering	Bijbetaling	Resultaat
2007	333,99 €	17.751,15 €	-17.417,16 €
2008	92.597,62 €	75.564,49 €	+17.033,13 €
2009	7.528,92 €	81.567,46 €	-74.038,54 €

2.9 Europees Sociaal Fonds en andere communautaire initiatieven

2.9.1 Algemeen

Het Europees Sociaal Fonds is één van de vier belangrijkste financiële instrumenten voor de steun aan structuurmaatregelen van de Europese Unie. Elk structuurfonds vormt een aanvulling op nationale of private financieringen. Het ESF ondersteunt scholingsmaatregelen en werkgelegenheidsregelingen en bevordert sociale integratie en inpassing in het arbeidsproces van werklozen en achterstandsgroepen.

Binnen het structuurfonds ESF zijn volgende doelstellingen/programma's vooropgezet:

- **DOELSTELLING 2** (territoriaal): hulp aan gebieden die te kampen hebben met problemen ten gevolge van economische en sociale omschakelingen (steden of plattelandsgebieden, industriegebieden of van visserij afhankelijke gebieden)
- **DOELSTELLING 3** (thematisch): Vlaanderen had voor de periode 2000-2006 één groot programma als sturing voor de uitvoering van doelstelling 3: het Enkelvoudig ProgrammeringsDocument of EPD3, onderhandeld met de Europese Commissie. EPD3 bestrijkt een ruim en gevarieerd scala aan mogelijkheden. Werknemers en werkgevers, ondernemers en werkzoekenden, jongeren en ouderen, mannen en vrouwen, autochtonen en allochtonen, allen kunnen ze deelnemen aan projecten. Het gamma blijft daarenboven niet beperkt tot opleidingen. Ook studies, of het ontwikkelen van instrumenten en/of methodieken, het creëren van nieuwe vormen van tewerkstelling, ... behoren tot de mogelijkheden. De leidraad voor EPD3 is de Europese Werkgelegenheidsstrategie, met haar 4 pijlers. Deze pijlers vinden we terug bij de respectievelijke zwaartepunten van het EPD:
 - Zwaartepunt 1 & 2: Inzetbaarheid van werkzoekenden
 - Zwaartepunt 3: Bevorderen van ondernemerschap
 - Zwaartepunt 4: Aanpasbaarheid van werknemers en ondernemingen
 - Zwaartepunt 5: Gelijke kansen voor vrouwen en mannen
 - Zwaartepunt 6: Begeleidende en ondersteunende maatregelen
- **EQUAL** wil een bijdrage leveren tot het scheppen van gelijke kansen voor zowel werkzoekenden als werknemers. Het programma wil de voordelen van transnationale samenwerking gebruiken om de ontwikkeling van nieuwe ideeën en methodieken die discriminatie en ongelijkheid tegengaan te stimuleren. Equal hoopt hiermee zowel het beleid als de praktijk rond werkgelegenheid en opleiding te beïnvloeden.

De werkzaamheden van Inspectie Werk en Sociale Economie met betrekking tot het Europees Sociaal Fonds (ESF) zijn grotendeels op te splitsen in twee deelactiviteiten. Enerzijds zijn er de acties rond de afwerking van het Operationeel Programma 2000-2006, anderzijds zijn er de voorbereidende werkzaamheden rond de opstart van de controles in het kader van het Operationeel Programma 2007-2013. Deze worden hieronder apart besproken.

OPERATIONEEL PROGRAMMA 2000-2006

In het kader van art. 10 van Verordening 2001/438 van de Europese Commissie worden door Inspectie Werk en Sociale Economie op grond van een steekproef controles uitgevoerd op de ESF-verrichtingen. Deze controles moeten ten minste 5% van de totale voor subsidie in aanmerking komende uitgaven omvatten. Volgens hetzelfde art. 10 dienen de controles gelijkmatig over de uitvoering van de programmeerperiode gespreid te worden. Hiertoe worden per kwartaal betalingslijsten van het ESF-agentschap aan Inspectie bezorgd. Op basis van deze betalingslijsten wordt een steekproef genomen. Aan de lijst van de geselecteerde promotoren kunnen nog een aantal extra promotoren worden toegevoegd op basis van een risicoanalyse.

Naar aanleiding van een audit uitgevoerd door de Europese Commissie medio 2008 werd een actieplan opgesteld en werden een aantal wijzigingen doorgevoerd in de behandeling van de gecontroleerde dossiers binnen het Europees Sociaal Fonds.

In eerste instantie diende Inspectie WSE een nieuwe berekeningswijze toe te passen voor de berekening van de Totale Subsidiabele Kost aanvaard door Inspectie. Daar waar voorheen een kostenschema werd opgesteld waarin enkel de reële aanvaarde kosten werden weergegeven, diende Inspectie in de toekomst en met terugwerkende kracht de kosten te berekenen met toepassing van de zogenaamde %-regels. Dit houdt in dat bepaalde overkoepelende regels worden toegepast op de reële kosten om excessieve kosten van de promotoren enigszins te beperken en in lijn te brengen met de goedgekeurde dossiers. Begin 2009 werd bijgevolg de inhaalbeweging die op basis hiervan was opgestart in 2008 verder gezet. Inspecteurs

berekenen daarbij opnieuw de kostenschema's van alle controles kaderend binnen het art. 10 van bovenvermelde verordening.

Verder werden de gebruikte documenten voor de controles aan een grondige herziening onderworpen en werden een aantal nieuwe documenten ingevoerd. Het gebruikte controlehandboek werd grondig herzien en aangepast aan de nieuwe normen. Het controlesjabloon werd herwerkt, zodat volgende elementen duidelijk in het controleverslag konden teruggevonden worden:

- per onkostenrubriek de gehanteerde steekproef ter plaatse
- per onkostenrubriek de opgave van het aantal gecontroleerde kosten en registratie
- duidelijke tabellen met aanvaarde kosten
- berekening van foutenpercentage

Daarnaast werd een checklist ontwikkeld voor de controles ter plaatse zodat een duidelijk controlespoor zichtbaar werd. De in de dossiers bijgehouden werkdocumenten dienen voortaan duidelijk aangestipt te worden in het sjabloon en door de inspecteur bewaard.

Vervolgens werd een grondige herziening gedaan van het gehanteerde registratiesysteem en werd dit volledig herwerkt. Op basis hiervan was Inspectie WSE in de mogelijkheid de reeds behaalde spreiding van de controles over de verschillende goedkeuringsjaren te berekenen en werd een inhaalbeweging opgestart om de leemtes op te vullen. Dit resulteerde in de selectie van 52 bijkomende dossiers, bovenop de reguliere dossiers die binnen de verschillende genomen steekproeven dienden uitgevoerd te worden.

Tot slot werd de wijze van afhandeling van de dossiers eveneens gewijzigd. Vooreerst werd een intern proces van kwaliteitscontrole uitgewerkt en uitgevoerd. Na de controle van Inspectie WSE krijgt de gecontroleerde promotor bovendien de mogelijkheid om een eventueel bezwaar in te dienen tegen de geschrapte kosten. Daar waar tot eind 2008 deze hoorwederhoor procedure door het ESF-agentschap werd uitgevoerd, wordt deze sinds voorjaar 2009 door Inspectie WSE zelf uitgevoerd en worden de ontvangen bezwaarschriften ook door Inspectie WSE zelf behandeld.

Alle controles die in 2009 werden uitgevoerd, hebben betrekking op het Operationeel Programma 2000-2006.

OPERATIONEEL PROGRAMMA 2007-2013

Intussen werd binnen het Europees Sociaal Fonds een nieuw Operationeel Programma opgestart. Overeenkomstig de Europese Verordening nr.1083 art.58 werden drie autoriteiten aangeduid om binnen deze programmaperiode het efficiënt en correct beheer van het Vlaams ESF-programma doelstelling 2 na te gaan: de beheerautoriteit, de certificerende autoriteit en de auditautoriteit. Elk van deze autoriteiten heeft verschillende taken en bevoegdheden, met duidelijke onderlinge communicatiestromen en met diverse controle- en auditsporen. Ten gevolge van een beslissing van de Vlaamse Regering werd Inspectie van Financiën (IF) aangeduid als auditautoriteit. In de eveneens door de Vlaamse Regering goedgekeurde samenwerkingsovereenkomst met het ESF-agentschap en het operationeel programma werd de afdeling Inspectie WSE aangeduid als mede-auditor op concrete acties (externe controle bij de promotoren). Deze nieuwe structuur heeft voor gevolg dat in de toekomst onze inspectiedienst in opdracht van IF controles zal uitvoeren op het terrein. De te controleren dossiers zullen door IF worden geselecteerd, op basis van een objectieve wetenschappelijk onderbouwde steekproef.

In dit kader werd in 2009 veelvuldig overleg gepleegd met de auditautoriteit, Inspectie van Financiën. Dit resulteerde ondermeer in:

- opmaak en ondertekening protocol tussen Inspectie van Financiën en Inspectie WSE
- uitwerking nieuw controlesjabloon
- uitwerking nieuw controlehandboek
- bespreking verschillende controlechecklists
- uitwerking steekproeftrekking bij controles ter plaatse

In 2009 werden geen controles uitgevoerd met betrekking tot dit Operationeel Programma. Eind 2009 werd door Inspectie Financiën wel een steekproef uitgevoerd, om de controles een aanvang te kunnen laten nemen in 2010.

2.9.2 Cijfers

Hieronder worden de controles met betrekking tot Doelstelling 3, Doelstelling 2 en Equal besproken. Deze controles hebben allen betrekking op het Operationeel Programma 2000-2006.

Doelstelling 3

AANTAL CONTROLES

Met betrekking tot Doelstelling 3 werden in 2009 113 controles uitgevoerd. De verdeling binnen de verschillende zwaartepunten, alsook de netto Totale Subsidieabele Kost die zij vertegenwoordigen, wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 2.61: Netto Totale Subsidieabele Kost

DOELSTELLING 3	Aantal	TSK
Zwaartepunt 1&2	32	€ 25.945.417,48
Zwaartepunt 3	15	€ 4.982.608,59
Zwaartepunt 4	37	€ 14.193.611,96
Zwaartepunt 5	16	€ 5.474.069,82
Zwaartepunt 6	13	€ 903.448,03
Totaal	113	€ 51.499.155,88

Niet alle van de hierboven vermelde dossiers werden gecontroleerd in het kader van art. 10. Van de 113 vermelde dossiers werden er 96 controles uitgevoerd in het kader van art. 10, de overige 17 dossiers worden niet beschouwd als art. 10 controle. De 96 controles art. 10 vertegenwoordigen een Totale Subsidieabele Kost van €41.434.969,26.

EVOLUTIE

Een evolutie van het aantal gecontroleerde dossiers over de voorbije 3 jaren kan in onderstaande tabel terug gevonden worden.

Tabel 2.62: Evolutie aantal gecontroleerde dossiers

DOELSTELLING 3	2007	2008	2009
Zwaartepunt 1&2	54	25	32
Zwaartepunt 3	6	6	15
Zwaartepunt 4	24	25	37
Zwaartepunt 5	6	3	16
Zwaartepunt 6	8	12	13
Totaal	98	71	113

Het hoger aantal uitgevoerde controles binnen Doelstelling 3 in 2009 is voornamelijk te wijten aan de hierboven reeds vermelde inhaalbeweging, om een voldoende spreiding over de verschillende goedkeuringsjaren te garanderen.

FOUTENMARGE

De vastgestelde foutenmarge betreft de door de inspecteur doorgevoerde wijzigingen aan de totale subsidiabele kost ten opzichte van de door het ESF-agentschap aanvaarde totale subsidiabele kost. In de onderstaande tabel wordt een beeld gegeven van de foutenmarge voor Doelstelling 3 per zwaartepunt voor de 96 uitgevoerde controles in het kader van art. 10.

Tabel 2.63: Foutenmarge

DOELSTELLING 3	Foutenmarge
Zwaartepunt 1&2	1,06%
Zwaartepunt 3	2,28%
Zwaartepunt 4	1,18%
Zwaartepunt 5	0,64%
Zwaartepunt 6	0,82%
Totaal	1,07%

Wanneer de foutenmarge per kostenrubriek wordt bekeken, geeft dit volgend resultaat.

Tabel 2.64: Foutenmarge per kostenrubriek

	Personeelskosten	Deelnemerskosten	Directe kosten	Indirecte kosten
Zwaartepunt 1&2	0,90%	1,15%	1,12%	2,11%
Zwaartepunt 3	1,68%	3,25%	2,09%	5,53%
Zwaartepunt 4	2,06%	0,35%	3,44%	0,01%
Zwaartepunt 5	2,73%	3,49%	-0,29%	6,65%
Zwaartepunt 6	0,30%		2,75%	2,33%
Totaal	1,31%	0,76%	0,47%	1,69%

Hieruit blijkt dat het grootste foutenpercentage bij de dossiers binnen Doelstelling 3 gecontroleerd in 2009 globaal genomen bij de personeelskosten en de indirecte kosten ligt.

Doelstelling 2

AANTAL CONTROLES

Met betrekking tot Doelstelling 2 werden in 2009 15 controles uitgevoerd. Deze zijn als volgt verdeeld over de verschillende regio's en vertegenwoordigen de volgende Totale Subsidiabele Kost.

Tabel 2.65: Totale Subsidiabele Kost

DOELSTELLING 2	Aantal	TSK
Kust	4	€ 918.538,01
Kempen	5	€ 1.531.207,65
Limburg	6	€ 1.108.883,78
Totaal	15	€ 3.558.629,44

Net als bij Doelstelling 3 kunnen ook hier niet alle uitgevoerde controles beschouwd worden als art.10-controle. Van de 15 dossiers waarvan de controle werd uitgevoerd in 2009 kunnen 11 dossiers beschouwd worden als uitgevoerd binnen het kader van art. 10. Deze 11 controles vertegenwoordigen een Totale Subsidiabele Kost van €2.277.176,58.

EVOLUTIE

In onderstaande tabel wordt de evolutie van het aantal uitgevoerde controles binnen Doelstelling 2 voor de voorbije 3 jaren weergegeven.

Tabel 2.66: Evolutie aantal uitgevoerde controles

DOELSTELLING 2	2007	2008	2009
Kust	0	2	4
Kempen	4	3	5
Limburg	0	3	6
Totaal	4	8	15

FOUTENMARGE

De vastgestelde foutenmarge betreft de door de inspecteur doorgevoerde wijzigingen aan de totale subsidiabele kost ten opzichte van de door het ESF-agentschap aanvaarde totale subsidiabele kost. In de onderstaande tabel wordt een beeld gegeven van de foutenmarge voor Doelstelling 2 voor de 11 uitgevoerde controles in het kader van art. 10.

Tabel 2.67: Foutenmarge

DOELSTELLING 2	Foutenmarge
Kust	-0,12%
Kempen	4,53%
Limburg	4,98%

Net zoals bij Doelstelling 3, wordt hieronder voor Doelstelling 2 per regio de foutenmarge per kostenrubriek weergegeven. Hoewel de resultaten van de foutenmarge van Doelstelling 2 steeds per regio dienen bekeken te worden, wordt hieronder ter info toch een gemiddelde gegeven van de foutenmarge per kostenpost, gezien het beperkte aantal dossiers per regio. De foutenmarge per rubriek per regio geeft onvoldoende statistische informatie.

Tabel 2.68: Foutenmarge per kostenrubriek

	Personeelskosten	Deelnemerskosten	Directe kosten	Indirecte kosten
Kempen	2,39%	4,46%	15,11%	12,41%
Kust	0,39%	0,00%	0,00%	-2,78%
Limburg	0,00%	2,45%	0,00%	11,00%
Gemiddeld	0,49%	2,13%	0,34%	3,85%

Uit deze cijfers blijkt dat ook hier de indirecte kosten een kostenpost is die risico inhoudt op een hoger foutenpercentage. In tegenstelling tot de vaststellingen bij Doelstelling 3, werd hier frequenter een fout vastgesteld in de opgegeven deelnemerskosten.

Hier dient echter opnieuw aangestipt dat het slechts om een beperkt aantal gecontroleerde dossiers gaat in 2009, wat voor statistisch onbetrouwbaarder informatie zorgt. Normaliter wordt de foutenmarge over het volledige programma bekeken.

Equal

In 2009 werden met betrekking tot het Equal-programma 9 controles uitgevoerd. Deze vertegenwoordigen een netto Totale Subsiadiabele Kost van €1.509.174,00. Alle controles kunnen worden beschouwd als art. 10-controle.

De evolutie van het aantal gecontroleerde dossiers binnen het Equal-programma de voorbije 3 jaren is als volgt.

Tabel 2.69: Evolutie aantal uitgevoerde controles

	2007	2008	2009
EQUAL	9	16	9

De vastgestelde foutenmarge voor de Equal-dossiers gecontroleerd in 2009 bedraagt 0,78%. Gelet op het zeer beperkte aantal gecontroleerde Equal-dossiers in 2009 wordt hier geen opsplitsing van de foutenmarge per kostenrubriek weergegeven.

3.1 Studie risicoanalyse

In 2008 gebeurde een VIONA-studie met als doel het ontwikkelen van een onderbouwde risicoanalyse voor Inspectie Werk en Sociale Economie. Dit wil zeggen dat gezocht werd naar een gedegen analyse van de mate waarin zich onregelmatigheden en inbreuken kunnen voordoen binnen de diverse materies en sectoren, om op basis daarvan prioriteiten voor inspecties te bepalen. De studie gaf daartoe twee mogelijke pistes aan: de deductieve en de inductieve.

Inspectie WSE wil het wetenschappelijk geschraagd kader van deze studie ten behoeve van haar optreden operationaliseren, meer specifiek het bepalen van sectoren, materies en thema's waar prioritair en/of meer controles aangewezen zijn.

Een interne werkgroep kwam in 2009 verschillende keren samen om een eerste ontwerp van risicoanalyse op te maken. Op basis van de studie en overleg met diverse diensten -waaronder de Interne Audit van de VDAB en de Interne Audit van Kind en Gezin – werd een lijst met criteria opgesteld. Deze werden onderling gewogen en de verschillende materies werden in dit kader afgetoetst.

De leden van de thematische werkgroepen binnen Inspectie werden gevraagd een inhoudelijke insteek te leveren om de criteria zo accuraat mogelijk af te wegen. Zo wordt de kans op inbreuken en onregelmatigheden sneller en accurater bepaald.

In 2010 zal de insteek van de themagroepen worden vergeleken met eenzelfde insteek van de afdeling Beleid en de juridische cel om te komen tot een ruime beschrijvende analyse. Deze zal in 2010 worden gevalideerd. Hiernaast zal voor de materie migratie een eerste inhoudelijke analyse opgemaakt worden. Binnen de thematische werkgroep en de werkgroep migratie zal een set van indicatoren opgemaakt worden. Deze gaan uit van 2 pistes: ervaringen uit het verleden (post factum) en uitdagingen in de toekomst (ex ante).

3.2 Optimalisering inspectiedecreet

De wettelijke basis voor het optreden van de Inspectie Werk en Sociale Economie is het Inspectiedecreet van 30 april 2004. Dat was intussen aan een grondige herwerking toe.

Daarom ligt nu een ontwerpdecreet op tafel dat het voorgaande op drie vlakken wijzigt:

- een actualisering van de inspectiebevoegdheden van de Vlaamse sociale inspectie naar analogie met de operatie die in 2006 gebeurde voor de federale sociale inspectiediensten
- een nauwere omschrijving van de bevoegdheden van inspectie op het vlak van finaliteit en proportionaliteit:
 - *finaliteit*: de inspectiebevoegdheid kan alleen gebruikt worden voor toezicht op de naleving van wetgeving waarmee men belast is
 - *proportionaliteit*: de aangewende middelen moeten in verhouding staan tot de ernst van de overtreding

- de creatie van bijkomende rechtszekerheid:
 - *verhoor van personen*: in het ontwerp van decreet worden regels opgenomen voor de procedure van verhoor en over de vermeldingen die de processen-verbaal van verhoor moeten bevatten
 - *toegang tot bewoonde lokalen*: in het ontwerp van decreet wordt in de mogelijkheid voorzien dat sociaalrechtelijke inspecteurs naast het bezit van een visitatiebevel ook toegang kunnen krijgen tot de bewoonde lokalen wanneer de betrokkene er uitdrukkelijk om verzoekt of zijn toestemming verleent
 - *toegang tot, opsporen, onderzoek, kopiëren, inbeslagname en verzegeling van informatiedragers*: de bevoegdheden van de sociaalrechtelijke inspecteurs van de afdeling Inspectie WSE worden momenteel door een dubbel juridisch kader geregeld. In het belang van de rechtszekerheid wordt voorgesteld om de bevoegdheden in het nieuwe inspectiedecreet af te stemmen met die uit de Arbeidsinspectiewet.

Op 16 oktober 2009 werd het ontwerp van gewijzigd inspectiedecreet goedgekeurd door de Vlaamse Regering en op 2 maart 2010 werd het ingediend bij het Vlaams Parlement.

3.3 Structurele uitbouw kwaliteitszorg

Uniform optreden is cruciaal voor een effectief handhavingsbeleid.

In dit kader werd binnen diverse themagroepen (ingedeeld naar materiecluster) op basis van concrete cases gewerkt rond een éénduidige interpretatie van wetgeving. De richtlijnen die hieruit volgen worden vertaald naar vraag/antwoord-fiches (FAQ's) die verspreid worden over heel de afdeling. Eind 2009 bestonden zo 12 algemene richtlijnen (b.v. procedure administratieve geldboeten), 21 in het kader van private arbeidsbemiddeling (b.v. uitzendarbeid vs. onderaanneming), 5 met betrekking tot migratie (b.v. veranderde geldigheidsduur arbeidskaart C) en 3 omtrent het taaldecreet (b.v. anderstalige computerprogramma's).

Om te garanderen dat een controle in heel Vlaanderen op dezelfde manier gebeurt, werden per materie(cluster) ook controlechecklists uitgewerkt die permanent verfijnd en geactualiseerd worden. Vandaag zijn dergelijke checklists beschikbaar voor volgende materieclusters: migratie, bemiddeling, evenredige arbeidsdeelname & diversiteit (EAD), ESF, sociale economie, sociale interventie, taaldecreet en tewerkstellingsmaatregelen.

Verder was er de steekproefsgewijze kwaliteitscontrole op inspectieverslagen. De inspectieverslagen (met bijbehorende PV/PJ) zijn immers niet alleen het eindproduct van elke controle, maar ook het visitekaartje van Inspectie WSE naar partners zoals het Vlaams Subsidieagentschap WSE, SERV, arbeidsauditoraten, enz. In dit kader werd eind 2009 een nieuwe opvolgingstabel kwaliteit ontwikkeld, die vanaf 2010 een gedegen opvolging toelaat.

3.4 Verdere uitbouw van het elektronisch inspectiedossier

In 2008 werd gestart met de analyse van een nieuw te gebruiken applicatie binnen Inspectie WSE, die de volledige cyclus van een inspectiedossier zou digitaliseren. Deze opstart werd verder gezet in 2009 en er werd een aanvang genomen met de ontwikkeling van het elektronisch inspectiedossier. Deze applicatie kadert binnen het ICT-meerjarenplan van het

Departement WSE. Dit heeft als doel de ICT-infrastructuur te moderniseren en uit te breiden, met het oog op een efficiëntere en effectievere overheid.

Het elektronisch inspectiedossier heeft meer specifiek tot doel om de reeds bestaande databanken volledig te integreren en sterk uit te breiden, om het integrale procesverloop van een inspectiedossier te digitaliseren: van de ontvangst van een inspectieaanvraag, over de registratie van het onderzoek in al zijn facetten, tot en met de administratieve afhandeling van het dossier. Dit laat de afdeling meteen toe om een maximale rapportering van haar werkzaamheden te leveren, ondermeer naar ontwerp en evaluatie van beleid toe. Aan deze applicatie is tevens een documentbeheersysteem gekoppeld zodat alle opstelde documenten elektronisch kunnen geraadpleegd worden.

In 2009 werden de materieclusters 'tewerkstelling van buitenlandse werknemers' en 'sociale economie' volledig ontwikkeld. Begin januari 2010 werd de applicatie voor deze materies in gebruik genomen. Hierbij werd de nodige opleiding voorzien voor alle gebruikers.

Tot slot wil de nieuwe applicatie ook toegang verschaffen tot andere voor inspectie nuttige databanken. In dit kader werd een machtigingsaanvraag ingediend en goedgekeurd voor toegang tot een aantal gegevens van:

- kruispunbankregisters – rijksregister;
- personeelsbestand van de werkgevers ingeschreven bij de RSZ of RSZPPO;
- werkgeversrepertorium;
- LIMOSA-kadaster.

Daarnaast maakt de applicatie gebruik van een aantal authentieke bronnen, zoals het KBO, om steeds correcte gegevens in de eigen databank op te nemen.

3.5 Versterking samenwerking met andere inspectiediensten

In de loop van 2009 zijn verschillende initiatieven genomen, ondersteund of verder gezet om de handhaving te versterken via structurele samenwerkingsverbanden.

Zo waren er de werkzaamheden rond het opstellen van een samenwerkingsakkoord tussen de gewestelijke en federale sociale inspectiediensten.

De activiteiten binnen de arrondissementele cellen (samenwerking met federale inspectiediensten) werden verder gezet en hebben zelfs aan belang gewonnen.

Ook de binnen het Vlaamse managementnetwerk MOVI opererende werkgroep "inspectiediensten" is een kanaal waarlangs informatie wordt uitgewisseld en competenties worden opgedaan die de efficiëntie en het effect van het optreden ten goede komen.

De Europese dienstenrichtlijn voorzag in de instelling van een "Informatiesysteem Interne Markt" (IMI Internal Market Information System). Dit systeem is een elektronisch hulpmiddel dat de dagelijkse administratieve samenwerking tussen de overheidsdiensten van de interne markt wil bevorderen en vergemakkelijken en dit op allerlei onderdelen van de wetgeving. De afdeling Inspectie WSE werd in 2009 aangeduid als bevoegde autoriteit die toegang krijgt tot het IMI-systeem.

Inning administratieve geldboeten

4

4.1 Procedure

DECREET VAN 30 APRIL 2004 HOUDENDE SOCIAALRECHTELIJK TOEZICHT

In het decreet van 30 april 2004 houdende het sociaalrechtelijk toezicht worden twee soorten administratieve geldboeten voorzien. Enerzijds zijn er de administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd voor inbreuken die vatbaar zijn voor strafvervolging. Deze volgen een tweesporen-stelsel, dit is een systeem waarbij een inbreuk ofwel een strafrechtelijke vervolging krijgt, ofwel een administratieve geldboete als gevolg heeft.

Anderzijds zijn er de 'andere' administratieve geldboeten naar aanleiding van inbreuken waarbij niet is voorzien in strafvervolging. Het betreft lichtere inbreuken op bepalingen die evenwel essentieel zijn. Om de afdwingbaarheid van ook deze bepalingen te verhogen, maar tevens te vermijden dat onmiddellijk zware administratieve beslissingen moeten worden getroffen (bijvoorbeeld intrekking van de erkenning), werd voorzien in administratieve geldboeten die niet samenhangen met een strafvervolging.

PROCEDURE TOT VERWERKING VAN DE DOSSIERS ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN

Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 januari 2005 geeft uitvoering aan een aantal belangrijke bepalingen uit het decreet houdende het sociaalrechtelijk toezicht, ondermeer met betrekking tot de te volgen procedure voor het opleggen en het innen van administratieve geldboeten. Binnen het departement Werk en Sociale Economie werd hiertoe een cel Administratieve Geldboeten opgericht.

Het onderscheid tussen de administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolging en de "andere" administratieve geldboeten bleef behouden bij het uittekenen van de nodige procedures. Voor de administratieve geldboeten die voortvloeien uit een door Inspectie WSE opgestelde Pro Justitia heeft het Arbeidsauditoraat twee maanden de tijd om te beslissen al dan niet strafvervolging in te stellen. Ingeval het Arbeidsauditoraat afziet van strafvervolging of nalaat binnen de twee maanden een beslissing te nemen, kan de cel Administratieve Geldboeten een procedure opstarten. Bij de "andere" administratieve geldboeten kan de procedure, na ontvangst van het proces-verbaal van de inspecteur, onmiddellijk opgestart worden.

De cel Administratieve Geldboeten zal vervolgens de opportuniteit van het dossier beoordelen. Als het dossier door de dossierbehandelaar niet opportuun geacht wordt, zal ook geen administratieve geldboete opgelegd worden. Als het dossier wel opportuun geacht wordt, wordt de overtreder hiervan op de hoogte gebracht. De overtreder krijgt in hetzelfde schrijven de kans aangeboden om zijn verweermiddelen schriftelijk in te dienen of om zich mondeling te verdedigen tijdens een onderhoud. Daarenboven krijgt de overtreder het recht om, voorafgaandelijk aan het onderhoud, gedurende minstens drie weken zijn dossier in te kijken.

Na eventueel schriftelijk of mondeling verweer beslist de cel Administratieve Geldboeten of een boete zal worden opgelegd en bepaalt de gemachtigde ambtenaar de hoogte van deze boete. De minimale en maximale administratieve geldboeten werden vastgelegd in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht^{1 2}. Daarnaast kan rekening worden gehouden met verzachtende omstandigheden, zonder dat het bedrag van de geldboete echter lager mag zijn dan 40% van het betreffende minimumbedrag.

Indien de beslissing van de cel ter kennis wordt gebracht van de overtreder, via een aangetekende brief, komt ook de strafvordering in hoofde van de overtreder te vervallen. De Arbeidsauditeur kan wel, op elk moment van bovenstaande procedure en tot op het ogenblik dat de administratieve geldboete daadwerkelijk wordt opgelegd, beslissen om alsnog over te gaan tot strafvervolgning of bijkomend onderzoek verrichten. In dit laatste geval, wordt het dossier bij de cel Administratieve Geldboeten voorlopig geschorst en wordt een nieuw en definitief besluit van de Arbeidsauditeur afgewacht om al dan niet de procedure verder te zetten.

De overtreder heeft tenslotte twee maanden de tijd om beroep aan te tekenen tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete. Dit beroep dient te gebeuren door middel van een verzoekschrift bij de Arbeidsrechtbank.

PROCES VAN INNEN VAN EEN ADMINISTRATIEVE GELDBOETE

Na studie van het dossier en de ingediende verweermiddelen beslist de gemachtigde ambtenaar over de hoogte van de op te leggen administratieve geldboete. In een gemotiveerd schrijven wordt de beslissing ter zake aan de overtreder kenbaar gemaakt. Nadat de brief ondertekend is door het hoofd van de cel Administratieve Geldboeten, wordt het origineel overgemaakt aan de boekhouding van het beleidsdomein WSE. Deze zal vervolgens het schrijven aan de overtreder dateren, het betreffende overschrijvingsformulier bijvoegen en aangetekend versturen aan de overtreder.

De boekhouding zorgt er verder voor dat de administratieve geldboeten effectief betaald/geïnd worden. In geval van niet betaling binnen de voorziene termijn van twee maanden, wordt een eerste aanmaning verstuurd. Indien betaling opnieuw uitblijft, wordt een tweede aanmaning verstuurd, waarna bij gebrek aan betaling nog een laatste ingebrekestelling wordt verstuurd. Indien dan nog geen betaling volgt, wordt de Cel Administratieve Geldboeten hiervan op de hoogte gebracht en gevraagd een gemotiveerd dossier gedwongen uitvoering op te maken voor de Centrale Invorderingscel. Deze zal vervolgens de geldboete alsnog trachten te innen door middel van een dwangbevel, betekend bij exploit van een gerechtsdeurwaarder.

4.2 Dossiers 2009

In 2009 werden er 128 dossiers behandeld. Hiervan zijn er 95 dossiers naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolgning, en 33 "andere" dossiers waarbij niet in een strafvervolgning is voorzien.

1 Artikel 13 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht: administratieve geldboeten n.a.v. feiten vatbaar voor strafvervolgning liggen tussen € 200 en € 2000.

2 Artikel 21 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht: "andere" administratieve geldboeten liggen tussen € 25 en € 500.

Tabel 4.1: Dossiers administratieve geldboeten behandeld in 2007, 2008, 2009

	2007		2008		2009	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Administratieve geldboeten n.a.v. feiten vatbaar voor strafvervolging	28	93	25	93	95	74
"Andere" administratieve geldboeten	2	7	2	7	33	26
Totaal	30	100	27	100	128	100

DOSSIERS ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN NAAR AANLEIDING VAN FEITEN VATBAAR VOOR STRAFVERVOLGING

Tabel 4.2: Inbreuken die in aanmerking komen voor administratieve geldboete

Inbreuk	2007		2008		2009	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Verhinderend van toezicht	4	14 %	1	4 %	2	2 %
Bureau zonder erkenning	9	32 %	14	56 %	45	47 %
Beroep doen op een niet erkend bureau	5	18 %			3	3 %
Commissieloon buiten de in het decreet en besluit bepaalde grenzen	4	14 %				
Septemberdecreet (taalwetgeving)	2	7 %	5	20 %	8	9 %
Decreet van 8 mei 2002 (EAD)	3	11 %			2	2 %
Strijdigheid met sociale of fiscale wetgeving	1	4 %			3	3 %
Gedragscode			2	8 %	6	7 %
Dossiers met verschillende inbreuken			3	12 %	26	27 %
Totaal	28	100 %	25	100 %	95	100 %

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de inbreuken die in aanmerking komen voor het opleggen van een administratieve geldboete. Bij de behandeling van deze dossiers is de cel Administratieve Geldboeten afhankelijk van de beslissing die genomen wordt door het bevoegde Arbeidsauditoraat. Het grootste aandeel van de dossiers heeft betrekking op niet erkende bureaus (45), gevolgd door dossiers waarin meerdere inbreuken werden vastgesteld, en de niet-naleving van de taalwetgeving (8).

Tabel 4.3: Gevolggeving behandelde dossiers

	2007	2008	2009
Aantal behandelde dossiers	12	8	83
Aantal dossiers met boete	12	5	24
Niet opportuun	0	1	59
Opgelegde boeten	5.050 euro	2.000 euro	11.350 euro
Geïnde boeten	2.750 euro	1.600 euro	8.300 euro

Van de 95 dossiers in 2009 werden er in hetzelfde jaar 83 volledig behandeld. Er werd in 24 dossiers een administratieve geldboete opgelegd. Voor deze 24 dossiers werd in het totaal € 11.350 aan boetes opgelegd, waarvan er thans € 8.300 betaald/geïnd werden.

In 59 dossiers werd geoordeeld dat het niet opportuun was een vervolging in te stellen. Voor de niet-vervolging zijn verschillende redenen mogelijk : strafvervolging door het Arbeidsauditoraat, betrokkene heeft onmiddellijk het nodige gedaan om zich in regel te stellen, het dossier is gelet op de feitelijke omstandigheden niet zwaarwichtig genoeg om reeds tot vervolging over te gaan.

De overige 12 dossiers zijn momenteel nog in behandeling bij de cel Administratieve Geldboeten, dit wil zeggen dat in deze dossiers ofwel het Arbeidsauditoraat nog geen

beslissing heeft genomen, ofwel dat de procedure tot het opleggen van een administratieve geldboete nog lopende is.

"ANDERE" ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN

Tabel 4.4: Inbreuken die in aanmerking komen voor administratieve geldboete

Inbreuken	2007		2008		2009	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Op de briefwisseling en de advertenties geen melding maken van het erkenningnummer en de erkende activiteit	1	50 %	1	50 %	18	55 %
Activiteitenverslag niet (tijdig) ingeleverd	1	50 %				
Interpretatie persoonlijkheidstesten niet door of onder verantwoordelijkheid van psychologen			1	50 %		
Samenwerken met een niet erkend buitenlands bureau					1	3 %
Dossiers met verschillende inbreuken					7	21 %
Andere					7	21 %
Totaal	2	100%	2	100%	33	100%

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de dossiers "andere" administratieve geldboeten die binnen de cel Administratieve Geldboeten behandeld werden. In 2009 werden 33 dossiers opgestart, waarvan de meerderheid betrekking heeft op het niet vermelden van het erkenningnummer op briefwisseling en advertenties.

Tabel 4.5: Gevolggeving behandelde dossiers

	2007	2008	2009
Aantal behandelde dossiers	2	2	31
Aantal dossiers met boete	0	0	4
Niet opportuun	2	2	27
Opgelegde boeten	0 euro	0 euro	200 euro
Geïnde boeten	0 euro	0 euro	200 euro

Van de 33 dossiers in 2009 werden er in hetzelfde jaar 31 volledig behandeld. Er werd in 4 dossiers een administratieve geldboete opgelegd. Voor deze 4 dossiers werd in het totaal € 200 aan boetes opgelegd, waarvan er thans € 200 betaald/geïnd werden.

In 27 dossiers werd geoordeeld dat het niet opportuun was een vervolging in te stellen. Algemeen genomen gaat het om lichtere inbreuken waar de betrokkene zich onmiddellijk in regel heeft gesteld of die gelet op de feitelijke omstandigheden niet zwaarwichtig genoeg waren om reeds tot vervolging over te gaan.

De overige 2 dossiers zijn momenteel nog in behandeling bij de cel Administratieve Geldboeten.

4.3 Besluit

De regelgeving waarin door de Cel Administratieve Geldboeten van het Departement WSE een administratieve geldboete kan worden opgelegd, kan in vier groepen worden ingedeeld:

1. private arbeidsbemiddeling;
2. evenredige arbeidsdeelname;
3. taalwetgeving;
4. verhindering van toezicht.

Bij inbreuken inzake migratie is de eventuele oplegging van een administratieve geldboete voorbehouden aan het federale niveau.

In 2009 heeft de Cel Administratieve Geldboeten een administratieve geldboete opgelegd voor een bedrag van ca. 11.550 euro. Hiervan werd ondertussen 8.500 euro geïnd.

De cijfers van de behandelde dossiers en de opgelegde administratieve geldboeten tonen aan dat de Cel Administratieve Geldboeten niet lichtzinnig met dit vervolgingsinstrument om-springt, en over het algemeen eerder de zwaardere inbreuken viseert.

De grote meerderheid van de dossiers waarin de Cel Administratieve Geldboeten is op-getreden betreft private arbeidsbemiddeling, en in het bijzonder de niet-erkende bureaus. Rekening houdend met het stijgend grensoverschrijdend dienstenverkeer, is er bij de behan-deling van dossiers en de oplegging van geldboeten ook een stijging waar te nemen van bui-tenlandse niet erkende (detacherings)bureaus.

In het licht van de toepassing van de Dienstenrichtlijn (Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, Publicatieblad Nr. L 376 van 27/12/2006 blz. 0036–0068) en de nieuwe regelgeving private arbeidsbemiddeling die in dat verband wordt voorbereid, vormt de naleving van de regelgeving door buitenlandse bureaus ongetwijfeld een aandachtspunt.

De nieuwe regelgeving zal – in de veronderstelling dat de bestaande erkenningsregeling enkel wordt behouden bij uitzendarbeid – voornamelijk vanaf 2011 en 2012 een effect heb-ben op het handhavingsbeleid, waarbij meer zal worden geëvolueerd naar gesanctioneerde beschermingsbepalingen.

Bespiegelingen 2009 en doelstellingen 2010

5

5.1 Bespiegelingen op 2009

MIGRATIE

- In 2009 werd bij 14,3% van de onderzoeken Pro Justitia opgesteld (tov 11,4% in 2008). De meeste PJ's komen voort uit eigen controles (42,76% van totaal aantal PJ's) en gevraagde controles door het Vlaams Subsidieagentschap WSE (36,80%), waaruit een goeie risicoanalyse blijkt. Risicosectoren blijven: kleinhandel, land&tuinbouw, horeca & particuliere huishoudens (au pairs).
- *Au-pairs*: nog steeds in een kwart van de dossiers formele inbreuken vastgesteld. De inbreuken tegen de geest van de wet (kinderopvang vs. culturele uitwisseling) liggen nog veel hoger. De bestaande wetgeving is absoluut niet toereikend om misbruik uit te sluiten. Daarom blijft Inspectie pleiten voor de afschaffing van het au-pairstatuut.
- *Carwashes*: bij maar liefst 38,8% van de controles werden inbreuken vastgesteld. Dit blijft een aandachtspunt.
- *Dienstencheque-bedrijven*: bij maar liefst 46% van de controles werden inbreuken vastgesteld. De controleronde wordt dit jaar verder gezet.
- *Buitenlandse studenten*: uit de cijfers van 2009 kan niet vastgesteld worden dat de tewerkstelling van buitenlandse studenten aanleiding geeft tot grote misbruiken. Om een volledig beeld te krijgen wordt de controleronde wel verder gezet.
- *AC-acties*: De deelname aan acties binnen de arrondissementele cellen blijft op gelijk niveau met dat van 2008.

BEMIDDELING

- Globaal genomen is er een daling van het aantal controles. Dit heeft te maken met de gewijzigde afdelingsdoelstellingen.
- De helft van de controles gebeurde in de sector werving & selectie.
- De twee voornaamste aanleidingen van controles zijn spontane controles opgestart door de inspecteur en controles in het kader van de nieuwe erkenning door de SERV-Commissie.
- Het percentage vastgestelde inbreuken stijgt naar 58,15% in 2009 ten opzichte van 43,71% in 2008.

- In 2009 werd in 27,45% van de controles PV van Waarschuwing opgesteld, tegenover 21,19% in 2008. In 2009 werd in 11,14% van de controles Pro Justitia opgesteld, tegenover 5,79% in 2008. Het aantal Pro Justitia's, gemeten ten opzichte van het aantal controles, is dus verdubbeld.
- De inbreuken blijven grotendeels dezelfde: voorafgaande erkenning, de tekst met de rechten, gedragscode en het vermelden van het erkenningsnummer.
- In 2009 werd het ontwerp van decreet geschreven naar aanleiding van de Europese Dienstenrichtlijn.
- De geplande controles bij de inhouse-kantoren worden verschoven naar 2010.
- De bevraging naar de redenen van uitzend leert ons een bijkomende reden om uitzendkrachten in dienst te nemen, nl. als testperiode voorafgaand aan een vaste betrekking.
- Er was ook blijvende aandacht voor buitenlandse bureaus (29 controles in 2009 tegenover 20 in 2008)

EVENREDIGE ARBEIDSDEELNAME & DIVERSITEIT

- Het aantal controles is zo goed als verdubbeld tegenover 2008.
- Bij ongeveer 24% van de controles werd opgetreden met PJ of PV Waarschuwing.
- Het aantal klachten/meldingen via het elektronisch formulier op Werk.be is gestegen van 25 in 2008 tot 39 in 2009.
- Een verdere verbetering van het EAD-decreet mbt het klokkenluiderstatuut kan het aantal meldingen verhogen. Tevens kan de verruiming van de discriminatiegronden leiden tot meer meldingen/klachten.
- Ook indirecte discriminatie is met de huidige regelgeving moeilijk te bestrijden.

TEWERKSTELLINGSPROGRAMMAS

- *Contingentsco's bij plaatselijke besturen (KB474)*: Inspectie WSE stelde een verminderde bezettingsgraad vast. Er werden tevens minder inbreuken genoteerd op het vervullen van de voorwaarden en criteria. Daarentegen worden nog steeds een aanzienlijk aantal correcties doorgevoerd inzake arbeidscoëfficiënten, met de bijbehorende financiële weerslag.
- *Erkende regionale samenwerkingsverbanden (ERSV)*: problematiek van oversubsidiëring blijft gelden. In 2009 werd in dit kader overleg opgestart met de provincies, steden en gemeenten, dit moet zeker worden verder gezet.
- *Kelchtermansprojecten*: met betrekking tot de saldering van de opleidingspremies werden door Inspectie kortingen voorgesteld voor een bedrag van 19.628,08 euro (tov 2.442,57 euro het jaar voordien).

SOCIALE ECONOMIE

- *Beschutte Werkplaatsen:* In 2/3 van de gecontroleerde werkplaatsen werden één of meerdere inbreuken vastgesteld. Hoewel dit aantal hoog ligt, dient dit met betrekking tot bepaalde inbreuken genuanceerd te worden. Inbreuken op het bijhouden van het kwaliteitshandboek zijn immers veelal te wijten aan het toepassen van andere kwaliteitssystemen door de werkplaatsen, zoals het ISO-systeem of de toekomstige kwaliteitwijzer, waardoor de aandacht voor het huidige kwaliteitssysteem verslaptte. Toch blijft – ondermeer gelet op de vastgestelde inbreuken m.b.t. veiligheid, enclavewerking, ... – aanwezigheid op het terrein nodig, mede gelet op de vaak kwetsbare doelgroep.
- *Sociale Werkplaatsen:* Er werden op het inhoudelijke deel geen zware inbreuken vastgesteld en over het algemeen zijn de toegekende arbeidsplaatsen goed ingevuld. Wel werd opgemerkt dat de invulling van begeleidingsplannen en begeleidingsdossiers sterk verschilt naargelang de werkplaats. De doorstroming naar het reguliere arbeidscircuit is minimaal. Met betrekking tot het financiële aspect werden veelvuldig fouten vastgesteld, wat mogelijks kan verklaard worden door het relatief grote personeelsverloop op de personeelsdiensten van de promotoren.
- *Lokale Diensteneconomie:* Alle aangeworven doelgroepwerknemers voldoen aan de voorwaarden – het percentage in dienst zijnde allochtonen is sterk regionaal gebonden: van 60% in Antwerpen, over 30% in Oost-Vlaanderen naar minder dan 10% in de overige 3 provincies. In 20% van de gevallen werd geen persoonlijke ontwikkelingsplannen opgesteld. De wettelijke vereisten m.b.t. omkadering worden goed nageleefd. De doorstroming naar het normaal economisch circuit is wel laag. De financiering is ook onvoldoende om de kosten van deze projecten te dekken. Het degressieve karakter van de SINE-toelage blijkt hier een determinerende rol in te spelen. Er dienen duidelijkere criteria te komen m.b.t. de minimale vereisten van een sui generis afdeling, vooral wat betreft de boekhouding. Algemeen kan worden gesteld dat er een veel kleine projecten zijn, wat een versnippering van de beschikbare middelen tot gevolg heeft.
- *Meerwaardeneconomie:* De gecontroleerde invoegbedrijven of -afdelingen vertegenwoordigden 1.646 arbeidsplaatsen. Naar inhoudelijke criteria toe, wordt opgemerkt dat de toeleiding van werknemers niet steeds vlot verloopt en dat de kennis van de verplichtingen bij de promotoren niet steeds optimaal is. Met betrekking tot het financiële aspect werd vastgesteld dat er veelvuldig fouten worden gemaakt bij het invullen van de prestatiestaten die aan de basis van de subsidies liggen.

EUROPEES SOCIAAL FONDS

- Wat ESF betreft was 2009 een belangrijk jaar voor Inspectie WSE. Enerzijds door de uitgevoerde audit van de Europese Commissie en anderzijds door de voorbereiding van de nieuwe programmeerperiode 2007-2013 werden een aantal grondige wijzigingen doorgevoerd in de controlemethodiek en afhandeling van de dossiers. Hierdoor worden dossiers op een meer uniforme wijze behandeld, is een duidelijk controlespoor aanwezig en werd een procedure hoor-wederhoor door Inspectie WSE zelf ingesteld.
- Ook het aantal controles binnen ESF lag significant hoger in 2009 dan in de voorbije jaren. Dit is voornamelijk te wijten aan een inhaalbeweging om tekorten

in de gelijkmatige en opgelegde spreiding van controles over de verschillende goedkeuringsjaren op te vangen.

- Zoals doorheen de jaren werd vastgesteld, en dit blijkt eveneens uit de globale foutenmarge over de volledige programmaperiode, liggen de foutenmarges het hoogst binnen Doelstelling 2, regio's Kempen en Limburg. Voor wat betreft Doelstelling 3 en het Equal-programma, blijft de foutenmarge lager dan 2%.

SOCIALE INTERVENTIE

- Er was een aanzienlijke verhoging van het aantal controles tegenover 2008 (+ 76,67%)
- Met deze controles wordt een aanzienlijke 'besparing' gerealiseerd, aangezien op basis van de gedane vaststellingen zowat de helft van de gevraagde premies niet aanvaard wordt.

TAALDECREET

- Er werd in 2009 een relatief hoger aantal inbreuken vastgesteld.
- Inspectie WSE noteert ook een hoger aantal vragen tot informatie over de toepassing van het taaldecreet.

5.2 Vooruitblik op 2010

Volgende jaardoelstellingen werden door Inspectie Werk en Sociale Economie vastgelegd voor het jaar 2010:

JAARDOELSTELLING 1: EFFICIËNTE EN KWALITEITSVOLLE CONTROLES CONFORM DE STRATEGISCHE BOORDTABEL

De inspecteurs voeren controles uit op de thema's en maatregelen waarvoor ze bevoegd zijn. De nadruk ligt daarbij op controles inzake de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, de Europese steunmaatregelen in het kader van structuurfondsen en communautaire initiatieven, de maatregelen uit het Meerbanenplan en deze inzake Sociale Economie. De aantallen controles en daarvoor in te zetten voltijdse equivalenten en mensdagen per materie worden jaarlijks vastgelegd in een streefcijfertabel.

JAARDOELSTELLING 2: OPERATIONALISERING RISICOANALYSE PER MATERIE OP BASIS VAN DE UITGEVOERDE STUDIE

Het bepalen van te controleren materies en sectoren alsook het aanduiden van prioriteiten vereist een gedegen risicoanalyse die erin bestaat de mate waarin zich onregelmatigheden, inbreuken en tekorten zouden kunnen voordoen te ondervangen. Een interne werkgroep kwam in 2009 verschillende keren samen om een eerste ontwerp van risicoanalyse op te maken voor Inspectie WSE. Op basis van een studie en overleg met diverse diensten waaronder de Interne Audit van VDAB en de Interne Audit van Kind en Gezin werd een lijst met criteria

opgesteld. De opgemaakte analyse zal in 2010 verder uitgewerkt worden en reeds concreet toegepast op de materiecluster 'tewerkstelling van vreemde werknemers'.

JAARDOELSTELLING 3:

OPERATIONALISERING AUDITSTRATEGIE ESF-PROGRAMMA 2007-2013

De jaardoelstelling met betrekking tot het Europees Sociaal Fonds zal in 2010 worden opgedeeld in 2 aspecten:

- Enerzijds worden de controles op het operationeel programma 2007-2013 effectief opgestart. Dit zal voorafgegaan worden door een gedegen opleiding voor de inspecteurs.
- Daarnaast zullen in 2010 nog een aantal controles voor de afsluiting van het operationeel programma 2000-2006 uitgevoerd worden. Om in te spelen op de economische crisis werd eind 2008 immers een aanvraag tot verlenging van 6 maanden van deze programmaperiode ingediend, met uitvoering tot eind juni 2009.

JAARDOELSTELLING 4:

VERDERE UITBOUW ELEKTRONISCH INSPECTIEDOSSIER

In 2009 werd definitief gestart met de ontwikkeling van een nieuwe ondersteunende ICT-toepassing voor de afdeling Inspectie WSE: het elektronisch inspectiedossier. De ontwikkeling van deze applicatie kadert binnen het ICT-meerjarenplan van het Departement WSE. Dit heeft als doel de ICT-infrastructuur te moderniseren en uit te breiden, met het oog op een efficiëntere en effectievere overheid.

In 2010 wordt de ontwikkeling van het elektronisch inspectiedossier verder gezet, met als doel dit tegen eind 2010 operationeel te maken voor de materieclusters migratie, sociale economie, private arbeidsbemiddeling, reguliere tewerkstellingsprogramma's en het Europees Sociaal Fonds. De finale afwerking, met name integratie van alle materies waarvoor Inspectie WSE bevoegd is, wordt gepland tegen maart 2011.

JAARDOELSTELLING 5:

KWALITEITSZORG

Om efficiënte en kwaliteitsvolle controles te kunnen waarmaken, dient voortdurend aandacht uit te gaan naar 'kwaliteitszorg' in al zijn facetten:

- Een gedegen opleiding
- Netwerking met andere inspectiediensten
- Uniform optreden
- Procesanalyse
- Kwaliteitscontrole op inspectieverslagen
- Aanstelling van een interne controller

Ook in 2010 zal hier dus weer sterk de focus op gelegd worden.

JAARDOELSTELLING 6:

VERSTERKING EN VERBREIDING VAN DE HANDHAVING

In 2010 zal het gewijzigde inspectiedecreet volledige uitwerking hebben en bijgevolg moeten worden "geïmplementeerd" in de werkwijzen en diverse processen.

Daarenboven zal verder aandacht worden geschonken aan de reeds bestaande samenwerkingsverbanden, evenals het ontwikkelen van nieuwe samenwerkingsverbanden.

Om de beleidsrelevantie van de vaststellingen en waargenomen tendensen ten volle te valoriseren en de handhaving van de regelgeving te stroomlijnen, zal Inspectie WSE bij evaluatie van maatregelen en wetgevingen de vaststellingen en tendensen inbrengen en bij de voorbereiding van nieuwe wetgeving de nodige controle- en sanctiemaatregelen voorstellen.

De Europese dienstenrichtlijn voorziet in de instelling van een "Informatiesysteem Interne Markt" (IMI Internal Market Information System). Dit systeem is een elektronisch hulpmiddel dat de dagelijkse administratieve samenwerking tussen de overheidsdiensten van de interne markt wil bevorderen en vergemakkelijken en dit op allerlei onderdelen van de wetgeving. Inspectie WSE werd in 2009 aangeduid als bevoegde autoriteit die toegang krijgt tot het IMI-systeem en zal hier in 2010 dan ook verder op werken.

**JAARDOELSTELLING 7:
OPSTELLEN JAARRAPPORT 2009**

Overeenkomstig art. 12 van het Inspectiedecreet van 30 april 2004 rapporteert Inspectie WSE jaarlijks over haar werkzaamheden. Het resultaat daarvan ligt momenteel voor u.

